

VLAAMS NATIONAAL

WEEKBLAD

Wij

VRIJDAG 10 JULI '92

37^e JAARGANG • NR.28 • 33 fr.

**VLAGGEN
VOOR EEN
VRIJ
VLAANDEREN**

**11 JULI
1992**

**HE
GE**

LEPEL & VORK

Brugge bezoeken is ook
kennis maken met het

**Vlaams
Ontmoetingscentrum**

*** De Gulden Spoor**

rechtover uitgang parking

't Zand 22 Brugge
tel. 050.34.30.82

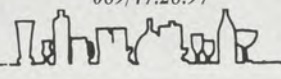
* dranken * restaurant
* snacks * zaal voor 50 pers.

Café & Feestzaal ★
Op Den Saele
Boomstraat 141 3798 s-Gravenweeren

Zitplaatsen feest-
zaal voor 100 per-
sonen - Groepen
en bussen **op af-
spraak** tegen spe-
ciale prijzen - toe-
ristenmenu 295 fr.

Café Zaal Hotel
— **Cambrius** —
Kloosterstraat 3 • 3960 Bree
089/47.28.97

Café
In de Groene Poort
Dorp 31, GOOIK
Tel. 02/532.10.21.

Sedert een halve eeuw het Vlaamse
trempunt in het Pajottenland.
Streekbieren, boterhammen, spaghetti
en ijs.
Terras, speeltuin, vergaderzaal.
**Uitbaters Herman Neukermans en
Anita Sorgeloos.**
Dinsdag gesloten.

'tboerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill

**Prijzen voor groepen
op aanvraag.**

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

**Adverteren in WIJ
rendeert**

02/219.49.30

Probeer eens!

**Banketbakkerij
ANTWERPIA**

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat
38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

**RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE**

Salons Raymond

— banketzalen tot 300 personen
— specialiteiten bruiloften en banket-
ten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40

**Bij vertonen van VU-lidkaart:
één aperitief gratis.**

Het Palinghuis

Sedert 1910

JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

**Brood- en
banketbakkerij**

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Hostellerie

Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor
van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 14 luxueuze hotelkamers met alle denkbare comfort
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 895 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: vanaf 1750 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf.

"SEMINARIEMOGELIJKHEDEN" - conferentiezaal met alle nodige multifunctionele apparatuur.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden:

Oerenstraat 13 8690 Alveringem tel. 058/288 007

DE STRIJD IS NOG NIET GESTREDEN

MORGEN is het 11 juli, en weer zullen *geachte sprekers* zich afvragen of dit voor de Vlamingen nu een *feestdag* is of een *strijddag*. Wij houden het liever bij een dag van bezinning want voor het eerste is het misschien nog wat te vroeg en voor het tweede is de Vlaamse zaak toch reeds een heel eind opgeschoten.

Feest-dag, omdat in de grondwet wordt ingeschreven dat dit koninkrijk een federale staat is; strijd-dag, omdat deze verworvenheid onafgewerkt en onvolledig is. En tot zolang deze klus niet geklaard is zal het werken en wroeten blijven. Tot zolang ook zal een democratische Vlaams-nationale partij meer dan nodig zijn!

Lezers van ons weekblad weten beter dan wie ook welke weg de federalistische gedachte in dit land heeft moeten afleggen eer zij gemeengoed is geworden. Zo oud als deze kunstmatige staat is zij, want vorige eeuw ontsproten uit vernedering van de Vlaamse bevolking, om wat later aan te zwellen tot een *trommel* taalgreven. Begin van deze eeuw groeide de gedachte uit tot belangrijkste eis van Vlaamse soldaten aan het IJzerfront om, door goede en kwade tijden heen door opeenvolgende generaties nationalistes niet meer los gelaten te worden.

Aan weerszijden van de taalgrens werd de idee bestudeerd, uitgediept en in wetsvoorstellen uitgeschreven.

In de naoorlog kreeg de federalistische gedachte de grote doorbraak met de oprichting van de Volksunie en het wetsvoorstel dat *Frans Van der Elst* begin 1962 neerlegde. Wat toen nog als een „vals probleem” afgedaan werd groeide tijdens de volgende decennia uit tot hét onderwerp dat alle andere onderwerpen in de schaduw stelde.

De federalistische gedachte werd „een tijdbom onder het oude, centraal bestuurde, Fransdolle België”, zoals de makers van het *Ten huize van*-programma met Frans Van der Elst onomwonden vaststelden. De utopie werd realiteit. Alle partijen volgden, met of tegen hun zin, de federale gedachte, zij pasten zich en hun programma aan.

Het moet Van der Elst en al degenen die naast hem staan genoeg doen dat deze strijd nu ook in de federale grondwet zijn afspiegeling krijgt. De Vlaamse Gemeenschap in het algemeen en alle Vlaams-nationalisten in het bijzonder zien aldus de bekroning van een historische opdracht. 11 juli '92: feest dus!

Vreugde ook omdat deze staatsombouw zonder al te groot menselijk leed is verlopen, het is de wens van de VU-oprichters geweest dat hun formatie een democratische partij zou zijn en blijven. Ook daarin zijn zij geslaagd. Bovendien hebben (en geven) zij het voorbeeld gegeven aan tal van

andere volkeren in Europa om zich los te wrikken uit centralistische regimes. Dat vandaag in het *Gallicische* Santiago de Compostela de Vergadering van Europese Regio's samenkomt is daar een resultaat van, dat de minister-voorzitter van de Vlaamse regering mee aanzit is mede aan de Vlaams-nationalisten te danken.

11 juli '92 is echter ook een „onvoltooide”. Zonder vooruit te lopen op de resultaten van de gemeenschapsdialoog kan nu reeds gesteld worden dat zelfs wanneer deze tot een overeenkomst zou leiden de federalisering niet af is. Het zal verder werken blijven. Aan het verfijnen van de nieuwe staatsvorm, aan het vervolledigen van de structuren, aan het invullen van de bevoegdheden, aan het vorm geven van een eigen Vlaams beeld binnen en buiten de grenzen van onze regio. Aan het vrijwaren van onze kulturele identiteit in Europa. Er is nog zoveel te doen. Dus toch een strijd-dag!

11 juli '92 is vooral een dag van bezinning. Een dag van nadenken hoe onze gemeenschap zichzelf ziet, zichzelf wil zien. Voor ons kan onze regio géén *welgedane* speldeprik op de wereldkaart zijn, geen op zichzelf teruggeplooid goedboerend welvaartsstaasje waarvan de bewoners vanachter de ramen kijken hoe koud het buiten wel is.

Een zelfstandig Vlaanderen zal, pal op het kruispunt van internationale wegen en kulturen, het goede en het slechte weer moeten doorstaan. Dat zal het slechts kunnen wanneer het bewust is van de eigen kracht, en het innerlijk sterk zal staan dank zij zijn levenskracht en zijn waardigheid. Het zal liefde voor mens en natuur in daden moeten omzetten en respect voor de democratie nauwgezet moeten handhaven.

Dat zelfstandige Vlaanderen zal een evenwicht moeten vinden tussen zijn sterk economische ontwikkeling en de kulturele en morele waarden, een evenwicht zonder hetwelk een volk niet

kan leven. Misschien is dit een nieuwe utopie, maar dat was de federalistische gedachte meer dan een eeuw lang.

Al die tijd is 11 juli een oproep tot verweer geweest, een strijd voor de taal „de kwestie” bij uitstek. Onze boodschap voor 11 juli '92 is een streven voor een verdraagzaam en een sociaal gezond Vlaanderen in evenwicht met een sterke economie.

Mocht de huidige dialoog niet dé ronde zijn waarop wij gehoopt hadden, dan moeten morgen andere wegen bewandeld om tot een definitieve staatshervorming te komen. Maar resultaten of niet: niemand of niets zal de Vlaamse gemeenschap tegenhouden om *onafhankelijk* te zijn, de wil die ons in het verleden overeind hield zal ons ook in de toekomst niet ontbreken.

Maurits Van Liedekerke

**Vlaams-Nationaal
Weekblad**

**Uitgave van het Vlaams Pers-,
Radio- en TV-instituut v.z.w.**

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit
en redactie op prk. 000-0171139-31 van **WIJ**,
Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel.
02/219.49.30). Telefax: 2/217.35.10.

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantw. uitgever:
Bert Anciaux,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 231
(s' voormiddags) of privé, Alsebergse-
steenweg 797, 1653 Dworp.
Tel. 02/380.04.78.

INHOUD

7 Greenpeace pleit voor de
overheveling van de Belgi-
sche territoriale wateren naar
Vlaanderen.

9 In de toekomstige wereldor-
dening willen de Verenigde
Naties een voortrekkersrol
spelen.

10 In de Wetstraat wordt wel
eens meer beestige taal
gesproken. Jan Loones
had het zelfs over een
draak met drie koppen toen hij de
gerechtelijke achterstand onder de
loep nam.

11 Het Komitee Stop Euro-
Brussel maakte brand-
hout van Chabert's ba-
tenstudie over de EG-in-
stellingen te Brussel.

12 Verhofstadt stelde verle-
den week zijn Burgerma-
nifest II voor. Nauwelijks
had De Croo dat gelezen
of hij meende al te moeten tegen-
stribbelen. Maar hij maakte een fik-
se buiklanding.

14 Karel Jansegers heeft
een ideetje om de knoop
over de Franstaligen in de
rand door te hakken.

16 Morgen 11 juli is het weer
onze Vlaams-nationale
feestdag. Voor de der-
tiende keer zal de Brus-
selse Grote Markt vollopen met Vla-
mingen.

21 In onze zomersproeten
even aandacht voor de
kok van Napoleon, de
strijd om Manneken Pis,
heer Halewijn in Alden Biesen en
het land van Pallieter.

25 In het Vlaamse kunstdorp
Beauvoorde valt deze zo-
mer weer heel wat boei-
ends te beleven.

27 Torhout-Werchter '92
was een nat en jong festi-
val.

28 De Tour ging verleden
week van start in de Bas-
kische hoofdstad San Se-
bastian.

42 Op het ogenblik dat de
redactie de kopij van
deze week afsloot waren
de dialogueerders nog aan
het onderhandelen. Lamoraal waar-
schuwt dat een akkoord steeds een
kompromis zal zijn.

(omslagfoto R. Szommer)

CHARLIER SCHRIJFT...

De stafchef van het leger, luitenant-generaal *Charlier*, heeft zijn best gedaan om de hervorming van het leger zoals Defensie-minister Delcroix die wil, te verhinderen. *Charlier* schreef daarvoor een brief naar premier Dehaene, de vice-premiers en de koning, die later ook op de redactie van het BRTN-journaal belandde.

Charlier, als topmilitair in tegenstelling tot de minister niet gespeend van kennis van zaken, meent dat de plannen van Delcroix onuitvoerbaar zijn, en dat dit zal blijken uit de studie die de generale staf tegen november klaar moet hebben. De stafchef vindt het allemaal een beetje teveel: de dienstplicht opheffen, de defensiebegroting de volgende vijf jaar op 99 miljard bevriezen én de Belgische Navo-verplichtingen nakomen.

Die doelstellingen zijn inderdaad ambitieus. De spanningen tussen west en oost zijn weggeëbd. Het leger moet dus afgeslankt kunnen worden. Hoeveel en hoever, dat is voer voor specialisten. En de dienstplicht was de jongste jaren zo'n anakronisme en sociaal onrecht dat de opheffing ervan zo snel mogelijk moet gebeuren. Zoals de VUJO tijdens een ludieke „afzwaalfuif” aan de regering ging duidelijk maken, en *Paul Van Grembergen* namens de VU-fractie in de Vlaamse Raad liet weten. Volgens Van Grembergen beantwoorden de voorziene 40.000 manschappen niet aan dat wat noodzakelijk is voor de Navo-verplichtingen. De VU-fractie in de Vlaamse Raad meent dat een leger van 30.000 soldaten meer dan voldoende is als doeltreffende krijgsmacht.

...EEN BRIEF

De brief van *Charlier* heeft overigens heel wat onrust teweeggebracht. Dat een stafchef niet goed overeenkomt met een minister die het leger wil afslanken, kunnen we best begrijpen. Onder de vorige minister heeft *Charlier* ook al herstrukturingsplannen ontworpen. Het is een beetje begrijpelijk dat *Charlier* het niet aangenaam vindt dat al dat werk nu voor niets blijkt te zijn.

We begrijpen ook dat *Charlier* bereid is voor z'n leger te vechten. Dat is tenslotte zijn job. Het is zelfs begrijpelijk dat *Charlier* daarvoor bondgenoten zoekt, zoals het koninklijk paleis. Maar de beslissing hoort toe aan de politieke verantwoordelijken. Het zijn zij die beslissen over een eventuele hervorming van het leger, en niet de militairen.

Het is verder op z'n minst eigenaardig te noemen dat de brief die *Charlier* verstuurd had voor de beslissing gevallen was pas uitlekte nadat de beslissing gevallen was. Van een „opstand van de generaals”, waar sommige media het oorspronkelijk over hadden, was dus helemaal geen sprake. *Charlier* deed gewoon gewetensvol z'n plicht.

Neen, iemand was die vervelende gene-

Het moeten niet altijd de mannen zijn die op de foto mogen staan. Hier poseren zes echtgenotes van wereldleiders die aanwezig zijn op de top van de G7 voor het kasteel Neuschwanstein. Van links naar rechts Marie Delors, Hannelore Kohl, Barbara Bush, Diana Amato en Mia Mulrony. Vooral de echtgenote van George Bush stond in volle bewondering voor het kasteel. „Net Disneyland”, vond ze.

De mannelijke wederhelften, aangevuld met hun collega's François Mitterand, John Major en Miyamoto, vergaderden intussen over de wereldproblemen. De mannen beslisten o.m. een militair ingrijpen in het kader van de Verenigde Naties in het voormalige Joegoslavië niet uit te sluiten. (foto ap)

raal grondig beu. Die iemand wilde *Charlier* blijkbaar een lage hak zetten. En nu zal hij zich wel eens twee keer bedenken vooraleer nog soortgelijke initiatieven te nemen. De arme generaal, in heel de brief-affaire waarschijnlijk de onschuld zelve, kroop zelfs nog in het stof voor Delcroix, door voor de televisie te belijden dat hij de plannen van de politici wel degelijk zal uitvoeren. Ook al vindt hij ze „onuitvoerbaar”.

TAALUNIE

De Vlaamse Kultuurminister *Hugo Weckx* stelde de resultaten voor van de doorlichting van de Taalunie. Het meest opvallende resultaat van die doorlichting was alvast het ontslag van de huidige algemeen sekretaris van de Taalunie, de Vlaamse liberaal *Oscar de Wandel*.

De Taalunie ligt al lang onder vuur. Het verdrag, dat in 1980 door België en Nederland werd ondertekend, bepaalt dat beide landen willen samenwerken om de kulturele eigenheid van de Nederlandse taal en letteren te bewaren, versterken en te integreren in de ruimste zin. De Taalunie bleek die

ambitieuze opdracht in de afgelopen twaalf jaar slechts sporadisch waar te maken. Twee jaar terug besloot men tot een professionele doorlichting.

De verantwoordelijke ministers (de Vlamingen Weckx en Onderwijsminister Van den Bossche, de Nederlanders Hedy d'Ancona en Jo Ritzen), besloten eens ze het rapport op hun tafel kregen, tot drastische ingrepen. Een Taalunie Nieuwe Stijl werd aangekondigd. De Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren wordt in aantal vermindert, de Interparlementaire Commissie (samengesteld uit Nederlandse en Vlaamse parlementsleden) wordt een echt controle-orgaan van het ministerkomitee, het personeelsbestand van 17,2 wordt afgeslankt met 6 eenheden. Een manager moet gedurende zes maanden de functie van sekretaris overnemen. Dan krijgt een nieuwe algemeen sekretaris een opdracht voor vier jaar, met kans op verlenging. Weckx wil dat de Taalunie een stuwende rol gaat spelen in de samenwerking met andere kleine taal- en kultuurgemeenschappen in Europa. Voor alle inlichtingen kunnen we verwijzen naar de Europese Vrije Alliantie...

RACISTISCH

Een veertigtal organisaties uit de jeugd-sektor, de Derde Wereld-beweging, en uit antiracistische en religieuze hoek protesteert tegen een pamflet dat de Vlaams Blok Jongeren (VBJ) aan de scholen verspreidden. In het gewraakte pamflet fulmineren de VBJ tegen het „multikulturele gezwam” en eisen ze de afschaffing van de mondiale vorming.

Volgens het VBJ-pamflet dreigen de Vlamingen ten onder te gaan zoals de indianen in Amerika. Daar lieten de indianen zich volgens de VBJ overrompelen door blanken, Chinezen en zwarten. Hier laten de Vlamingen zich, nog steeds volgens de VBJ, overrompelen door Turken, Marokkanen en Ganezen.

De protesterende organisaties noemen dit een staaltje van geschiedenisvervalsing en racistisch kromdenken. Het uitmoorden van de indianen en de huidige ongelijkheid in de VS zijn helemaal geen gevolg van multikultureel samenleven maar van de kogels en de uitbuiting waarmee de kolonisatie van Amerika gepaard ging. Het racisme zorgde daarbij voor de verantwoording: blanken waren hogere wezens dan zwarten en indianen.

De VBJ zullen in een op enkele tienduizenden exemplaren verspreide folder van antwoord gediend worden. Hopelijk hebben de initiatiefnemers er aan gedacht dat de scholen tot september gesloten zijn.

ARNO

Arno Hintjens gaat door het leven als een steengoede muzikant, van Oostendse afkomst, en dat laat zich merken. In een interview met *Humo* laat Arno zich ook van een andere zijde kennen. Hij schetst er een beeld van Brussel, de Vlamingen en het Belg-zijn. De aanvang is veelbelovend, Arno slaat enkele spijkers met koppen:

Brussel vind ik een heel mooie stad, maar ik vind dat de Vlamingen er weg moeten. Laat mij uitspreken: ik heb het over de Vlamingen die ervan overtuigd zijn dat in Brussel alleen maar Frans wordt gesproken, en dat iedere Vlaming wegens zijn Vlaams wordt uitgelachen. Dat klopt niet: ik heb hier als Vlaming nooit last gehad, ook al omdat ik aanvaard dat Brussel niks met Wallonië te maken heeft.

Daarna begeeft Arno zich echter op glad ijs: *Brussel is de heartbeat* (red: Arno bedoelt hier „hartslag”) *van België, en als Vlaanderen en Wallonië gefederaliseerd zullen zijn, heeft die heartbeat geen lichaam meer. Maar Belg-zijn is onze kracht! Ik vind dat we een underdog moeten blijven.*

Arno haalt vervolgens uit naar het onbegrip van de Vlamingen, zelfs van Vlaamse pendelaars die in de hoofdstad alleen komen om te werken, voor Brussel: *De Vlamingen kennen Brussel niet: ze werken hier al 25 jaar, gaan van het Centraal Station naar hun bureau en omgekeerd, maar ze hebben nog nooit de Grote Markt gezien. Nog nooit*

Het konflikt tussen de Franse vrachtwagenchauffeurs en de overheid blijft aanslepen. Leger en oproerpolitie slagen er niet in de blokkades van het Franse wegnen op te ruimen. Een akkoord tussen de transportvakbond en de overheid werd door de aktievoerders onvoldoende bevonden. Ze eisen niet meer en niet minder dan de intrekking van het rijbewijs met punten. Een mildering daarvan is onvoldoende, in de verbetering van de arbeidsomstandigheden zijn ze niet geïnteresseerd. Intussen zitten duizenden mensen vast. De voorraden in klein- en groothandel raken uitgeput. Het toeristisch hoogseizoen dreigt te mislukken. Ook in het buitenland (bvb. het Spaanse toerisme, autofabrieken bij ons die zonder onderdelen vallen) komen werknemers en bedrijven in de problemen. De blokkades werden een echte misdadige gijzeling van honderdduizenden onschuldigen. Het is beangstigend dat een zo kleine groep mensen, met eigenlijk beperkte middelen (een tientonner en een CB) en een koppige wil, het leven in een moderne, democratische rechtsstaat en ver daarbuiten moeiteeloos kan lamleggen en haar wil opdringen. (foto ap)

hebben ze Matonge, de Zairese wijk, gezien! Ze hebben nog nooit Sint-Gillis gezien: in die wijk wonen Portugezen, Afrikanen, Spanjaarden, joden, Vlamingen en Walen in relatieve vrede bij elkaar. Dat is de toekomst.

RAND

De Franstalige partijen in Brussel zijn een offensief begonnen voor de Franstaligen in de rand. Het FDF beet de spits af met staatssekretaris Gosuin, die een budget van 2,8 miljoen Brussels geld wil uittrekken voor de Franstaligen uit de randgemeenten rond Brussel. VU-staatssekretaris Vic Anciaux sloeg onmiddellijk alarm. Hij riep het kollege van de Vlaamse gemeenschapskommissie (waar naast hemzelf ook CVP-minister Cha-

bert en SP-minister Grijp in zetelen) op om zich te verzetten tegen de besteding van hoofdstedelijke gelden buiten het bevoegdheidsdomein van de Brusselse instellingen.

De PRL stelde later voor om een overlegkommissie op te richten tussen de hoofdstedelijke raad en de Franstaligen uit de periferie. Dit voorstel zou onontvankelijk zijn, maar Raadsvoorzitter Poulet (PSC) zou de indianen aangeraden hebben om het voorstel van ordonnantie om te zetten in een voorstel tot wijziging van het reglement van de raad.

Vooraf CVP-fraktieleider Vandenbossche wond zich hierover op. Hij dreigde ermee de samenwerking op te zeggen tussen de Brusselse instellingen als de Franstaligen hun houding tegen het najaar niet verbeteren.

■ De federale minister van Verkeer **Coëme** wil jongeren vanaf 14 i.p.v. 16 jaar met een **bromfiets** laten rijden. Met de moto zal de jeugd straks pas van haar 21ste i.p.v. haar 18de mogen rondtoeren.

■ In Rusland boog het Grondwettelijk Hof zich over de vraag of president Jeltsin wel het recht had om de **Kommunistische Partij** van de Sovjet-Unie buiten de wet te stellen. Liberalen in Moskou voerden aan dat de voormalige KP een organisatie was waarvan de activiteiten de Russische en Sovjet-wetten schonden.

■ **Mosselen** zijn straks duurder dan tong, lezen we in Het Laatste Nieuws. Een kilogram Zeeuwse mosselen zal straks 300 frank kosten, dat is een verdrievoudiging van de prijs op drie jaar tijd. Eén troost: volgens kenners zijn de Zeeuwse mosselen wel klein, maar vlezig en lekker.

■ De gerechtelijke politie van Brussel heeft een schilderij van **Rubens** teruggevonden dat in 1990 bij een partikulier was gestolen. Het ging om een portret van **Hélène** en **Saskia Fourment**.

■ Volgens de verzekeringsmaatschappij **ABB** leidt het openstellen van de markt naar de gewezen Oostbloklanden ertoe dat het aantal **autodiefstallen** bij ons spektakulair is gestegen. Er zijn georganiseerde bende's van autodieven aan het werk die de gestolen wagens snel over de grens brengen.

■ Nu **Fidel Ramos**, de neef van haar overleden man tot nieuwe president van de Filipijnen is benoemd, durft **Imelda Marcos** haar staart weer roeren. De weduwe verloor wel de verkiezingen, maar nu wil ze haar „persoonlijke bezittingen” terug, enkele duizenden paren schoenen, avondjurken en tonnen kitsch.

■ Een **Schaarbeekse** politieman doodde **per ongeluk** een 18-jarige en drugverslaafde Marokkaanse inbreker die hij op heterdaad had betrapt. Het dienstwapen van de politieagent had geen veiligheidspal.

GREENPEACE: NOORDZEE LIEVER VLAAMS

Wie ligt te zonnen op het zand van ons Noordzeestrand bevindt zich in het Vlaams gewest. Wie twee meter verder in zee pootje staat te baden, doet dit in Belgisch territoriaal water.

Wellicht ligt de doorsnee vakantieganger daar niet wakker van. De milieuactivisten van **Greenpeace** doen dat wel. Greenpeace is niet te spreken over wat zou moeten doorgaan als het „Belgisch Noordzeebeleid”, dat volgens haar zeggen, zowat op alle vlakken faalt. Greenpeace voelt zich in haar uitspraken gesteekt door de rapporten van de Gentse universiteitsprofessoren in internationaal zeerecht **Somers** en **Maes**.

Aan **Martin Besieux**, kampanjeverantwoordelijke van Greenpeace vroegen we wat er dan allemaal mank loopt met dat Belgisch Noordzeebeleid.

■ Volgens de professoren **Somers** en **Maes** zou de overdracht van de territoriale wateren van België naar Vlaanderen een uitkomst kunnen bieden. Is Greenpeace ook die mening toegedaan?

„Stilaan is Vlaanderen internationaal in een positie gekomen dat het een voortrekkersrol kan gaan spelen, zowel wat betreft een effectief noordzeebeleid als een Scheldebeleid. Het politieke akkoord inzake het verdragsrecht van de regio's opent perspectieven in die richting.

Er zijn drie voorstellen geformuleerd door de professoren **Somers** en **Maes**, die onderzoek verichtten in opdracht van Greenpeace. Een eerste met betrekking tot een nationale Noordzeekoördinatiewetgeving, in de twee andere voorstellen legt men het initiatief bij de Vlaamse overheid. Waar het op neerkomt is dat er wettelijke bescherming komt van Noordzee en Schelde en dat het initiatief bij de gewesten wordt gelegd. Dit zijn de twee structurele fouten die in het verleden zijn gemaakt.”

■ Zelfs indien de Noordzee Vlaams „grondgebied” wordt zitten we nog met de smeerboel die vanuit Wallonië in onze wateren terecht komt. Uit de rapporten van **Somers** en **Maes** blijkt dat er in Wallonië zo goed als geen politiek van waterzuivering bestaat. In hoeverre kan een Vlaams Noordzeebeleid daar iets aan veranderen?

„Veel. Greenpeace gelooft in de internationale dimensie. Zo zou Vlaanderen bv. samen met Nederland, Wallonië kunnen blameren. Tot nog toe kon dit enkel in nationaal verband. Bovendien zal Wallonië gedwon-

(foto VUM)

gen worden eenzelfde initiatief te nemen om de vervuiling van de Maas aan te pakken.”

■ Volgen er in de nabije toekomst nog ludieke of spektakulaire acties rond het Belgische Noordzeebeleid? Misschien T-shirts met „Noordzee Vlaams” erop?

„De hele kampanje is gericht op de aanstaande bijeenkomst in Parijs van de milieu-ministers van alle Noordatlantische oeverstaten. Daar worden belangrijke nieuwe stappen gezet naar de bescherming van onze zeeën en rivieren. Tot dan blijft het Greenpeaceschip de **Beluga** — momenteel, tot 19 augustus, open schip in het Montgommerydok in Oostende — actief op de Noordzee en de Schelde. Je hoort nog van ons!

De actie—T-shirts hebben als opschrift „Geen gepijp meer”. De officiële slogan luidt: „Afvalpijpen weg, zeehonden terug”.

(ts)

PERSSPIEGEL

Als we dit schrijven is de „dia-logbom” nog niet gebarsten of de vrede tussen de volkeren nog niet uitgewisseld. De fronten werden dus verder bekeken.

De bom van de „opheffing van de legerdienst” zorgde wel voor een fikse rel. Evenals de Verhofstadt-capriolen in het blauwe huishouden, waar De Croo zijn kam op-richtte.

GAZET VAN ANTWERPEN

Opgepast voor de „Waalse broeders” verwittigt Jan Veestraeten onder de titel „Walen willen vis twee keer verkopen”.

„De Vlaamse partijen beschikken niet over manoeuvreerruimte. Zij zijn naar de dialoog gegaan met een tien-punten-programma dat in zijn geheel moet gerealiseerd worden en waarvoor de Vlaamse partijen geen prijs meer wensen te betalen. De Franstalige partijen daarentegen is het in eerste instantie nog altijd om geld te doen. Is er een compromis tussen deze twee uitgangspunten mogelijk?

De Franstaligen willen, zoals Schiltz zegt, de vis opnieuw twee keer verkopen. Bovendien gaan zij er van uit dat die vis andermaal duur betaald zal worden. Als de Waalse partijen voor de zoveelste keer dit spelletje wensen op te voeren dan is de dialoog onverbbidlijk tot mislukken gedoemd. De Vlaamse partijen zijn bereid de Franse gemeenschap een grotere financiële armslag te geven. Maar dan moeten er garanties komen dat ook de rest van het verhaal werkelijkheid wordt.

Als de Walen dit niet willen dan zal heel spoedig het doek vallen over deze dialoog. Maar dan wordt het land in een crisis gewikkeld, waarbij de septemberrevolutie van vorig jaar ongetwijfeld zal verbleken. Of een land dat al op zijn grondvesten trilt deze tweede orkaan op luttele maanden kan overleven moet afgewacht worden.”

DOORBRAAK

In een soort 11 juli-boodschap bekijkt VVB-voorzitter De Roover het Vlaamse politieke landschap met deze beschouwingen over de nieuwe VU-voorzitter.

„Bert Anciaux heeft het roer in handen gekregen. Wij hebben over hem geen oordeel te vellen, nog voor hij iets heeft kunnen bewijzen. Maar we kunnen niet anders dan

met grote tevredenheid opmerken dat de nieuwe VU-voorzitter de VVB-stellingen van het kongres van 21 april 1991 in belangrijke mate overneemt. Bert Anciaux was de kandidaat die koos voor het onafhankelijke Vlaanderen en dat heeft hem de overwinning opgeleverd. Enkele dagen na zijn aantreden keerde de VU zich tegen het Maastricht-akkoord, dat in elk geval een hoopvolle en gedurfde stap was van de nieuwe VU. Bert Anciaux heeft grote verwachtingen gewekt. Zijn doen en laten wordt met argusogen gevolgd. Een radicale VU zal zonder enige twijfel de Vlaamse slagkracht vergroten. Wanneer daarenboven een heel belangrijke groep van de CVP-basis meent dat „Vlaanderen tot het uiterste moet gaan, desnoods tot de onafhankelijkheid, om volledig autonoom te kunnen beslissen” en de PVV nadrukkelijk de konfederale toer opgaat, dat zijn dit hoopvolle tekenen. Meer is het nog niet, we wachten nu op de feiten. Maar dat de VVB een spoor trekt waar anderen zullen volgen is duidelijk en betekenisvol.”

De Standaard

Het opheffen van de legerdienst ontlokte Dirk Achten een slotbeschouwing die een aantal jaren terug tot „inciviek” zou bestempeld zijn geweest.

„De verdwijning van de legerdienst zal voelbaar zijn in de samenleving. Het is een last die wegvalt, omdat de handhaving ervan in het nieuwe, opengebroken Europa geen zin meer had. De staat mobilizeert de jeugd niet langer, legt geen beslag meer op het leven van jongeren.

Het laatste vuurtje waarin de Belgische natie wordt gesmeed, dooft uit. In Laken is men ongelukkig en dat is begrijpelijk. Het leger is het symbool bij uitstek van 's lands soevereiniteit, van de nationale eenheid. En dat leger zal nooit meer zijn wat het geweest is.”

LA LIBRE BELGIQUE

Tegen die Achten-loze opmerkingen van De Standaard trekt La Libre ten strijd met Schotten en Welshmen aan haar zijde. Maar met werkelijk raaskalargumenten.

„Het opgeven van de legerdienst heeft niets te maken met een engelachtig pacifisme. Het onbehaaglijk gevoel op dit vlak moet spoedig weggewerkt worden evenals op kommunautair vlak. Met een opgezweept pen bijt ene Dirk Achten van De Standaard zich in het gebeuren vast en begroet de verdwijning van de legerdienst als de laatste pijler van de Belgische eenheid.

De natie is niet te verwarren met het leger tenzij in totalitaire regimes. Het feit dat er

geen miliciens zijn in Groot-Brittannië heeft Schotland en Wales nooit aangezet om hun onafhankelijkheid te eisen. En er zullen altijd Franstaligen zijn in Oostende en Nederlandstaligen in Vielsalm, zelfs als onze militairen beroepsvrijwilligers zijn. De rest is flauwekul.”

HET VOLK

Zoals de liberale pers gretig inhapte op moeilijkheden in CVP of VU is het nu aan Marynissen om de blauwe barst via De Croo in de Verhofstadtgelederen in de verf te zetten.

„De Croo vertolkt ongetwijfeld de mening van een strekking binnen de PVV die niet Verhofstadt-gezind is. Tot die groep behoren bijvoorbeeld ook degenen die het nog niet verteerd hebben dat Annemie Neyts zonder veel omhaal werd bedankt nadat ze de voorzitterszetel voor Verhofstadt tijdens diens ministerschap warm had gehouden. Toch had ze als vrouw aan het hoofd van de partij uitstekend haar mannetje gestaan.

Voor Guy Verhofstadt komt de stellingname van De Croo erg ongelegen. Terwijl de voorzitter alles in het werk stelt om zijn partij erg open en „verruimend” voor te stellen, komt een eminent bestuurslid nota bene in een blauwe krant het bewijs leveren dat er van openheid in de partij maar weinig sprake is en wordt de voorzitter ervan beschuldigd een one-man-show op te voeren.”

HET BELANG VAN LIMBURG

Rond de „biestige” zaken in het Luikse politieke wereldje heeft Mark Platel gepaste bedenkingen.

„De al veel te lang aanslepende Luikse politieke mafiatoestanden zijn misschien feitelijk een Luikse eksklusiviteit, maar de nationale politiek en dus ook de niet-Luikse politici delen in de maatschappelijke brokken. Luik willen toedekken of afdoen als alleen maar een plaatselijk en vooral toeval-lijg spijtig gebeuren, is de beste methode om nog meer burgers-kiezers tot een heruitgave van 24 november te verplichten. Het is daarom goed dat het parlement snel en zonder veel omwegen de fel besproken Luikse kollega de nodige ruimte gaf om afdoend antwoord te geven op de tegen hem ingebrachte beschuldigingen. Met in het achterhoofd de bedenking dat meer zorgvuldigheid bij het aantrekken van politiek personeel, het minstens durven weigeren van niet echt onbesproken kandidaten, toch een vanzelfsprekendheid zou moeten zijn. Op 24 november bleek alvast dat de kiezer wist dat dit niet zo was.”

VOORBEHOEDS-DIPLOMATIE

UNO-dokumenten lezen behoort niet tot het meest aangename tijdverdrijf en voor een doorsnee-burger is zulks slechts aanvaardbaar voor het geval het gaat over een buitengewoon interessante publikatie.

Welnu, vorige week heeft de nieuwe sekretaris-generaal van de Verenigde Naties, een verslag gepubliceerd dat inderdaad het lezen waard is. U zal zich herinneren dat ik in een vorige *Horizon* de redenen heb uiteengezet waarom het mogelijk was dat de Veiligheidsraad op 31 januari 1992 voor het eerst in zijn geschiedenis bijeenkwam op het niveau van de staats- en regeringsleiders. Bij die gelegenheid werd bovendien beslist dat de sekretaris-generaal moest nagaan welke de toekomstige rol van de Verenigde Naties zou kunnen zijn vooral op het gebied van de preventieve diplomatie van „peace making” en „peace keeping”.

De EG heeft in de Europese Raad die daarop volgde aan België de opdracht gegeven een houding uit te werken die door de twaalf gezamenlijk zou kunnen aangenomen worden. Dit is ondertussen gebeurd en ik geloof dat men terecht de diplomaten kan gelukwensen die België in de Veiligheidsraad vertegenwoordigend, hebben meegewerkt aan de redactie van het rapport van *Boutros Ghali*.

Voor wie zich voor de rol van de Verenigde Naties interesseert, staan er in dit dokument inderdaad enkele merkwaardige zaken. Zo is mijn aandacht gevallen op volgende passages.

Bij de beschrijving van de huidige internationale conjunctuur stipt de sekretaris-generaal aan dat, sedert de oprichting van de UNO in 1945, meer dan 100 grote gewapende conflicten de wereld hebben geteisterd. Zij veroorzaakten de dood van meer dan 20 miljoen mensen en al die tijd is de UNO machteloos gebleven ten gevolge van het veto dat 279 keren werd gebruikt.

Sedertdien is er dus heel wat veranderd. De hoeksteen van het internationaal gebeuren blijft echter de Staat maar, Boutros Ghali voegt daar onmiddellijk aan toe, „la souveraineté absolue et exclusive n'est cependant plus de mise” (de absolute en exclusieve soevereiniteit is ondertussen niet meer van tel). Hij vindt dat nationalisme en internationalisme niet noodzakelijk elkaars tegengestelde zijn en dat de identiteit der volkeren duidelijk herkenbaar moet kunnen zijn op dezelfde manier als de fundamentele vrijheden moeten kunnen verzekerd zijn. Soevereiniteit, territoriale integriteit en de onafhankelijkheid van de Staten enerzijds en het principe van hetzelfde schikkingsrecht der volkeren kunnen met elkaar niet langer in botsing komen... Het zijn paragrafen om te noteren!

Over de lange bepalingen van „voorbehoeds-diplomatie”, „peace making”, „peace keeping” en bestendiging van de vrede ga ik niet ver in. Ieder van deze vier belangrijke begrippen wordt in het verslag uitvoerig ontleed.

Zo wordt er onder „voorbehoeds-diplomatie” onder meer gedacht aan: maatregelen die het vertrouwen moeten versterken, maatregelen die de UNO in staat stellen om de feiten juist te kennen (onderzoekskommissies, konsultaties, een net van snelwerkende alarmsystemen, enz.).

Wat belangrijk is, is dat vanaf nu gewerkt wordt aan de uitwerking van de mogelijkheid van de UNO om tussen te komen, niet *nadat* het conflict is uitgebroken, maar *voordien*. Dit zal het geval zijn niet alleen bij interne crises maar ook bij geschillen tussen staten. Voortaan zullen gedemilitariseerde zones kunnen worden tot stand gebracht vooraleer een conflict werkelijk losbarst...

Bij hoofdstuk „peace making” is hoofdstuk VI van het UNO-charter van toepassing: bemiddeling, onderhandeling en het Interna-

tionale Hof van Justitie spelen hierbij hun klassieke rol die door een reeks voorstellen van Boutros Ghali wordt versterkt.

Wanneer alle vredelievende middelen van hoofdstuk VI zijn uitgeput, kan hoofdstuk VII worden toegepast. Totnutoe heeft de Veiligheidsraad nooit gebruik gemaakt van *artikel 42* dat rechtstreeks een militaire ingreep van de Veiligheidsraad mogelijk maakte. Zelfs in het conflict tussen Irak en Koeweit heeft de UNO van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt en er de voorkeur aan gegeven beroep te doen op actie vanwege haar lidstaten.

Boutros Ghali stelt voor dat de Veiligheidsraad voortaan beroep kan doen op militaire eenheden die van de lidstaten zouden afhangen maar die ter beschikking van de UNO zouden worden klaargehouden. Het zou gaan over vrijwilligers die in geval van nood onder het opperste kommando van de sekretaris-generaal zouden worden geplaatst.

In het volgend hoofdstuk over „peace keeping” stipt de sekretaris-generaal aan dat totnutoe de UNO 26 keer is tussengekomen om ergens ter wereld de vrede in stand te houden nadat een militair conflict ophield te bestaan. Hierbij zijn meer dan een half miljoen personen betrokken geweest. Meer dan 800 afkomstig uit 43 landen hebben daarbij het leven gelaten in dienst van de VN.

De sekretaris-generaal vreest dat deze operaties in de toekomst zullen moeten worden verdergezet: op het einde van de jaren '80 bedroegen de uitgaven die in de wereld voor bewapening werden uitgegeven meer dan 1000 miljard dollar per jaar, dat betekent 2 miljoen dollar per minuut, dit wil zeggen 66 miljoen Bfr. per minuut of meer dan 1 miljoen Bfr. per seconde...

Enkele paragrafen verder doet de sekretaris-generaal de volgende merkwaardige oproep: naarmate het aantal lidstaten dat hieraan deelneemt zal stijgen, zouden de staten die over de capaciteit terzake beschikken hun inspanningen moeten concentreren op de taalvorming van de politiekontingenten die ter beschikking van de UNO zouden kunnen gesteld worden. Eindelijk een interessante „Belgische” bijdrage voor de UNO?

Aan het hoofdstuk „Konsolidatie van de vrede na conflicten” ga ik sneller voorbij, evenals over de idee van de samenwerking tussen UNO en regionale organismen bijvoorbeeld het „Europa na Maas-tricht”.

Op het einde van zijn verslag maakt de sekretaris-generaal de rekening en hij stelt vast dat de UNO met al deze goede gedachten vrijwel zonder middelen is om deze actie te betalen. Hij doet meteen een hele reeks realistische voorstellen...

Wie ooit als jonge diplomaat gewerkt heeft in de Vijfde Commissie van de UNO Algemene Vergadering, d.w.z. de Commissie die zich bezighoudt met de algemene interne coördinatie en met het budget van de UNO-Organisatie, weet dat in feite slechts relatief gezien heel weinig middelen nodig zijn om de wereldorganisatie behoorlijk te doen functioneren.

Als de sekretaris-generaal inderdaad wil bekomen dat de UNO behoorlijk en volgens de hierboven geresumeerde concepten zou functioneren, dient de financiële dekking verzekerd te zijn. Overigens zal de UNO de volgende jaren zelfs in vredetijd bijzonder veel werk af te handelen hebben: na Rio 1992 (*leefmilieu*) komen volgende wereldkonferenties op ons af: 1993: *Mensenrechten*, 1994: *Wereldbevolking*, 1995: *Vrouwenkonferentie*, 1996: *Sociale Dimensie*...

Voor Boutros Ghali een bijzonder interessant mandaat en voor de wereld: de ultieme uitdaging: vrede?

Hans De Belder

(foto België)

EEN DRAAK MET DRIE KOPPEN

EEN draak met drie koppen. Zo omschreef Jan Loones de procesvoering: „Een proces voeren wordt door velen ervaren als een draak met drie koppen: kosten, ergernis en tijd, tijd, tijd. De gerechtelijke achterstand is het meest prangend. Sommigen suggereren dat de achterstand van het Belgische gerecht in feite rechtsweigerings is geworden. Iedereen weet dat de gerechten overbelast zijn, dat de wetgeving vaak ondoorzichtig en onduidelijk is en dat sommige advocaten uit eigen belang de procesgang vertragen. Dit is een al te simplistische analyse van het voorliggende probleem.

Overbelasting van het gerecht zou verminderen kunnen worden door de burgers beter op te leiden. Zo kan deze zijn problemen zelf oplossen. Beter geïnformeerde burgers kunnen juridische problemen beter begrijpen en dus regelen en oplossen. Op hun beurt moeten de magistraten een beter statuut en ondersteuning krijgen. In bepaalde kringen wordt ook voorgesteld om de gerechtskosten te verhogen om zo de toegang tot het gerecht af te remmen.

Dergelijk beleid moet worden verworpen. Eigenlijk zouden de gerechtskosten beter afgeschaft worden, onderwijs en het gebruik van de autowegen is ook gratis. Een andere oplossing om de achterstand weg te werken is de aanpassing van de teksten van de gerechtelijk wetboek. Maar wat met duidelijke teksten die niet worden toegepast?"

Tot slot merkte Jan Loones op dat de Belgische achterstand naar Europese maatstaven sterk overroepen is: alleen Griekenland en Duitsland zouden het beter doen.

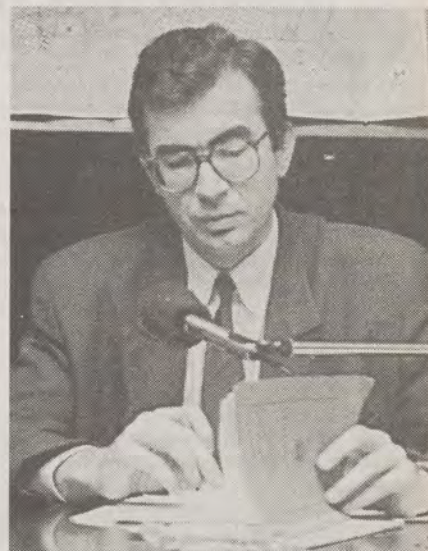
We blijven in gerechtskrings. In de kamer stelde Van Vaerenbergh voor dat een toekomstige werkgever van oud-gevangenen geen getuigschrift van goed zedelijk gedrag kan eisen. „Ontslagen gevangenen, die zich gekwetend hebben van hun schuld tegenover de maatschappij, worden hierdoor dikwijls voor een tweede maal veroordeeld. Hiervan zijn hun families de voornaamste slachtoffers. De onmogelijkheid om opnieuw een betrekking te vinden maakt van de betrokkenen bijna onmiddellijk recidivisten. Hieruit blijkt dat het afleveren van een getuigschrift, bestemd om de maatschappij te beschermen, leidt tot een omgekeerd resultaat."

WIE GAAT HET BETALEN?

In de senaat legde fractievoorzitter Jef Valkeniers minister Moureaux op de rooster. „Bij de bespreking van de ziekenhuiswet en van het statuut van de ziekenhuisarts werd veel gesproken over een overlegmodel. Ik heb toen reeds gewaarschuwd dat dit overlegmodel wel eens een oorlogsmodel zou kunnen worden. Dat is wat we nu meemaken." Het nieuwe meerjarenplan voor het ziekenhuispersoneel voorziet dat de ziekenhuisdirecties verplicht worden om binnen de drie jaar de centrale inning van de erelonen te organiseren. Ook artsen kunnen dit doen,

In de senaat werd een wetsontwerp goedgekeurd dat het gerechtelijk wetboek wijzigt. De regering hoopt dat zo een einde komt aan een aantal middeleeuwse toestanden die de rechterlijke achterstand in de hand werken. Senator en advocaat Jan Loones vertolkte het VU-standpunt in een kritische tussenkomst. In de kamer diende Etienne Van Vaerenbergh een wetsvoorstel in om de afgifte van goed zedelijk gedrag te regelen in het kader van de reklassering van de oud-gevangenen.

dit op voorwaarde dat de directie inzage heeft in de rekeningen. „Hierover werd geen dialoog gevoerd met de artsensindicaten en met de vakbonden. In het Akademisch Ziekenhuis van de VUB te Jette hebben dokters een petitie ondertekend tegen de tendentieuze berichtgeving van de ziekenhuisdirectie. De directeur van dit ziekenhuis, kabinetsmedewerker van Moureaux wil de geneesheren in dienstverband tewerkstellen en hun honoraria in beslag nemen. Artsen die minder productief zijn en iets doen aan de overconsumptie straft hij op een kinderachtige manier: geen geld meer voor simposia, congressen, wetenschappelijke literatuur, investeringen en tenslotte ontslag. Dit zelfde heer-

Jan Loones: de Belgische gerechtelijke achterstand is naar Europese maatstaven overroepen. Alleen Duitsland en Griekenland doen beter. (foto WJ)

schap predikt de overconsumptie in de geneeskundige sektor, terwijl hij in dienst staat van een minister die bij hoog en laag beweert dat het gedaan moet zijn met de overconsumptie." Tot zover Valkeniers.

KINE-BUDGET DAALT

Opnieuw wil de huidige regering fors besparen op het kine-budget. Kamerlid Caudron zette voor de minister van sociale zaken een aantal duidelijke cijfers op een rij. „De kinesiterapeuten zijn ontgoocheld! De uitgaven voor kinesiterapie vertegenwoordigen amper 3% van het totale ZIV-budget. In 1990 werd een serieuze besparing van 600 miljoen doorgevoerd. Met het oog op deze besparing werden een aantal maatregelen voorgesteld: een nieuwe konventie-nomenclatuur met een aantal beperkingen voor zorgenverstrekkers en patiënten en het invoeren van een vestigingsnorm. Zonder het effect van deze nieuwe maatregelen af te wachten werd beslist om opnieuw 100 miljoen te besparen in 1992." Tot zover Kamerlid J. Caudron.

gc

DE MISLEIDENDE OVERDRIJVINGEN VAN JOS CHABERT

JOS CHABERT, bekend promotor van de Europese roeping van Brussel, gaf aan het studieburo Mens & Ruimte (M&R) de opdracht om met een wetenschappelijke staf drie jaar lang de impact van Euro-Brussel te bestuderen. Het comité Stop Euro-Brussel (SEB) analyseerde het eindresultaat van M&R nauwkeurig. Daarvoor kreeg SEB alleen de persnota te pakken, want de eigenlijke studie (twee volumes van elk een 400-tal bladzijden) werd *Peter De Roover, Jan Jambon* en ko noch door het kabinet Chabert, noch door M&R ter beschikking gesteld. Geef toe, kleinzielig van de minister en het studieburo.

Op een perskonferentie stelde SEB een nota vol opmerkingen, overlappingsen, dubbeltellingen, vergissingen, en andere mankementen voor. Om te beginnen was het uitgangspunt van Chabert en M&R al verkeerd. Want in de studie worden de baten opgeteld van de EG-aanwezigheid in zijn geheel. De eventuele derving aan baten zou dus slechts 96 miljard bedragen indien heel de EG uit Brussel zou verdwijnen. Nochtans vraagt zelfs het comité SEB dit niet. Maar over de mogelijke positieve (of negatieve) gevolgen van de komst of het wegblijven van het EG-parlement, wordt met geen woord gerept, hoewel dat debat momenteel volop woedt. Het eventueel niet naar Brussel laten komen van dat EG-parlement heeft dus geen enkele invloed op de door M&R berekende resultaten.

Die baten van Euro-Brussel hebben, zo stelden de SEB-onderzoekers vast, de vreemde gewoonte om op zeer korte termijn zeer snel te stijgen. In 1989 werd in een studie van het Verbond van Ondernemingen van Brussel de geldstroom gegenereerd door Euro-Brussel op 18 miljard geraamd. Een studie van M&R uit 1990 verhoogt dit bedrag tot 31 miljard voor het hele land, waarvan 21 miljard voor Brussel. Nu is de geldstroom volgens M&R al aangegroeid tot 96 miljard, en 46.000 mensen zouden hun werk te danken hebben aan de EG-aanwezigheid.

Het SEB rekende de cijfers van M&R na, en kwam slechts aan maximaal 20.000 banen voor Vlamingen en Walen. En aangezien niet al die banen verdwijnen indien de

politieke EG-instellingen uit Brussel verdwijnen, vermindert het SEB het EG-tewerkstellingseffekt naar 15.000. Uit een vergelijking in de diverse sectoren blijkt bovendien dat de Vlamingen en Walen het best vertegenwoordigd zijn in de minst lonende banen. In de vetbetaalde sectoren is het aandeel Vlamingen en Walen veel kleiner.

Een ander gevolg van de tewerkstellingsbaat is dat je in Brussel vrijwel geen taxi-chauffeur meer vindt die Nederlands kent. Die kennis is in het internationale Brussel zoveel minder belangrijk dan deze van het

ring volgt het SEB voor de huurgelden die betaald worden. In de vorige M&R-studie wordt gesteld dat de huuropbrengsten voor 80% ten goede komen aan promotoren (waaronder veel buitenlandse) en slechts voor 20% aan privé-eigenaars. Het comité Stop Euro-Brussel stelt zich ook de vraag naar wie al de miljardenopbrengsten van de EG wel gaan. Er zijn volgens SEB vele goede redenen om te veronderstellen dat dit geld de kloof tussen arm en rijk eerder vergroot dan verkleint en de groei naar een duale samenleving in Brussel stimuleert.

EN DE KOSTEN?

De grootste kritiek die op de M&R-studie uitgebracht wordt, we wezen er zelf ook reeds op, is dat ze weliswaar alle baten en baatjes becijfert, maar haast blind blijft voor de kosten, of deze sterk minimaliseert. Het SEB illustreert dit met tegenstrijdige gegevens betreffende de woonkosten, de stijging van de koopprijzen, de huurprijzen, het patrimoniumverlies, de vernieling van het woningbestand (ten voordele van kantoorzone), de stijging van de levensduur, de vergroting van de kloof tussen arm en rijk, de ecologische kosten,.... Het SEB haalt ook een Ecolo-studie aan die de fiscale derving te wijten aan de EG-instellingen aanklaagt. Ecolo berekende immers dat één derde van de door M&R als gewonnen beschouwde banen niets bijdragen tot de belastingen, noch tot de sociale zekerheid, en dat van de andere banen er ook erg veel aan de personenbelasting ontsnappen. Nochtans zijn deze mensen ook gebruikers van de overheidsdiensten: indien het bij hen brandt, wordt er ook geblust, voor hen wordt het verkeer ook geregeld, ze laten hun huisvuil ophalen,...

Het SEB schat deze Euro-Brusselkost op minstens 38,5 miljard per jaar. Want heel wat kosten zijn niet becijferbaar. Aangezien de „baat” van 96 miljard volgens het comité minstens een kwart te hoog geschat is, en dus zeker minder dan 75 miljard bedraagt, stelt het SEB vast dat de opbrengst van de EG-instellingen in vergelijking met het BNP van ons land vrijwel verwaarloosbaar is. Het comité besluit dat een ernstige en vooral volledige studie dringend nodig is.

(pdj)

Op 29 mei jl. stelde de Brusselse minister Jos Chabert een studie van Mens & Ruimte (M&R) voor die de impact berekende van de Europese instellingen in Brussel (zie ook WIJ nr.24). Het resultaat aan batenzijde was verbluffend: voor 1991 bedroegen de geldstromen die door de EG-instellingen in Brussel veroorzaakt werden 96 miljard, en de tewerkstelling bedroeg 46.000 eenheden. Aan kostenzijde bleven de berekeningen van M&R ondermaats. Het Comité Stop Euro-Brussel (SEB) veegde verleden vrijdag met Chabert en de studie van M&R de vloer aan en eiste nieuwe en ditmaal degelijke studies.

Frans en Engels. Hoe men dit ook draait of keert, de toevloed aan banen waar weinig of geen Nederlands wordt gesproken leidt tot een verdere ontwaarding van onze taal in onze hoofdstad.

De SEB-onderzoekers stootten verder op heel wat overdrijvingen. Zo werd er in de studie van M&R becijferd dat de EG-instellingen hier 32,5 miljard besteden, waarvan 23 miljard aan lonen. De eerste studie van M&R gaf echter aan dat de buitenlandse eurokranen ongeveer een kwart van hun loon naar hun thuisland transfereren. Indien dit ook opgaat voor de buitenlanders in de andere onderzochte sectoren, overdrijft M&R hier voor ongeveer 10 miljard. Eenzelfde redene-

EEN WEG NAAR POLITIEKE VERNIEUWING

Een half jaar na de elektorale aardschok krijgt het antwoord van de verschillende traditionele partijen stilaan vorm. De CVP hield een grote ledenbevraging waaruit bleek dat haar kader Vlaamser en meer beginselvast is dan de partijtop vermoedde. Diezelfde top wil door een konsekventere beleving van bepaalde waarden komen tot een *Christen-Demokratisch Appél*. Men neemt zich voor de basis meer te betrekken bij de partijbesluitvorming. Zo hoopt de CVP zich opnieuw aantrekkelijk te maken. Al bij al blijft het erg vaag en weinig vernieuwend.

De SP-strategie is in hetzelfde grijze bedje ziek. Op een statutair kongres heeft voorzitter *Vandenbroecke* grondig gesleuteld aan de interne werking van de partij. De kleinere en meestal minder versterkte federaties krijgen meer gewicht, ten koste van het verziekte Antwerpen, Gent en Mechelen. Maar de mediabelangstelling voor deze interne reorganisatie was beneden verwachting, evenals het enthousiasme van kiezers en leden. Zelfs het lezenswaardige boekje van *Norbert De Batselier* lijkt niet in staat de neerwaartse SP-spiraal te stoppen.

HEPOLA

De PVV, onder leiding van een onvermoeibare *Guy Verhofstadt*, lijkt voor een gedurfter, radikaler en dus ook aantrekkelijker antwoord op 24 november te kiezen: HePoLa of *Herverkaveling van het Politieke Landschap* is hier het sleutelbegrip. Half november wil de PVV zichzelf ontbinden en plaats ruimen voor een nieuwe partij, waarvan de statuten en programma op een vierdaags kongres tot stand moeten komen.

Het startschot voor de inhoudelijke discussie is te lezen in het tweede burgermanifest: „De weg naar politieke vernieuwing”. *Guy Verhofstadt* vertrekt hierin, hoe kan het anders, van de verkiezingsuitslag, de schok, van 24 november. Meer dan 1 miljoen kiezers keerden zich af van het politieke bedrijf. Dit heeft verschillende oorzaken. Er is het wegvallen van de grote ideologische tegenstellingen, wat de politiek saai maakt. Het nu nog gehanteerde ideologische discours zou nog slechts dienen als schamplap voor het veiligstellen en uitbouwen van partikuliere macht en belangen. Er is de verwording van ons politiek systeem tot *kliëntelisme*. Maar vooral het neo-korporatisme en de verzuiling wordt als zondebok aangewezen. Drukingsgroep zou een achterhaald begrip zijn geworden: zij drukken immers niet op het beleid, zij maken het. De (rechtmatige) belangen van de niet-georganiseerde burgers, maar ook van de gewone leden van deze zuilorganisaties

Verhofstadt, sterk in de ontleding van wat er politiek misloopt in de samenleving. (foto VUM)

ties worden opgeofferd aan het belang van de structuren.

Rond deze gedachte ontdekt Verhofstadt een nieuwe *breuklijn* in onze samenleving: tussen zij die kiezen voor de burgers en zij die aan de belangen van de structuren voorrang geven. De andere politieke breuklijnen, gelovig-vrijzinnig, arbeid-kapitaal, hebben hun politieke betekenis verloren. De regering Dehaene 1 wordt door de PVV-voorzitter uitgeroepen als symbool van de structuurverdedigers. De nieuwe politieke partij moet zich opstellen aan de andere kant van de breuklijn: aan de zijde van de burgers.

Voor een aantal maatschappelijke thema's tracht Verhofstadt dan een invulling te geven van deze keuze voor de burger. Zo pleit hij voor een *burgerdemocratie*, waarbij de burger door middel van een aantal structurele ingrepen in ons besluitvormingssysteem opnieuw greep moet krijgen op de politiek. Hier somt hij de voorstellen uit zijn eerste burgermanifest nog eens op: afschaffing van de stemplicht en het tweekamerstelsel, invoering van een referendum en een grondwettelijk hof, wijziging van ons kiesstelsel naar een Angelsaksisch model, het recht van de burger om zelf een deel van zijn belastingen te mogen besteden,...

NATIONALISME

In het hoofdstukje *Denkend aan Vlaanderen* opteert Verhofstadt voor een echt federalisme, dat van onderuit opgebouwd dient te worden: integraal federalisme avant la lettre. Het unionistisch federalisme is voor hem niet meer dan een herverkaveling van de zuilbelangen tussen een PS-Wallonië en een CVP-Vlaanderen. De schoonheidsvlek is zijn keuze voor een federalisme op basis van de 4 deelgebieden, Vlaanderen, Wallonië, Brussel en Duitstalig België. *Nationalisme* is voor hem geen vies woord meer: „De heropstanding van de vele volksgemeenschappen op ons oude Europese continent, dat herboren nationalisme is ditmaal geen duistere of irrationele kracht. Wanneer ze gekoppeld wordt aan de beginselen van de liberale democratie en meer bepaald aan de grondwettelijke vergrendeling van de elementaire rechten en vrijheden van het individu, levert ze integendeel een bevrijdende energie.”

Het *neoliberalisme*, het handelskenmerk van Verhofstadt, wordt eveneens in de verf gezet. De staat is buiten zijn oevers getreden en houdt zich met zaken bezig die veel beter aan het vrije initiatief worden overgelaten. Want de staat komt er niet meer toe haar echte taken naar behoren uit te oefenen. Het prijsmechanisme wordt als zaligmakend instrument uitgeroepen, onder meer om er een echt milieubeleid mee te realiseren.

Ook de *sociale ongelijkheid* gaat Verhofstadt niet uit de weg. Elk jaar wordt er via de Sociale Zekerheid maar liefst 1300 miljard Bfr. verdeeld en toch neemt de echte armoede nog zichtbaar toe. Het systeem deugt dus niet en moet aangepast worden. De miljardenstroom naar de zuilenorganisaties in de sociale zekerheid dient te worden drooggelegd. Verder wil hij twee radikale ingrepen realiseren. De armen moeten een recht op een volwaardig inkomen krijgen. In plaats van door zuilen betutteld te worden moeten ze zelf hun keuzen kunnen maken: bv. woonkrediet in plaats van een sociale woning. Daarnaast moeten de rijkere medeburgers een grotere verantwoordelijkheid opnemen. Ze moeten zelf instaan voor hun pensioen of ziekteverzekering door rechtstreeks een polis af te sluiten met een pensioenfonds of een mutualiteit. Deze mutualiteiten wil Verhofstadt omvormen tot echte sociale verzekeringsinstellingen die zelfstandig zijn en zelf financiële verantwoordelijkheid dragen.

Het meest besproken hoofdstuk is dat over het *migrantenprobleem*. Volgens de PVV-

voorzitter bestaat er nergens ter wereld een multiculturele samenleving. Kiezen voor of tegen zo'n samenleving is dan ook een valse vraagstelling. Verhofstadt pleit voor inburgering van de migranten in onze samenleving: zij moeten onze waarden en levenswijzen aanvaarden. Op basis van een reeks bedenkelijke voorbeelden en gedachtenkronkels komt hij ertoe te stellen dat: „Al deze voorvallen tonen duidelijk aan dat de Islam meer wil zijn dan een godsdienst of een cultuur in een maatschappij van meerdere godsdiensten en meerder culturen. De Islam is in werkelijkheid niet alleen een godsdienst maar ook een ideologie.” Wie Opus Dei bezighoort en -ziet en dit deel van de katholieke kerk tot het geheel omdoopt, komt tot dezelfde gekleurde kijk op het christelijke geloof.

ANALISE

Inzake *etische problematiek* pleit Verhofstadt ervoor dat de wetgeving de langzame ontwikkeling van de inzichten in de samenleving moet volgen, zonder voorop te lopen of na te hinken. Bij elke wetswijziging in dit domein moet men er zich van vergewissen of het overgrote deel van de burgers deze verandering ondersteunt. In het *Onderwijs* pleit hij voor onderwijsbons aan leerlingen in plaats subsidiëring van de netten. Met dit krediet mogen (de ouders van de) leerlingen dan hun school en lesopakketten kiezen en betalen.

Het 74 pagina's tellende boekje eindigt met de oproep voor een nieuwe politieke beweging, „een hergroepering rond de Vlaamse liberalen van al diegenen, binnen of buiten de politiek, die opnieuw voorrang willen geven aan de burger”.

Verhofstadt is het sterkst in zijn ontleding over wat politiek misloopt in de samenleving. De burger voelt zich machteloos. Leeggelopen zuilen en machtige lobbies tekenen het beleid uit. Politieke partijen zijn veelal verworden tot waterdragers van deze machts-groepen. De geëmancipeerde burger is wettelijk over de gang van zaken en stelt de representatieve, de indirecte democratie als dusdanig in vraag. Hij eist directere lijnen naar het maatschappelijke machtscentrum. De ontleding van Verhofstadt sluit merkwaardig goed aan bij wat binnen de VU over verzuiling verteld en geschreven wordt.

Zijn keuze voor een partij die ijvert voor een samenleving met meer vrijheid en inspraak voor de burger is dan ook een logische optie. Alleen blijft de lezer op zijn honger als Verhofstadt beschrijft hoe zo'n samenleving moet gerealiseerd worden. Zijn antwoorden zijn fragmentarisch, onvolledig en vragen uitdieping. Zonder te willen vervallen in demagogische kritiek moet Verhofstadt toch toegeven dat het verleden aantoonde dat ook zijn partij niet ontsnapt aan klientelisme en aan de greep van de drukingsgroepen. Het vergt veel meer dan enkele -weliswaar belangrijke- technische ingrepen om de parallelle machtsstructuren uit te schakelen.

Verfrissend is zijn consequente keuze voor de burgers en tegen het verwijtende vingertje van de staat en haar koloniserende zuilen. Maar zijn consequentie dreigt in eenzijdigheid te vervallen. De samenleving is complexer dan Verhofstadt ons wil voorstellen. Eén voorbeeldje: hij verwijt de regering-Dehaene dat deze de files in de schoenen van de burgers schuift. Nee, zegt Verhofstadt, files ontstaan niet omdat burgers te veel met de wagen rijden, maar omdat er geen degelijk openbaar vervoer bestaat. Dit simplistisch gepolemiseerd verdoezelt de waarheid die in het midden ligt.

Het kernbegrip in de boodschap van Verhofstadt is vrijheid. Terecht. De zelfontplooiing van het individu moet het doel zijn van

elke vooruitstrevende politiek. Alleen: iemand die geen degelijk onderwijs genoot, geen cultureel of historisch besef heeft, geen stiel kent of inkomen bezit, zal niet in staat zijn die vrijheid zinvol te beleven. Ontplooiingskansen aanbieden, dat is een essentiële taak van de samenleving. Daarvoor is solidariteit nodig, gevoel van lotsverbondenheid. De mens is immers een sociaal wezen: vrijheid ontstaat steeds binnen een gemeenschap. Dit inzicht laat Verhofstadt wel erg onderbelicht.

Bart Somers

— De weg naar politieke vernieuwing. Het tweede burgermanifest. Guy Verhofstadt. Uitg. Hadewijch, Antwerpen. 80 blz., 198 fr.

BUIKLANDING VOOR DE CROO

PVV-senaatsfractie-leider Herman De Croo heeft zich opgeworpen als de grote tegenstander van de liberale verruimingsideeën die PVV-voorzitter Verhofstadt koestert. Hij geeft het natuurlijk met zoveel woorden niet toe, maar zo moet zijn interview met de liberale krant *Het Laatste Nieuws* (6/7) wel gelezen worden.

De Croo verkiest nl. een *verdieping van de onderbouw* van de PVV boven een *vage verruiming*. Hij wil zagezegd eerst en vooral de leden raadplegen over een mogelijke verruiming. Verhofstadt pleit voor de invoering van een referendum, wel laat hij met de PVV het voorbeeld geven, zo zegt De Croo, en een referendum organiseren bij de leden over de politieke verruiming. De Croo kondigt in het interview ook tussen neus en lippen aan dat hij kandidaat-PVV-voorzitter is, *ervan overtuigd zijnde dat een soepeler politiek gedrag de nieuwe PVV weer sneller binnen een meerderheid loodst*, zo voegt de liberale kommentator Vaerwijck er aan toe.

Verhofstadt stoot binnen zijn partij hier en daar nog op weerstand. Na lektuur van Verhofstadt's boekje moet De Croo opgevallen zijn dat de liberalen nieuwe stijl helemaal niet meer die traditionele ritselaars en postjesjagers mogen zijn van vroeger. Het liberale zuiltje behoort ook al tot het verleden, en De Croo vreest dat het hevige radicalisme van Verhofstadt de toegang tot de macht blokkeert.

Verder wordt er verwezen naar de verdoorgedreven kommunautaire standpunten in Burgermanifest II waar nogal wat verstokte blauwe unitaristen (zoals De Croo zelf) het moeilijk mee hebben. Er

wordt zelfs verwezen naar het weinig liberale ambtsgebed van VU-burgemeester Denert van Kruibeke, die samen met Kerremans (VU-burgemeester te Meise) en gewezen VU-voorzitter Gabriëls aanwezig was op een PVV-receptie en sindsdien als „liberale verruimer” genoemd wordt. En hier en daar vangt men signalen op die wijzen op een nog niet overwonnen wrok tegen de „zwarten” die straks de liberale rangen zouden vervoegen.

In het verwijt naar Verhofstadt's *one man show* klinkt natuurlijk ook de onvrede van de oude glorie door die het niet goed kan verdragen niet langer mee te spelen. Het leek erop alsof Verhofstadt de oude, verstokte liberale varkentjes nog niet gewassen had. Maar hij werd toch maar lekker gesteund door iedereen met naam én toekomst in de PVV, en de kandidaat-voorzitter De Croo kreeg een stevige tik op de vingers.

's Anderendaags werd De Croo bovendien stevig gecounterd door PVV-jongeren-voorzitter Serraes die in de *Gazet van Antwerpen* (7/7) zomaar de kern van het VU-programma op kommunautair vlak verkondigde: „Dit land hoeft niet meer. Voor ons PVV-jongeren bestaan er, boven het nivo van de burgers, drie bestuursnivo's, te weten de gemeenten, de regio Vlaanderen en het federale Europa van de regio's.”

Serraes, die er blijkbaar wel niet aan twijfelt dat de VU-ers bezig zijn bij ons aan te sluiten, beseft wel dat het niet makkelijk zal zijn om de nieuwe Partij van Verhofstadt dit standpunt te laten overnemen. 't Is maar dat je 't weet!

(pdj)

TWEE VLIEGEN IN EEN KLAP

Zoals kon verwacht worden zijn de Walen en de verfransen die in de rand van Brussel wonen eens te meer een struikelblok voor goede betrekkingen tussen Vlamingen en Walen. Omdat zij tot nu toe, in een niet-gesplitste provincie Brabant en in een niet-gesplitst arrondissement Brussel, zich ook bij verkiezingen konden gedragen alsof zij in Brussel zelf woonden, eisen zij, en heel wat Walen met hen, dit als een *heilig recht* op. In feite gaat het om het overblijfsel van een verouderde unitaire toestand. Maar het is niet de eerste keer dat de Vlaamse beweging moet opboksen tegen ouderwetse toestanden.

Ouderwets of niet, als er voldoende politieke macht staat achter de eis, die Franstaligen te laten kiezen voor kandidaten op Brusselse lijsten, dan moeten Vlaamse politici daar wel rekening mee houden.

KIEZEN MAAR DAN WEL RADIKAAL

Sommige Vlamingen houden het bij het argument van de territorialiteit: wie in Vlaanderen woont kan stemmen voor de lijsten die daar opkomen. De faciliteitengemeenten zijn rechte Vlaamse gemeenten. Niemand bellet de Franse groep, met een of meer partijen op te komen.

Anderen schijnen oor te hebben voor de uiteindelijke bedoeling van het FDF en konsoorten: inlijving bij het hoofdstedelijk Gewest Brussel, een allerlaatste keer dus. Alhoewel, is daar ook niet Tervuren en Zellik en Zuun en Jezus' Eik en...?

Er bestaat nochtans een oplossing voor deze schijnbaar Gordiaanse knoop: laat de inwoners van de zes randgemeenten met taaltegemoetkomingen *de keuze*. Laat hen kiezen voor welk deelparlement en in welk kiesarrondissement zij een stem wensen uit te brengen: voor het hoofdstedelijke of het Vlaamse, in Brussel of in Halle-Vilvoorde (veronderstellend dat beide arrondissementen gesplitst zijn).

Zegt iemand dat dit toch neerkomt op het zo betwiste inschrijvingsrecht, dan antwoorden wij: neen. Omdat deze regeling, in onze opvatting, een „*conditio sine qua non*” moet bevatten: wie kiest voor stemrecht op Brusselse lijsten, *verliest zijn stemrecht op gemeentelijk vlak*.

Welke bezwaren kunnen hiertegen worden aangevoerd? Met ernstige gezichten werpt men op dat dit diskriminatie zou zijn, en dat België dusdoende een veroordeling dreigt op te lopen vanwege het Europese Gerechtshof wegens schending van de *rechten van de mens* en schending van de rechten der minderheden.

(foto R. Szommer)

Vooreerst is deze opwerping ongeloofwaardig. Kan men al betwijfelen of het stemrecht behoort tot de grondrechten van de menselijke persoon, de vraag waar hij dit recht uitoefent heeft er zeker niets mee te maken.

De bezorgdheid van het Europese Gerechtshof over het lot van *minderheden* lijkt op zijn minst verwonderlijk. Ditzelfde Hof heeft nog nooit enige EG-lidstaat op het matje geroepen wegens onbillijke behandeling van zijn minderheden. Nochtans is het niet moeilijk, in Frankrijk, Italië, Griekenland, zelfs België, voorbeelden van zulke behandeling aan te wijzen.

Bovendien, de benaming „minderheid” staat weliswaar wetenschappelijk niet 100% vast, maar geldt traditioneel alleen voor een volksgroep die al eeuwen hetzelfde gebied bewoont. Strikt genomen kan deze status zelfs voor de Franstaligen van Brussel betwist worden. De verfransing van de *Rand* is niet ouder dan de vijftiger en zestiger jaren.

Is het *diskriminatie*, hen die zich tot een andere Gemeenschap bekennen dan die waarvan zij het gebied bewonen, voor de gevolgen van hun keuze te stellen? Zij zijn immers tot niets verplicht. Zij mogen voor de Vlaamse Raad en voor Vlaamse volksvertegenwoordigers stemmen, eventueel op lijsten van Franse kandidaten. Zij krijgen de keuze — het is hun eigen verlangen — op lijsten in het naburige Brussel te stemmen. In zulk geval gedragen zij zich duidelijk als vreemde gasten.

Met de consequenties vandien: geen inspraak in aangelegenheden van de Gemeenschap waarvan zij afstand nemen, geen gemeentelijk stemrecht dus.

Niemand minder dan PS-senator Collignon heeft dit al op 18 maart 1991 in *Le Peuple* bevestigd: „zij (de frankofonen in Vlaanderen) moeten begrijpen dat indien zij voor de Franse gemeenschap willen stemmen, zij aan hun rechten verzaken om zich

met hun leefmilieu, hun economie, hun ruimtelijke ordening, huisvesting en voogdij over de gemeenten bezig te houden”.

Willen Brusselse gemeenten gemeentelijk stemrecht toekennen aan kiezers uit die randgemeenten, daar zal geen Vlaamse haan naar kraaien.

Zo komen we tot een zuivere toestand: inwoners van het Gewest Vlaanderen bekennen zich tot dat Gewest, eventueel in 't Frans; of zij bekennen zich tot de Franse Gemeenschap.

In het eerste geval oefenen zij hun stemrecht daar uit waar zij wonen. Zij beschouwen en gedragen zich als behorend tot de Vlaamse Gemeenschap, ook al behouden zij bepaalde taaltegemoetkomingen.

In het tweede geval oefenen zij hun stemrecht elders uit, maar dan ook helemaal. Want dan beschouwen en gedragen zij zich als vreemden, als behorend tot een andere Gemeenschap. Zij genieten de weelde van taaltegemoetkomingen maar het ware zinloos, stemrecht te geven aan mensen die zelf verkiezen niet tot de Gemeenschap te behoren op wier grondgebied zij wonen.

NIETS NIEUWS

Een dergelijke regeling is niet alleen konsekwent; zij heeft een voorgaande. De Belgische wet die de jongste Europese verkiezingen organiseert bepaalt dat alleen burgers van die EG-lidstaten die *niet* voor lijsten van hun eigen land kunnen stemmen, aan de Europese verkiezingen in België mogen deelnemen.

Zo hebben bv. de Italianen de gelegenheid gehad, via hun ambassade, voor Italiaanse lijsten te stemmen.

De regel luidt dus: niet-Belgen stemmen voor niet-Belgen. Vertaald naar de Brusselse *Rand* toe: niet-Vlamingen stemmen voor niet-Vlamingen; hebben dus ook geen invloed op Vlaamse politieke toestanden.

Een zo nauw mogelijke band tussen kiezer en verkozen is immers een voor de hand liggende vereiste voor een gezonde democratie.

Dit is een regeling die iedereen recht verschaft en duidelijk aantoon dat gastvrijheid goed kan samengaan met het onderscheid — niet de diskriminatie — tussen volksgemeenschappen.

★ ★ ★

Door de inwoners van de Brusselse *rand* de keuze van stemrecht te laten, gunnen we hen de vrijheid waar zij om vragen en bevrijden we de plaatselijke, oorspronkelijke Vlaamse bewoners eindelijk van een zware verfransingsdruk!

Karel Jansegers

BRIEF AAN BOUDEWIJN

„SIRE, VLAANDEREN ZAL
EEN ECHTE NATIE WORDEN!”

Naar aanleiding van 11 juli heeft het IJzerbedevaarkomitee een brief geschreven aan koning Boudewijn. De stellers, voorzitter *Lionel Vandenberghe* en sekretaris *Koen Baert*, herinneren er de koning aan dat de Vlaamse soldaten aan het IJzerfront zich 75 jaar geleden in een open brief tot koning Albert hadden gericht. In deze brief beschreven zij de situatie van de Vlamingen in het België van 1830 tot 1914. Een relaas van sociale ellende, van achteruitstelling van taal en cultuur tot de slechte behandeling van Vlaamse soldaten aan het front.

ZWARE OFFERS

Op deze brief, zo herinneren de stellers Boudewijn, is er nooit een koninklijk antwoord gekomen. Of men moet de repressie tegen de Vlaamse soldaten aan het front als dusdanig beschouwen...

De schuchtere eisen die de briefschrijvers in 1917 stelden, moesten na het beëindigen van de eerste wereldoorlog telkens opnieuw herhaald worden. Wetten en structuurherformingen kwamen er slechts na een lange en harde strijd.

„Deze strijd, die nu door iedereen als rechtvaardig wordt beschouwd, heeft van vele mensen zware offers gevraagd. Bijna tien jaar geleden, heeft de Vlaamse raad een inventaris opgemaakt van de sociale en menselijke gevolgen van de repressie- en epuratielwetgeving.”

Na gewezen te hebben op de individuele maatregelen die „sommige van uw ministers” hebben genomen „om enig leed bij sommige families” te verlichten en de wetenschappelijke studies die aantonen hoe willekeurig de repressie was, vragen de stellers de koning of er geen globaal gebaar moet gesteld worden opdat „voor alle sociale en menselijke gevolgen van de repressie een oplossing zou gevonden worden.”

VLAAMS PARLEMENT

Verder wordt de koning herinnerd aan zijn veelvuldige oproepen tot meer verdraagzaamheid. „Het IJzerbedevaarkomitee steunt U hierin, doch merkt tevens op dat de goede instrumenten voor een verdraagzaam beleid nog steeds ontbreken. Een mentaliteitsverandering dringt zich op.”

Vervolgens gaan Vandenberghe-Baert op de actuele politieke toer door de eisen dat de Vlaamse eksekutieve een echte gekontroleerde regering zou worden, de Vlaamse raad een echt Vlaams parlement dat door alle Vlamingen — ook de Brusselse — rechtsstreeks verkozen wordt

Dit is geen tipisch Vlaamse, maar een democratische eis, waarvoor geen enkele kommunautaire prijs kan betaald worden. Wie er aan denkt de Franstaligen rechtstreeks of onrechtstreeks te laten vertegenwoordigen in de Franse gemeenschapsraad bewijst de democratie geen goede dienst en vergeet dat elk volk het recht heeft zichzelf te zijn binnen vaste grenzen en ziet niet tot welke conflicten *balkanisering* leidt.

„Vlaanderen wil en zal een echte natie worden, Sire. De Vlamingen, Walen en ook Duitstaligen hebben een lange weg afgelegd. Opgedrongen samenhangsgevoel, opgelegde solidariteit zijn begrippen die volwassenen — ook volwassen volkeren — niet aanvaarden. De Vlamingen willen samen werken met al hun burens, doch op een efficiënte en eerlijke wijze. Wij willen voor ons volk de best mogelijke structuren, zonder slogantaal maar ook zonder taboe's, zodat Vlaanderen een eigen beleid kan voeren en ook in het buitenland én in Europa de plaats kan bezetten waar het recht op heeft.”

VREDE

In het laatste luik van hun brief halen de stellers het *Nooit meer oorlog* van de frontsoldaten aan, deze boodschap van vrede door rechtvaardigheid moet gezien worden als een „noodzakelijk voorbeeld aan de wereldgemeenschap”. Zij betreuren het dat de koning de afschaf van de verplichte legerdienst niet gunstig gezind kan zijn. „Ons volk kan nu nochtans een betekenisvol signaal geven én van vrede én van echte solidariteit tussen alle bevolkingsgroepen.”

Tot slot leggen Vandenberghe-Baert aan de hand van de drieledige boodschap van de Vlaamse IJzersoldaten: *zelfbestuur, nooit meer oorlog en godsvrede* de link tussen gisteren en vandaag.

„Net zoals 75 jaar geleden willen wij u deze in herinnering brengen, net zoals in 1917 zijn deze heel zeker niet utopisch. Zij verwoorden enkel wat leeft bij de Vlamingen.”

In 1917 ontvingen de frontsoldaten geen (koninklijk) antwoord op hun brief. Krijgt het IJzerbedevaarkomitee nu, 75 jaar later, uit Laken wél een antwoord?

(m.v.l.)

Het is zeer de vraag of Koen Baert (l.) en Lionel Vandenberghe (r.) een antwoord zullen krijgen op hun brief aan Boudewijn. (foto J. Van der Perre)

11 JULI TE BRUSSEL: VAN STRIJD NAAR FEEST

Zaterdagavond 11 juli komen voor de 13e keer op rij duizenden Vlamingen samen op Brusselse Grote Markt om er onze nationale feestdag te vieren. Het organiserende Guldensporenkomitee-Brussel, een bundeling van Vlaams-Brusselse verenigingen, koos voor een aantrekkelijke feestprogramma met veel vernieuwing.

ONS MODEL

Voor de komiteeleden is inzicht in de historische kontekst van de Vlaamse beweging essentieel wil men het Vlaanderen van vandaag begrijpen. Bovendien kan de „Vlaamse bevrijdingsstrijd” model staan voor een wereld in volle evolutie: een geduldige opbouw, zonder geweld of onterechte eisen.

Maar het Guldensporenkomitee wil met haar vernieuwd programma duidelijk maken dat Vlaanderen voor haar meer is dan het verleden. De Vlaamse beweging moet zich dan ook richten op de echte uitdagingen waarmee onze gemeenschap gekonfronteerd wordt: de kommercialisering van cultuur, een ver-internationalisering van de economie, de vraag naar meer politieke democratie.

Het programma wil deze keuze voor vernieuwing en toekomstgerichtheid onderstre-

pen. De happening wordt dan ook als Feest van de Vlaamse Gemeenschap en minder als Guldensporenviering aangekondigd. De wat als oubollig ervaren strijdlieiders zijn zoveel mogelijk vermeden. Het genre van *Roosmarijntje, De boer had maar éne schoen, Land van Maas en Waal* en *My Sarie Marais* maakt dit jaar de dienst uit.

Het programma wordt rond acht uur geopend door het *Ensemble Kreto*, nadat het *Brugs Dweilorkest* het Marktpllein al op de juiste temperatuur heeft gebracht. Het *Arenbergkoor* uit Leuven, *Singhet Scone* uit Dilbeek en *Singhet ende weset Vroo* uit Landen; allen onder de kundige leiding van Juliaan Wilmots, begeleiden de massazang.

gegeven. Een berekend risico, werd het genoemd.

Willem Vermandere is de hoofdschotel van deze 11-juliviering. Zijn optreden op een vorige editie wordt algemeen erkend als een van de hoogtepunten van de Guldensporenvieringen op de Brusselse Grote Markt.

Regisseur Herman Slagmulder is er zich van bewust dat het programma door bepaalde kringen wel eens zou kunnen gekontesteerd worden. *Nochtans moeten we beschaafd kunnen luisteren naar wat Vlaamse kunstenaars ons te vertellen hebben, ook als we er niet mee eens zijn*, aldus de inrichters.

Zoniet wordt een volksfeest inrichten onmogelijk in Vlaanderen...

Bart Somers

UITNODIGING

GEEF
ONS
EEN LAND!

Nationale Guldensporenviering Volksunie
vrijdag 10 juli 1992 - 20 uur
Gent, Vleeshuis (Groentenmarkt)

Programma:

Muzikale omlijsting:
Volksmuziekgroep Kapstok
Dirk Van Esbroeck

Gastspreker:
Bert Anciaux, algemeen voorzitter VU

Toegang gratis

Organisatie: VU - Arr. Gent-Eeklo
i.s.m. VU-Nationaal

BESCHAAFD LUISTEREN

De Kunstgroep *Alkuone* uit Aalst bestaat uit beroeps-choreografen die reeds talrijke optredens in verschillende Europese landen, Japan en de Verenigde Staten op hun naam hebben staan. Ze brengen een gevarieerd programma, waaronder het op Vlaamse activiteiten onvermijdelijke vendelzwaaien.

Voor wie het bij kinderen razend populaire radioprogramma *Van Kattekwad* kent is het jeugdkoor *Singejo* zeker geen ongekende. Het is op de Brusselse Grote Markt de stem van de jeugd en brengt drie nummertjes uit haar repertorium. Frank Dingenen, beter gekend als de hoofdrolspeler uit *Meester, hij begint weer*, praat het hele gebeuren aan elkaar. Omdat voorgeschreven en opgelegde bindteksten oubollig klinken, hebben de inrichters Frank Dingenen een blanco kaart

WE ZULLEN DOORGAAN...

Na de Guldensporenviering op de Grote Markt kan nog aardig doorgezakt worden.

VOS-Brussel nodigt iedereen uit op haar opendeurdag. Vanaf 21u.30 gaan de deuren van het Nationaal Secretariaat aan de Jaquainlaan 124 open. Drank en klank gegarandeerd!

Ook op Graanmarkt, aan 't Schuurke, kan u nog tot een gat in de nacht doorfuiwen. Een stukje eten en drinken is er mogelijk!

Knack

De groene planeet

De hele zomer publiceert Knack kwisvragen over milieu. De prijzenpot is 1.800.000 fr. waard. Iedere week valt 50.000 fr. te verdelen en aan de finale hangt 1.300.000 fr. vast. De grote zomerwedstrijd over de groene planeet, niet te missen, vanaf deze week in Knack.

Fiskale migranten

Rijke Nederlanders vestigen zich in groten getale in Vlaanderen, ter wille van het fiscaal vriendelijk klimaat. Hoezo, wie, wanneer, waar? Een reportage, deze week in Knack.

Wandelen in Herentals

Herentals was beeldhouwer Karel August Fraikin bijna vergeten. Weekend Knack haalt het museum van de beroemdheid van onder het stof en ontdekt de leukste hoekjes van de stad.

En verder...

- Vergissingen van rechtbanken
- De affaire Cools-Van der Biest
- De krematie-business • Bericht uit Israël • Archeologie : de gletsjer-mummie • Milieu : de walvisvangst • Serie "op zoek naar een veilige haven" : het Schotse Scapa Flow • Batnan-2 kraakt de kas

3 MAGAZINES IN 1:
KNACK + WEEKEND KNACK
+ TELE KNACK (64 pag.)
ELKE WOENSDAG
TE KOOP

VIC VRAAGT DEBAT OVER ZAIRE

In Zaïre evolueert de Nationale Conferentie in goede zin. Voor het Vlaams Internationaal Centrum een gelegenheid om bij monde van voorzitter Nelly Maes een mogelijke hervatting van de Belgisch-Zaïrese samenwerking van commentaar te voorzien.

TE VROEG

Nelly Maes: „Met de Zaïrese bevolking hopen wij dat uit de conferentie een nieuwe, aanvaardbare grondwet groeit, en de start van een democratisch proces ten bate van het Zaïrese volk en zijn ontwikkelingskansen.

Toch is het beslist nog veel te vroeg om België opnieuw verregaand financieel te engageren in een Belgisch-Zaïrese samenwerking.

Vooraleer daar spake kan van zijn vragen wij uitdrukkelijk dat het Belgisch Parlement spoedig, eventueel via een bijzondere commissie van Kamer en Senaat, een evaluatiezitting zou wijden aan het in het verleden gevoerde Zaïrebeleid van ons land, het geheel van buitenlands beleid, economisch en financieel beleid en het ontwikkelingsbeleid.

Onder de vorige regering werd in opdracht van de toenmalige minister van Ontwikkelingssamenwerking door de bevoegde ministeriële diensten een dokument terzake voorbereid. Het VIC eist dringend een bespreking van dit dokument in genoemde commissie, vooraleer een nieuw ontwikkelingsbeleid voor Zaïre wordt gepland.

EENHEIDSSTAAT?

Wat de NGO-samenwerking met Zaïre betreft meent het VIC dat grote voorzichtigheid moet worden in acht genomen. De breuk tussen België en Zaïre en daaruitvolgend het stopzetten van alle officiële samenwerking en de medefinanciering door de overheid van NGO-projecten heeft immers meegebracht dat in een aantal Zaïrese regio's interessante initiatieven van zelfontplooiing en ontwikkeling te vinden zijn.

Nelly Maes: „Een aantal NGO-projecten in het verleden was niet vrij te pleiten van paternalisme. Een te snel terug opstarten van NGO-samenwerking zonder dat er een echte evaluatie heeft plaats gevonden waarbij alle NGO's en Zaïrese NGO's zijn betrokken dreigt deze boeiende ontwikkelingsprocessen te stoppen of terug te draaien. Dege-lijke informatie over Zaïre leert bovendien dat men de situatie in dit enorme land, tachtig keer groter dan België, niet in één zin kan samenvatten.

Is het overigens wel verantwoord om Zaïre mordicus als een sterk gecentraliseerde eenheidsstaat te willen behouden?”

Ook voor de steun aan de zogenaamde „civiele maatschappij” moet volgens het VIC grote voorzichtigheid worden in acht genomen. Ondanks de vele goede intenties en de vele inspanningen her en der in de verschillende continenten zijn de resultaten op dat vlak niet erg denderend. Terzake past de NGO-wereld grote bescheidenheid, nog meer overleg en evaluatie.

Na de vele vlagen van geweld in Kinsjasa en andere steden schijnt de rust in Zaïre te zijn weergekeerd. Of dit voldoende is om de Belgisch - Zaïrese samenwerking nu reeds te hervatten is zeer de vraag.

(foto AP)

HISPANIA-AUSTRIA 1/2

GODSDIENST VERDEELDE DE HABSBURGERS

In 1363 stelden de Tirolers hun „land in bergen” vrijwillig onder de heerschappij van de Habsburgers. Van dan af maakte Tirol deel uit van Oostenrijk alhoewel het nog geregeld een eigen landsvorst had, daar de Habsburgers meermaals hun bezittingen verdeelden. Het was Maximilian I, die de Habsburgse gouwen weer verenigde. Koning en keizer (1490-1519) niet alleen bij een eeuwende maar ook bij een tijdswende, was deze vorst voortdurend op reis. Wanneer het echter mogelijk was, verbleef Maximilian bij voorkeur in Tirol, dat in het middelpunt van zijn uitgebreid rijk lag. Het was trouwens ook hier dat zijn tweede huwelijk met *Maria Bianca Sforza* plaatsvond (1493).

PRACHT EN PRAAL

Bij die gelegenheid liet Maximilian het beroemde *Goldene Dachl* oprichten. De bruidegom zelf was bijzonder weinig entoesiast temeer daar het huwelijk voor gans het adellijke Europa een schandalige miskleun was. Maar Maximilian was op die manier weer eens tijdelijk uit de geldproblemen! Want al stamde Maria Bianca dan af van een schoenlapperszoon, die condottiere werd, en al was haar familie arm van adel, traditie en hoofse vormen, geld was er voorhanden.

Vlug moest Maximilian tot de ontdekking komen dat zijn echtgenote wel mooi was maar slechts middelmatig verstandelijk begaafd en bovendien geweldig lichtzinnig en verspilzuchtig. Hij installeerde haar in Innsbruck en liet het daar maar bij, het huwelijk bleef kinderloos.

Wat deze vorst, die met één voet nog in de middeleeuwen stond, maar met de andere reeds de weg van de Renaissance opging, vooral beviel in Tirol was de rust en de ontspanning die hij er kende. Als hartstochtelijk jager trok vooral de gemsenjacht in het Karwendelgebergte bij Innsbruck hem aan. In deze stad troffen telkens weer hele groepen edelen en diplomaten mekaar. Vorsten en familieleden werden uitgenodigd. Naast belangrijke besprekingen waren er de uitstappen naar de Achensee waar gevist werd en de maaltijden in open lucht doorgingen. Het hof van Maximilian in Innsbruck was een trefpunt voor de toenmalige kunst en cultuur, bijzonder geliefd was muziek, die overigens de Habsburgers bijna allen in het bloed zat. Schilders en beeldhouwers, sier- en wapensmeden vormden er de hofhouding, dansfeesten en tornooien werden in ere gehouden. Van zijn Bourgondische tijd had Maximilian

Philippina Welser, deze mooie, rijke bankiersdochter die ook deugdzaam en intelligent was, huwde met Ferdinand II in 1557.

(Kunsthistorisch Museum, Wenen)

de smaak voor pracht en praal overgehouden. Als een op vele punten begaafd man nam hij humanisten (*Ulrich von Hutten*) en kunstenaars (*A. Dürer*) in bescherming. In de Hofkirche liet hij zijn eigen statiegroef bouwen. Rondom de prachtige sarkofaag (waarin de keizer nooit zou rusten, hij werd begraven in Wiener Neustadt) staan 28 meer dan levensgrote beelden van Maximilians echte en vermeende voorouders, zelf koning Arthur ontbreekt niet! De beelden, waarbij uiteraard ook de Bourgondiërs rijk vertegenwoordigd zijn, doen, ondanks hun middeleeuwse vorm en klederdracht bijzonder levendig aan en zijn een meer dan vluchtige bezichtiging waard. Haardracht, juwelen,

stiksels op de kleding, enz. zijn haarfijn en levensecht weergegeven. Op de wanden van de sarkofaag zijn marmeren fresco's aangebracht, die in fijn steekwerk de verschillende gebeurtenissen van Maximilians leven vertellen. De vorst droeg zelf bij tot het tot stand komen van deze fresco's wat ontwerpen enz. aangaat.

Niet alleen was Maximilian opdrachtgever en beschermer van kunstwerken, bovendien was hij zelf bedrijvig op menig terrein. Zo schreef hij ondermeer een geïllustreerde autobiografische roman in drie delen: *Freydal* (nooit in druk uitgegeven); *Theuerdank* (reeds in 1517 verschenen) en *Weiskunig* (eerst in 1775 verschenen). Voor de illustraties (houtsnedes) werd ondermeer beroep gedaan op Dürer.

Maximilian schatte de boekdrukkunst zeer hoog en wist er ook handig gebruik van te maken in zijn „propaganda”. Afbeeldingen van de keizer gingen het hele land door, zowel schilderijen en houtsnedes als munten en penningen allerlei.

GODSDIENSTTWISTEN

Maximilian's zoon Filips De Schone trad in het huwelijk met *Johanna van Castilië* (1479-1555) of *Johanna de Waanzinnige*. De jonge prins stierf reeds in 1506. Zijn oudste zoon Karel V (1500-1558) zou de heerser worden over het Habsburger wereldrijk. Van vaderszijde erfde hij na Maximilian's dood (1519) de Duitse gebieden, en de keizerskroon, de Nederlanden waren hem reeds in 1515 te beurt gevallen. Van moederszijde valt Spanje hem in handen, dat echter door de uitdrijving van de Arabieren en door de Inquisitie geweldig verarmd was, vooral economisch. Het machtige Frankrijk, de eens zo gevreesde vijand, lag nu ingeklemd tussen Habsburgse bezittingen. Daarbij kwamen nog de nieuw ontdekte gebieden met hun enorme rijkdommen.

Toch zou Karel V zijn ganse regering lang door schulden geteisterd worden, waarbij de machtige bankiersfamilie Fugger een belangrijke rol speelde. Nieuwe en bijna ononderbroken moeilijkheden met Frankrijk, het ontstaan van het protestantisme en de daaropvolgende godsdiensttwisten maakten van de vorst vroegtijdig een oud man, die in 1555 troonafstand deed. Reeds lang bestuurde zijn broer Ferdinand I de Duitse gebieden voor hem. In 1555 kreeg de Oostenrijkse tak van de Habsburgers er bovendien definitief de keizerskroon bij. De overige gebieden,

ook de Nederlanden, gingen over in handen van Karels zoon Filips II (1527-1598).

Ferdinand I (1503-1564) tekende in zijn nieuwe functie de *Vrede van Augsburg* (1555) die enigszins een oplossing moest brengen in de godsdiensttwisten volgens het principe: de godsdienst van de vorst is de godsdienst van het volk. Een principe dat overigens in de Duitse landen niet al te streng werd opgevat en met reden. Alhoewel Ferdinand I ongetwijfeld heel wat verdraagzamer was in godsdienstvraagstukken dan zijn broer Karel V, was het toch met bijzonder weinig genoegen dat hij vernam hoezeer zijn oudste zoon en opvolger Maximilian II de nieuwe leer genegen was. De jonge man verslond Luthers geschriften, luisterde naar de „ketterse” preken en omgaf zich met protestantse vrienden. Om wanhopig te worden, moet Ferdinand I gedacht hebben. Daarop stuurde hij de jonge Max samen met zijn broer Ferdinand naar het hof van Karel V. Bovendien werd er besloten dat Max zou huwen met zijn nichtje Maria, dochter van Karel V. Het huwelijk kent aanvankelijk een weinig schitterende start, maar langzaam betert de toestand tot grote vreugde van Karel V en Ferdinand I. Toch was de verhouding tussen oom en neef aan het Spaanse hof altijd eerder gespannen. Wanneer er dan ook nog moeilijkheden ontstaan tussen de twee regerende broers en Max de kant van zijn vader kiest is de maat vol. In 1551 zeilt Max met vrouw en kinderen naar Italië om over land Oostenrijk te bereiken. Toch zal het nog duren tot in de late lente van 1552 eer de jonge troonopvolger met zijn familie en een prachtige stoet eksotische dieren (waaronder een olifant) zijn intrede doet in Wenen. De geestdrift bij de Weners is enorm en nog maandenlang blijft deze gebeurtenis de gesprekstof bij uitstek.

De „kuur” aan het Spaanse hof noch zijn vroom katolieke echtgenote Maria konden Max afbrengen van zijn hervormingsgezinde ideeën. De erfprins las rustig verder alle protestantse geschriften die hij te pakken kreeg, voerde entoesiast een drukke briefwisseling met protestantse vorsten en koos zelf uiterst twijfelachtig katolieken als opvoeders voor zijn kinderen. Dat dit alles de verstandhouding tussen vader en zoon niet bevorderde, is duidelijk.

Uiteindelijk gebruikte Ferdinand I zijn laatste troefkaart: alleen als Max zich gedroeg als een goed katolieke vorst kon hij de keizerskroon erven. Wat dit niet het geval, dan zou de kroon naar zijn jongere broer Ferdinand gaan. Dat hiermee reeds de nodige moeilijkheden waren wist de oude Ferdinand I toen blijkbaar nog niet. Max gaf toe aan deze dwingende politieke reden en legde samen met zijn twee broeders de eed af te leven en te sterven in het katolieke geloof. Toch zou hij tot aan zijn dood in 1576 simpatie koesteren voor de hervormingsgezinden en was hij wel de laatste die hen een strobreed in de weg zou leggen. Ternaauwer-nood echter was Ferdinand I gekomen van de moeilijkheden met zijn oudste zoon of zijn tweede zoon Ferdinand, zijn lieveling, ging tegen vaders wil zijn eigen gang. Keizer

Ferdinand wou voor zijn naamgenoot een uitstekende huwelijkspartij zoeken. Ferdinand II was echter bijzonder weinig geïnteresseerd in de vaderlijke ijver en bemoeiingen. En met reden! De charmante, vlotte jonge prins was namelijk in 1548 in Augsburg hals over kop verliefd geraakt op de mooie, rijke bankiersdochter *Philippine Welser* (1527-1580). Niet alleen behoorde de jonge vrouw tot de schoonheden van haar tijd, maar bovendien stond ze bekend als zeer deugdzam, goedhartig en intelligent.

Maar al die goede eigenschappen maakten haar nog niet van adellijke bloede en ze kon nooit een gepaste partij zijn voor de jonge aartshertog. Ferdinand II lapte echter alle vooroordelen aan zijn laars en huwde in 1557 in het geheim zijn Philippine. Alhoewel meerdere familieleden blijkbaar op de hoogte waren van de toestand leefde vader Ferdinand nog in zalige onwetendheid. Als hij dan toch uiteindelijk van het huwelijk in kennis gesteld werd, kende zijn keizerlijke woede geen grenzen. Nooit wou hij dat burgermeisje ontmoeten! De twee zonen van het nieuwe echtpaar Andreas (1558-1600) later kardinaal, en Karl (1560-1618) later burggraaf van Burgau, werden pro forma te vinden gelegd en dan onmiddellijk aan het hof van de jonge Ferdinand als... vondeling opgenomen.

Ondertussen bleef Philippine Welser nu ook weer niet in haar toestand berusten. Zij gelukte er in een audiëntie bij keizer Ferdinand te verkrijgen en vertelde hem over haar ongelukkig lot en haar hardvochtige schoonvader, zonder natuurlijk diens naam te noemen. Ferdinand oordeelde dat zo'n mispunt van een schoonvader wel een lesje verdiende en beloofde de jonge vrouw zijn hulp, waarop de mooie Augsburgse hem liefjes

vertelde dat hijzelf de schoonvader in kwestie was. De keizer gaf zich gewonnen en erkende het huwelijk van zijn zoon, wiens kinderen echter uitgesloten bleven van de erfopvolging. De huishoudelijke Habsburgse vrede was echter weer eens hersteld. In 1547 werd Ferdinand II aangesteld als stadhouder van Bohemen en bleef deze post bekleden tot aan de dood van zijn vader in 1564.

NAAR SCHLOSS AMBRAS

Tijdens de regering van Ferdinand I werd het hof en ook het hofleven meer en meer naar Wenen verplaatst dat nu duidelijk de hoofdstad van het enorme rijk geworden was ten nadele van Innsbruck. Maar de oude keizer had blijkbaar genoeg perikelen meegemaakt met zijn zonen dat hij bij testament de Oostenrijkse landen onder zijn drie nakomelingen verdeelde.

Aartshertog Ferdinand II kreeg hierbij het regentschap van Tirol en de voorlanden. In 1567 deed Ferdinand zijn intrede in Tirol maar reeds eerder was hij er op zoek gegaan naar een tehuis voor hem en zijn familie. Zijn keuze viel tenslotte op *Schloss Ambras*, dat hij voor alle zekerheid nog voor zijn intocht ten geschenke gaf aan Philippine (in 1566 streed hij immers nog aan de zijde van zijn broeder Maximilian II tegen de Turken). Het echtpaar kende een buitengewoon gelukkig huwelijk dat te vroeg afgebroken werd door Philippine's dood in 1580. Ferdinand ging een tweede huwelijk aan met de 37 jaar

Kinderharnas van Karel V

(Kunsthistorisch Museum, Wenen)

jongere Anna Katharina Gonzaga van Mantua. Het werd een volkomen mislukking. Het huwelijk bleef overigens kinderloos.

De drie zonen van keizer Ferdinand I (Maximilian, Ferdinand en Karel) deelden de hartstocht van hun vader om verzamelingen aan te leggen en hadden een grote liefde voor wetenschappen en muziek. Vooral Ferdinand blonk hierbij uit en wist van Schloss Ambras een trefpunt van kunst, cultuur en beschaving te maken. Men mag bij dit alles een belangrijk verschilpunt tussen Oostenrijkse en Spaanse Habsburgers niet uit het oog verliezen. Rudolf II, zoon van Maximilian II, had weliswaar een Spaanse inslag aan het Oostenrijkse hof binnengebracht: de stijve Spaanse hofetiekette werd grotendeels overgenomen. Toch bleven de Oostenrijkse Habsburgers steeds een zekere bijna burgerlijke levenswijze voeren. Waarschijnlijk stond geen enkel toenmalig vorstenhuis zo dicht bij het volk dan de Oostenrijkse Habsburgers. Daarbij kwam nog dat zij over het algemeen een vrij normaal en gelukkig familieleven kenden. Stof tot roddel en intriges, zoals bijvoorbeeld aan het Franse hof, was matig voor handen. Dit droeg zeker bij tot de populariteit van de vorsten in hun erflanden. Gebeurde er al eens een slippertje, hoefde dit niet noodzakelijk het onderwerp van de dag te zijn. Meestal oordeelden de Oostenrijkers dat er in de beste families wel eens een scheve schaats gereden werd en was de zaak daarmee rond. De vrij nauwe band tussen vorstenhuis en volk bracht anderzijds ook mee dat ze het best hun boekje niet te buiten gingen. Gebeurde dit toch enkele malen, moesten zij al vlug de afkeuring van de bevolking ondervinden.

Met de Spaanse familie werden weliswaar de vereiste familiebetrekkingen onderhouden, maar de atmosfeer was totaal verschillend. De veelvuldige huwelijken tussen de twee takken van de familie (men kende toen overigens het gevaar van dergelijke huwelijken nog niet voldoende) verstevigden nog deze betrekkingen, maar het is opvallend hoe de Oostenrijkers aan het Spaanse hof telkens een milderende invloed schijnen gehad te hebben, terwijl Spanjaarden in Oostenrijk maar langzaam ontdooiden.

Mija Proost
(vervolgt)

HISPANIA-AUSTRIA AUSSTELLUNG

Die Katholischen Könige-Maximilian I und die Anfänge der Casa De Austria in Spanien.

Spanisch-Oesterreichischen Kunst um 1492.

Innsbruck, Schloss Ambras 3 juli tot 20 september 1992.

LEUVEN: O DAGEN SCHONE DAGEN!

De meeste studenten zullen nu ongeveer wel gedaan hebben met hun eksamens (voor de eerste zitting weliswaar). En wat is er aangenamer om, na de grote beproevingen van juni en juli, maar vooraleer het verdikt bekend is, heerlijk neer te ploffen op een Leuvense terrasje en de zonovergoten omgeving gade te slaan? Dit vormt een van die prachtige momenten die we ons persoonlijk uit ons leven aan de Alma Mater herinneren.

Maar er zijn er nog vele, vele andere waardoor de titel die Ernest Claes aan de kroniek van zijn studentenleven gaf, *Leuven. O dagen schone dagen!* ook voor ons nog steeds betekenis geeft. Peter Cuypers deed een poging om deze gouden tijden te bundelen. In de reeks *Waar is de tijd?* verscheen bij de Standaard Uitgeverij recent een boek dat vele Vlaamse harten sneller zal doen kloppen: *Op kot in Leuven*.

Dit boek over het dagelijkse studentenleven tussen 1945 en 1980 vormt een aangevulde aanvulling van deze reeks over onze recente Vlaamse geschiedenis. Met werken over de legerdienst (*En we zijn er van de klas*), het collegeleven (*Kom eens naar mijn kamer*), het dorpsleven (*Bij ons in 't dorp*) of over de kroostrijke gezinnen (*Zou men armoe lijden?*) sprak deze serie al sterk tot de verbeelding. Op kot in Leuven zet deze heerlijke terugblikken verder.

Het studentenleven zag er de periode vlak na de tweede wereldoorlog natuurlijk gans anders uit dan op het einde van de zeventiger jaren. Een professor zei ooit dat er meer veranderd is in de tien jaren tussen 1965 en 1975, dan in de twintig jaren tussen 1945 en 1965. Toch kan iedereen die in Leuven gestudeerd heeft, zich in het boek terugvinden.

Cuypers legt de nadruk op het dagelijks studentenleven. In tegenstelling tot andere facetten van het studentenleven, zoals bvb. het klub- en gildeleven, werd hierover nog vrij weinig geschreven. De auteur, werkzaam op de economische redactie van *De Standaard*, groepeerde verschillende deelaspekten van het dagelijkse studentenleven in verschillende hoofdstukken. Verhalen over kotmadammen, over kotgenoten en medestudenten (steeds meer mannelijk en minder Franstalig), over eksamens, over eten en drinken, over ontspanning of over studentengrappen krijgen elk een hoofdstuk. Het engagement van de student wordt zelfs verspreid over twee hoofdstukken, één (*Uilenspiegel roept U op*) over de periode '45-'65, en één (*We shall overcome*) over de periode '65-'80.

De auteur evalueert in de inleiding het studentenengagement als volgt: *Waar de jaren vijftig bij de Leuvense studenten vooral gekenmerkt werden door een Vlaams-politie-*

ke bewogenheid en de jaren zestig door een algemeen-maatschappelijke inzet, werd het vanaf de jaren zeventig steeds stiller op de campus. De veel talrijker geworden studenten kwamen nog slechts op straat voor zaken die hen rechtstreeks aanbelangden, waaruit logisch voortvloeide dat ze ten slotte nog slechts buiten kwamen om naar de les of naar huis te gaan. „Cocooning” begon in Leuven al een hele tijd geleden. Dat houdt geen waardeoordeel in, het is een vaststelling (p. 8-9).

Cuypers haalde zijn mosterd vooral bij oud-studenten van de Alma Mater, en enkele ongepubliceerde licentiaatsverhandelingen, jubileumboeken van studentenklubs en dagblad- en tijdschriftartikelen. Het geheel is zeer anekdotisch opgebouwd, en dat maakt het een lust om lezen. En kijken, want het veertigtal zwart-wit-foto's vormen op zich een prachtig overzicht van 35 jaar studentenleven.

(pdj)

— *Op kot in Leuven. Het dagelijks studentenleven tussen 1945 en 1980. Peter Cuypers. Standaard Uitgeverij, Antwerpen, 1992, 173 blz. (met 40 blz. illustraties), 595 fr.*

Toenmalig KVHV-praeses Filip Martens, op de foto met rektor Dillemans.
(foto P. V.D. Abbeele)

DE KOK VAN NAPOLEON WAS EEN UITVINDER

In het tekstielbedrijf kwamen in het verleden vaak plaatselijke specialiteiten tot ontwikkeling. Toen bijzondere stoffen b.v. naar elders werden uitgevoerd, kregen ze de naam

van de plaats waar ze vandaan kwamen.

Het best bekend bij ons is de *duffel*, die inderdaad een afkorting is van „duffels laken”, laken uit de Vlaamse gemeente Duffel.

Woordenkraam

Iets minder bekend is dat *damast* afkomstig is van Damascus en *kasjmier* van het vroeger onafhankelijke vorstendom Kasjmier, nu een deel van India en Pakistan. De oorsprong van *Smyrna* is herkenbaar, maar wat komt *Denim* in dit rijtje doen? Denim is

HET VLAAMSE BOEK IN DE LIFT

In 1991 hebben de Vlaamse uitgeverijen aangesloten bij de Vereniging van Uitgevers van Nederlandstalige Boeken (VUNB) flink hun best gedaan. Samen brachten ze in totaal 3.528 nieuwe uitgaven en ongewijzigde herdrukken op de boekenmarkt. En dat is een paar boekenplanken meer dan het jaar voordien, toen de uitgeverijen op 3.027 strandden.

Toch past een beetje terughoudendheid bij zo'n gunstig cijfer. Een uitsplitsing naar categorieën leert immers dat een niet onaardig deel van de publicaties (1.260 of 35%) kinder- en jeugdboeken (inkluzief strips) betreft. Sterk in trek zijn ook de leermiddelen met 645 titels (18%). Pas dan komt dat wat men doorgaans onder literatuur rangschikt (proza, poëzie, toneel, literaire varia, literatuurgeschiedenis) met 425 titels (12%).

Naast deze titels van erkende, professionele uitgeverijen, verschenen er in Vlaanderen in 1991 nog eens 558 titels als uitgaven van diverse verenigingen, musea, overheidsdiensten, hobby-uitgeverijen, universitaire instellingen, nieuwe uitgeverijen, etc.

Napoleon voelde zich tijdens de slag bij Marengo kiplekker, want zijn kok had hem daags voordien een knapperige „poulet Marengo” opgediend.

de verbastering van Velours de Nismes waaruit velours is weggelaten... door de Amerikanen. Het is de stof waarvan jeansbroeken worden gemaakt.

Plaatsnamen zijn ook op de tafel en in de keukens terechtgekomen. We kennen natuurlijk allemaal: *bordeau*, *bourgogne*, *port* (van de Portugese stad Oporto), *sherry* (van het Spaanse stadje Xeres de la Frontera) en *schiedammer*; maar ook onze dagelijkse *mayonaise* is van een plaatsnaam afgeleid, met name van Port-Mahon op de Balearen, dat in 1756 door de hertog van Richelieu werd ingenomen. Dit is niet de enige keer dat de Fransen een gerecht een naam geven die de herinnering aan een zegerijke slag levend moest houden.

Een bekend voorbeeld is de *kip Marengo*. Deze bereiding werd op de avond van de slag bij Marengo (Italië), op 14 juni 1800, door de kok van Napoleon, de Zwitser Dugnan, in elkaar geknutseld met wat er aan eetbaars in de streek te vinden was. De uitgestuurde soldaten kwamen terug met een kip, tomaten, eieren en twee kreeften. Hieruit ontstond het recept van „poulet Marengo”.

Kreeft à l'*armoricaïne* is een ander geval! Armorica is de oeroude naam van Bretagne (zie Asterix). En aangezien daar veel zee-

vruchten te vinden zijn, lijkt die naam voor de hand te liggen. Maar nu schijnt de oorspronkelijke benaming toch „à l'américaine” te zijn zoals u ze in veel restaurants zult aantreffen. „A l'armoricaïne” ontstond pas toen men zich ging afvragen wat Amerika met deze tipisch Franse bereiding te maken zou kunnen hebben. Maar men vergat dat de Franse kok die ze kreefde, lang in Amerika had verbleven en als herinnering daaraan... Hoe deze specialiteit in uw restaurant ook genoemd wordt, hang de wijsneus niet uit en zeg niet dat het verkeerd is. U zou wel eens groot ongelijk kunnen hebben.

Maar waarom het zo ver zoeken? Waar komt de kalkoen vandaan, dacht u? Gewoon van Calcutta. De Fransen zijn minder nauwkeurig omtrent de plaats van herkomst, want volgens hen is het een kip uit Indië, *poule d'Inde*, later afgekort tot dinde en vermanne-lijkt tot dindon. De Engelsen daarentegen dachten dat de kalkoen uit Turkije kwam en noemden haar *turkey*. Wij wisten dan weer dat de „oranje-appel” uit China kwam en noemden hem daarom sinaasappel.

Wist u dat de Engelsen in de omgang spruitjes gewoon „brussels” noemen? En dat een „spa” bij hen geen bronwater betekent, maar wel een badplaats in het algemeen, en niet alleen het stadje Spa waar de gekroonde hoofden van Europa, vooral de Britse, in de vorige eeuw niet weg te slaan waren.

Of we nu een spaatje drinken of een curaçao, een pils (van de stad Pilsen in West-Bohemen) of een *tequila* (van het stadje Tequila in de Mexicaanse provincie Jalisco); we gebruiken steeds weer plaatsnamen zonder het te beseffen.

En dan hebben we het nog niet over de affligem, de herve, de edammer, de gruyère, de emmenthal,... Laten we het hierbij laten want het is om een zware maag van te krijgen.

Jot.

GEVONDEN VOORWERP

„Zo zou, na het weldra verdwijnen van de nationale grenzen, de taalgrens een pijnlijk anachronisme uitmaken in een Europa dat zich haast om zijn eenheid te voltooien.”

Baron Clerdent,
PRL-senator op 4 augustus 1988

GEEN GEZEIK! ALLE TWEE IN DE KIJK!

Die van Geraardsbergen zijn kwaad. Hun oudste burger is oneer aangedaan.

Elke inwoner van het soms wat slui-merende Oost-vlaamse provincie-stadje gaat er prat op dat het oudste Manneken Pis van het land op haar Markt zijn „gevoeg” doet. Sinds 1459 woont het Manneken al in de Oudenbergstad.

Twistappel

De posterijen gaven op 6 juli een postzegel uit met de beeltenis van het Brusselse Manneken Pis. De inwoners van Geraardsbergen zijn op hun teentjes getrapt omdat hun urine-rend ventje ook niet z'n deel van de belangstelling krijgt, maar komt tot daar toe. Echt groot was de verbolgenheid bij de Geraardsbergers toen ze in het naar filatelisten gerichte foldertje, dat samen met de postzegel wordt uitgegeven, lazen dat het Brusselse plassertje het oudste des lands is. Dit klopt inderdaad niet want het Brusselse beeldje werd omstreeks (de bronnen geven nogal

Het Manneken van Geraardsbergen heeft misschien niet de langste, maar in ieder geval de oudste!

eens verschillende data) 1617 in brons gegoten door Duquesnoy de Oude. Bovendien is het huidige Brusselse Manneken een kopie van het verloren gegane origineel.

De Broederschap van het Geraardsbergse Manneken-Pis en de Koninklijke Filatelieclub reageerden dan ook prompt op de Brusselse verwaandheid met de uitgave van een eigen lukse zegelblad. Het lukseblad bevat 25 grootformaatzegels waarop het Geraardsbergse beeldje staat afgebeeld. Ze hopen daarmee dat er vanaf nu zeker geen twijfel meer zou bestaan over de ouderdom van het Manneken. „1459” springt dan ook fel in het oog, samen met de tekst „ik ben de oudste”.

De luksezegels werden op 5 juli, daags voor de Brusselse première, aan pers en publiek voorgesteld. Belangstellenden kunnen de zegelvellen bestellen door het overschrijven van het overeenstemmend bedrag (aantal exemplaren x 100 fr.) + 25 fr. verzendingskosten, op rekening van de Filatelieclub van Geraardsbergen, Hogeweg 32, 9500 Geraardsbergen, met vermelding „Manneken-Pis zegelblad”. De zegels zijn ook te verkrijgen bij de Dienst Toerisme van het Stadhuis op de Markt, en bij de Geraardsbergse handelaars.

(ts)

HEER HALEWIJN ZONG IN ALDEN BIESEN

Soms vind je in een reisgids een plaatsnaam die zo poëtisch klinkt dat je er meteen heen wilt. Sint-Jan-in-Eremo is er zo een en Sint-Anna-Pede of Santillana del Mar en St.-Martin-

du-Canigou. Ook Alden Biesen heeft iets van die aantrekkingskracht. De landkommanderij is een architecturale parel, ooit gesticht door de Teutoonse orde.

Zondag 28 juni. Alden Biesen opent zijn poorten voor de *Dag van de Oude Muziek*. Het slot ademt de sfeer van Watou met zijn gregoriaans festival, zijn poëzie en zijn sculpturen. De mensen komen er, bijna ingetogen, muziek zoeken op mensenmaat.

Tema van 1992 is de wisselwerking tussen Vlaanderen en Italië. Vlamingen werkten aan het hof van Ferrara of Mantua of Firenze. Lassus is er één van. Hij werd om zijn mooie stem ontvoerd. Ze zongen en componeerden er, maar ondergingen op hun beurt de Italiaanse invloed.

De radio-mis wordt opgeluisterd door het *Dufay Consort*. Engelsen hebben een sterke koortraditie. Ik woonde ooit een doordeweekse avonddienst bij in de katedraal van Ely. Ik

dacht een professioneel koor te horen maar de jongens bleken afkomstig uit een of ander kollege uit de buurt. Het Dufay Consort zingt de *Missa Fortuna desperata* van Jacob Obrecht. De klank is ruimtelijk, de contouren van de hoekstemmen (vooral van de bassen) scherper omlijnd dan die van de middenstemmen. En er is een paradoksaal mengsel van aards en eterisch, ruw en gepolijst.

Melomanisch

Het aanbod van het buitengebeuren is overdadig. *Gheselschap goet ende fyn* put zijn expressie uit instrumentarium, stem en mime. Geuzenliederen leiden tot schalkse toespelingen op de aktualiteit en *Heer Halewijn* wordt een ballade tussen ernst en spot. Intussen spetteren de branles en de saltarello's op blokfluit en doedelzak, draailier en rommelpot.

Op de binnenkoer weerklinken cornetto, trombones, pommer, dulciaan en slagwerk van *Fortuna desperata*. *A la battaglia* van Heinrich Isaac is pure klanknabootsing. De trom voert naar zege of dood. En de baletti van Gastoldi bewijzen de stelling dat elke muziek dansmuziek is.

En onder de arkaden wordt door het ensemble *Rabaskadol* gebladerd in Petrucci's uitgave van Vlaamse komponisten. De on-

dertoon is elegisch en de sopraan Saskia Van der Wel weet die goed te treffen.

In de Tiendenschuur loopt een kleurrijke, druk gestikulerende Napolitaan met name Luigi Maiello rond. In zijn geestdrift sleept hij zijn Duits-Italiaanse groep *I Villani* mee. De landlieden — zoals ze zichzelf noemen — dansen, zingen, imiteren, parodiëren. Een totaalspektakel, getekend door Breugel of Bosch, met een naklank in *Mistero Buffo*.

Het doet deugd nog eens terug te keren naar de kerk en het Dufay Consort. Het brengt werk van hun naamgenoot in wisselende bezetting (met telkens schitterende alti). De intimistische toon roept het zachte licht van Van Eyck op...

We kiezen als orgelpunt voor de madrigaalkomedie *La barca di Venetia per Padova* van Adriano Banchieri. Voor enkele weken werd het werk scenisch gebracht in het Gravensteen van Gent. Hier zorgt Peter Van Heyghen voor een concertante uitvoering. Banchieri observeert, tipeert en bespot de kleine kanten en eigenaardigheden van het bootvolk en van bewoners van diverse Italiaanse steden. De taal is dubbelzinnig en triviaal. Maar zangers en toehoorders amuseren zich kostelijk.

De muziek ebt weg maar de tuinen en het slot blijven. Alden Biesen is fascinerend.

WDB

BOEMERANG

Op ruime afstand beschouwd, is de geschiedenis de beweging van een slinger, die zich hordend maar onophoudelijk een weg baant doorheen een opstuwende brij van feiten en toestanden. Zodra de zwaartekracht van de dagdagelijkse sleur de slingerwijdte doet krimpen komt de evenwichtsstand nabij. Maar dan staat altijd weer iemand klaar om de beweging op gang te houden. Een *perpetuum mobile* dus. Maar tegelijk ook een slinger van Foucault: tijdens de slingerende beweging wentelt de wereld om zijn as. Intussen gaat niets helemaal voorbij en niets keert helemaal terug. De Oost-Westrelaties in Europa vormden sinds het einde van Wereldoorlog II een kenschetsend voorbeeld van zo'n slingerbeweging.

Nadat het Europese continent was verdeeld in twee invloedssferen met tegenstrijdige economische en politieke regimes, groeide de vijandigheid en werd de slingerwijdte angstwekkend groot. De Truman-doktrine, het IJzeren Gordijn, de NAVO, het Pakt van Warschau, de Oorlog in Korea en de ontwikkeling van de wapenindustrie hielden het slingerbereik wijd open.

Historisch perspectief

Maar vijandigheid tegenover de buitenwereld vermoeit zichzelf en wordt een sleur. Zij slorpt daarenboven de zuurstof op die nodig is voor het leven binnen de eigen kring.

Voorals Moskou werd met die realiteit gekonfronteerd: de kommunistische wereld dreigde zich op Peking en Havana te zullen richten, terwijl in Berlijn, Budapest en elders de opstanden onderdrukt maar niet gedwongen werden.

Nikita Kroetsjov begreep een en ander en trachtte de slinger in ruststand te brengen door de idee van de Vreedzame Koëxistentie. Het Westen, gelouterd door het verlies van zijn koloniën, keek afwachting toe en zag hoe furieus er werd gebouwd aan de Berlijnse Muur en hoe Kroetsjov werd opgevolgd door figuren uit de Stalin-tijd.

De slinger aarzelde even en hernam zijn volle beweging. Tot in 1975 de Konferentie van Helsinki plaatsgreep en de slingerwijdte opnieuw ging krimpen. In Helsinki beleden de Sovjets immers opnieuw de Vreedzame Koëxistentie, terwijl het Westen aarzelend het geografisch status quo van Potsdam en Jalta aanvaardde. Nadien werd de slinger weer vrijgegeven. De opgevoerde bewapening gaf het ritme aan.

De omvangrijke bemoeienissen van Michail Gorbatsjov, de Oosteuropese diplomatie van Johannes-Paulus II en het succes van het riskante anti-kommunisme in Hongarije en Polen, ondermijnden de motieven van de vijandigheid tussen Oost en West. En tijdens de regimekrisis van 1989-1991 liep de slinger vast op de barrikaden, op de brokstukken van de Berlijnse Muur en op de resultaten van de verkwanselde planeconomie. En tenslotte ook — en misschien vooral — op de terugkerende boemerang die door de centra-

listische burokratie decennia lang in de richting van het elementaire natie-gevoel was gegooid.

Terwijl de slinger zich loswrikt uit zijn remmingen en naar nieuwe banen van tegenstellingen zoekt, is de boemerang alweer de hoogte in gegaan.

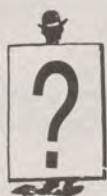
Boemerangs vertonen een vast gedrag. De werpers zijn nu de nationalist.

Frans-Jos Verdoodt

Door het leven getekend

OP ZOEK IN HET LAND VAN PALLIETER

Verleden week konden wij de uitgave door het Davidsfonds aankondigen van het complete Felix Timmermans-werk. Eerder had het DF reeds de voornaamste werken van de Fé gebracht en in 1991 de fraaie gids *Het Land van Pallieter*. Op 95 bladzijden schetst Sooi Daems achtergronden en geschiedenis van een stad en streek met een heel eigen sfeer en intimistische charme.

Vraagteken

Landschap kan natuurlijk niet zonder mensen, dus schildert de auteur ook de meest pittoreske figuren die de streek bevolkten en dat zijn er nogal wat. Zowel artistieke, historische, volkse, flamingantische, als religieuze „namen” drukten hun stempel op het Land van Lier. Natuurlijk ontbreekt ook de gastronomische specialiteit, het *Lierse vlaaike*, niet!

Wie op een vakantiedag naar Lier trekt en van die tocht ten volle wil genieten doet er goed gaan de DF-gids bij de hand te hebben. Lezing vooraf is wel aan te raden want Sooi Daems overstelpt de lezer met veel details, anekdoten en weetjes: zij helpen allemaal mee om Lier en omgeving beter te begrijpen.

Als voorbeeld kan wel de gordel van gepantserde forten rond de stad dienen, Sooi Daems vertelt hoe en waarom zij er kwamen en welke politieke strijd er vooraf ging. Plezierig zijn de anekdoten n.a.v. de bezoeken die Victor Hugo, Chesterton en koningin Maria Hendrika brachten. En natuurlijk is er ook nog Louis Zimmer met zijn klokken en zijn toren.

Lier en omgeving hebben ook een aparte plaats in de geschiedenis van de Vlaamse beweging; wat een rijkdom aan figuren, aan anekdotiek, aan monumenten. Tony Bergmann, Jan-Frans Willems, Jan-Baptist David, dr. August Laporta, Renaat Veremans, Reimond Kimpe, baron Opsomer, Ernest Van der Hallen, Jef Van Hoof, enz...

Een groot deel van de gids draait vanzelfsprekend rond de figuur van Felix Timmermans, rond de personages en de landschappen uit zijn werk. Pallieter en Marieke, jufvrouw Symforosa, Vettigen Teen, het Begijnhof, de Nete, enz...

Biezonder bruikbaar in de gids zijn de beschrijvingen van de auto- of fietstochten in en om het land van Pallieter.

Zoals de klokjes te Lier tikken, zo tikken ze nergens...

(foto Bolsius)

Het Land van Pallieter is een pracht van een gids bovendien passend met foto's en kaartjes verlucht, zijn geld (295fr.) meer dan waard!

WIJ-lezers die graag zo'n gids willen kunnen deze winnen, er liggen er tien op de redactie klaar. Zij moeten dan wel drie vragen juist beantwoorden.

WIN EEN PALLIETERLANDGIDS!

Zomersproeten heeft 10 exemplaren van *Het Land van Pallieter* in de vakantievalies. U moet wel 3 vraagjes juist beantwoorden.

1. In 1496 vertoefden Filips de Schone en Johanna van Castilië in het Hof van Santhoven, de huidige Lierse Akademie van Schone Kunsten. **Wat brachten zij er door?**
2. Frans Van Cauwelaert noemde een inwoner van Lier „de biechtvader van de Vlaamse beweging”. **Wie bedoelde hij?**

3. **Waarover had Felix Timmermans het toen hij „ze” als volgt omschreef?**
„...als ze nog kraken, want na een week zijn ze dor en droog en wringen als een katoenen prop in de keel”.

De antwoorden (liefst op een gele briefkaart) sturen naar weekblad WIJ, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel, ten laatste op maandag 20 juli '92. Veel succes!

BEAUVOORDE: KLEINE DOKUMENTA VAN DE ANDERE KUNST

In het Westvlaamse kunstdorp Beauvoorde valt ook deze zomer weer heel wat te beleven.

Er is de 18de zomertentoonstelling, van 11 juli tot 16 augustus, in de geklasseerde Vinkemkerk met de titel *Moderne Vlaamse kunst van Ensor tot Heden*.

Bezieler van deze tentoonstelling is andermaal kunstkritikus Jan D'Haese, die met dit kunstproject zijn zeventigste verjaardag viert. D'Haese staat bekend om zijn afkeer van vervlakking in de kunst, gezocht modernisme, loos geïnstalleerd en absurd geperfor-

meer. Toch is D'Haese niet zomaar een reaktionaire schreeuwlelikerd. Om zich af te zetten tegen de showmentaliteit in de kunst rijkt hij ons jaarlijks een boeiende ekspositie aan die als een pleidooi voor diepgang en ernst, voor een menselijke kunst, kan worden aanzien. Niet zomaar noemt D'Haese zijn tentoonstelling de *Kleine Dokumenta van de ander kunst*.

Moderne Vlaamse schilderkunst van Ensor tot heden is een heus overzicht van de kunststrekkingen en -stijlen in de 19de en 20ste eeuw. De ondertitel van de tentoonstel-

ling luidt *Ensor, de topfiguur van de internationale fantastiek*. Maar naast de meester uit Oostende is een indrukwekkende schare kunstenaars vertegenwoordigd.

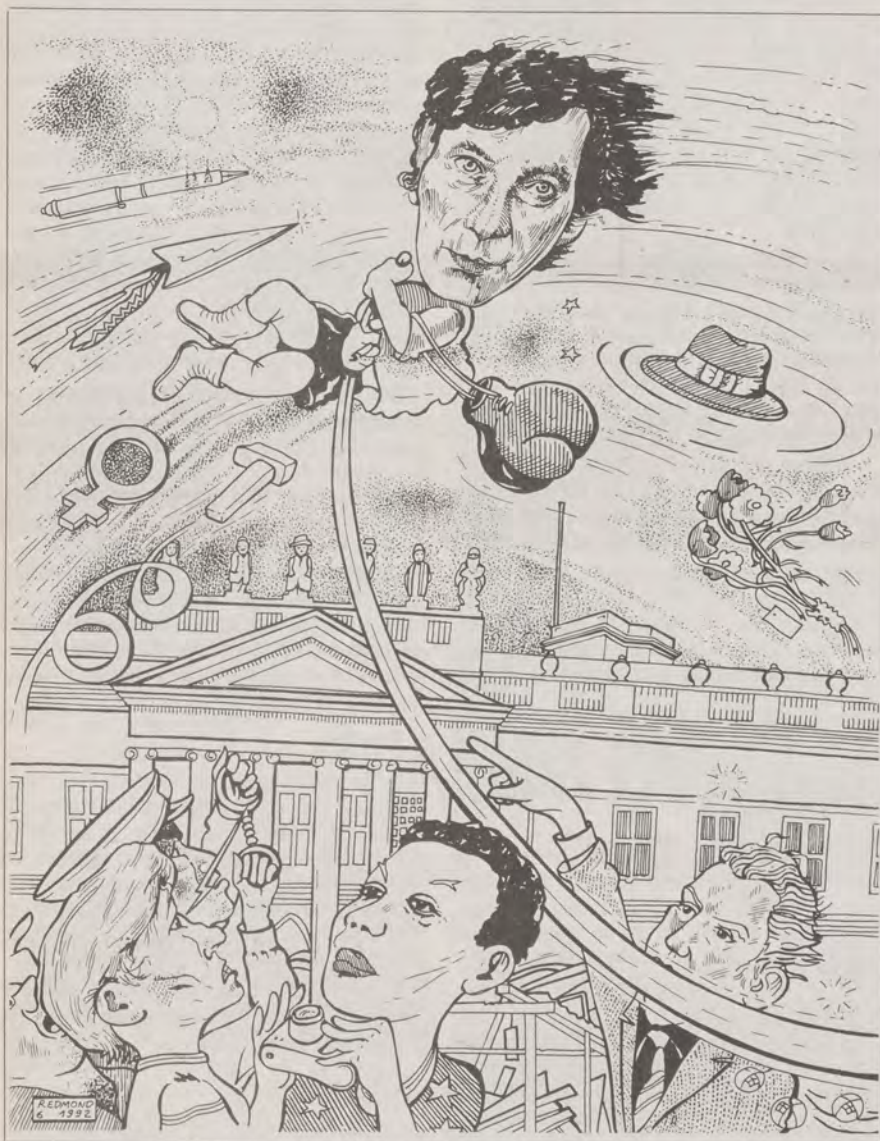
Zo is het impressionisme afgevaardigd door *Theo Van Rijsselberghe*, *Emile Claus*, *Leon De Smet* en *Henri De Braeckeleer*. Het symbolisme wordt gebracht door *Fernand Khnopff*, *Jacob Smits* en *Gustaaf Van de Woestijne*. Van fauvistische strekking krijgen we *Rik Wouters* en *Valerius De Saedeleer* te zien, *George Minne* als hernieuwer van de Europese sculptuur. Het ekspressionisme wordt in Beauvoorde geëtaleerd door *Constant Permeke*, *Frits Van den Berghe*, *Gust De Smet* en *Hubert Malfait*. Geestige en volkse verteller *Edgard Tjtgat*, de gebroeders *Floris* en *Oscar Jaspers* en als uiting van de abstraktie *Victor Servranckx* en *Jozef Peeters* zijn ook te zien. *Felix De Boeck*, de veelzijdige, gevierde meester die zopas z'n ganse oeuvre aan de Vlaamse Gemeenschap schonk, krijgt ruime aandacht. Alsook *Prosper De Troyer*, *Oscar Colbrandt* en *Albert van Dijk*. Op de „Jeune Peinture Belge” wordt teruggeblikt middels het werk van *Louis Van Lint*, *Marc Mendelson*, *Rik Slabbinck* en *Luc Peire*. Met *Pol Mara*, *Roger Raveel* en *Octave Landuyt* sluiten we hier de boeiende reeks kunstenaars af wiens werk tijdens de 18de Beauvoordse Zomertentoonstelling te zien is.

POEZIE ALOM

Maar Beauvoorde biedt nog meer deze zomer. Er is ook het tiendaagse Poëziefestival, van 13 tot en met 22 juli, gespreid over vijf avonden in de Driekoningenschuur. Op 13 juli brengt *Tine Ruysschaert* haar „Cocktailpoëzie”, 15 juli heeft dichter *Anton van Wilderode* het over „Dichter J.W.F. Werumeus Buning”, 17 juli brengt *Roland Jooris* zijn programma „In mijn landgoed van taal”, op 20 juli zitten dichteres *Lut De Block* en dichter *Frans Deschoemaeker* in de praatstoel bij *Frans Terrie*, en *Jan van den Berg* sluit af met de hertaalde en gekommentarieerde „Fabels van Jean de la Fontaine”. Toegangskaarten kan u bestellen bij de Dienst Toerisme, Grote Markt Veurne, tel. 058/ 31.21.54.

In de rand van het poëziefestival, onder het motto *Poëzie in het dorp*, zullen de ramen en deuren van de Beauvoordse huisjes opgekleurd worden met gedichten in kalligrafisch handschrift.

Op stap met de muze is een ander poëtisch initiatief. Op 12 juli en 2, 9 en 16

Kunstkritikus Jan D'Haese doet niet mee aan de personenkultus rond Dokumentagoeroe Jan Hoet. Zijn tentoonstelling in Beauvoorde kan dan ook gezien worden als een reactie tegen de huidige showmentaliteit in de kunst.

RADIO-3 BEZET AALST

augustus vertrekt om 15.30 uur aan de „Snuffelhoek”, de Beauvoordse tweedehandsboekenboetiek, een begeleide wandeling. *Marc Dejonckheere* draagt voor en licht de wandeling toe. Deelname 50 frank.

Tot slot zijn er *Izenberges Artiestenmissen* in de fraaie, geklasseerde St.-Mildredakerk van Izenberghe. Met de artiestenmissen willen ze in Beauvoorde enerzijds mooi en kunstig gezang en anderzijds het literaire woord tijdens de eredienst hooghouden. Koren, musici en voordrachtkunstenaars uit gans het land maken van de missen op 19 en 26 juli en 2, 9, 15 en 16 augustus een aparte kulturele en religieuze belevenis.

Beauvoorde gaat er prat op als eerste het kultureel toerisme op gang te hebben gebracht, nu zo'n twintig jaar geleden. Vandaag staan ze niet meer alleen in de streek. In Dranouter zijn er de noeste werkers rond het internationaal gereputeerde Folkfestival, en in Watou volhardt de bezield Gwij Mandelinck in zijn poëtische kunstzomers. Terrecht (bovenstaand programma bewijst nog eens het kwalitatief hoogstaand werk dat deze verbeterde cultuurwerkers leveren) vraagt men zich in Zuid-West-Vlaanderen af waarop de overheid wacht om hun vrijwilligerswerk op een ernstige manier bij te sprin- gen?

Wij kunnen deze vraag enkel maar be- amen.

(ts)

— Zomertentoonstelling *Moderne Vlaamse kunst van Ensor tot heden*. In de Vlinkemkerk te Beauvoorde van 11 juli tot 16 augustus, van 14 tot 19 uur, 's zondags van 10 tot 12 en van 14 tot 19 uur.

— Beauvoordes Poëziefestival. In de Driekoningenschuur in Beauvoorde op 13, 15, 17, 20 en 22 juli, telkens om 20 uur.

— Izenberges Artiestenmissen. In de St.-Mildredakerk van Izenberghe op zondag 19 en 26 juli, 2, 9 en 16 augustus en op zaterdag 15 augustus, telkens om 10 uur.

Voor alle informatie en plaatsbesprekin- gen: Opbouwwerk IJzerstreek, VVV Veurne-Ambacht, Gouden Hoofdstraat 19, 8630 Beauvoorde, tel. 058/29.94.79.

BRTN-radio 3 was gedurende een week in Aalst. Aalstenaar Wouter De Bruyne legde zijn oor te luisteren en schreef enkele bedenkingen neer. Aalst een door muziek bezette stad, gelukkig maar.

Je voelde je als Aalstenaar muzikaal ver- wend, zelfs wat overstelpt, vorige week. John Cage was er te gast en Astor Piazzolla, jazz en volksmuziek, sopraan en vedel, maar ook Boontje en Jan de Lichte. Bloemlezen dus maar en eten *à la carte*, was de boodschap.

De Grote Markt is zomers getint. Het *Beaux-Arts Brass Quintet* kan zich geen kleurrijker, wel rustiger dekor indenken. Maar trompet, tuba, trombone en hoorn bla- zen ongestoord en met veel bravoure een bont programma bijeen van Mouret en Mon- teverdi, van Strauss tot music-hall.

Het BRTN-filharmonisch orkest zorgt onder leiding van Meir Minsky voor de Ouver- ture in de Sint-Martinuskerk. Vlamingen schrik- ken als er een Vlaming op het programma staat. Ten onrechte. Daniel Sternefeld be- wijst met een greep uit zijn opera *Mater dolorosa* dat we meer dan nalopers zijn. Ik denk vooral aan de donkere strijkers in de klaagzang van de moeder in het adagio espressivo.

De verticale lijnen van de gotiek en de menselijke stem vormen geen ideaal huwe- lijk. Toch brengt Lucienne Van Deyck met grote innigheid en expressie Mahlers vijf Rückert-liederen, aangrijpend vooral in het *Ich bin der Welt abhanden gekommen*, uit- drukking van het bij Mahler zo vaak terugke- rend doodsmotief.

In Mendelssohns *Reformatiesimfonie* gaat de aandacht van dirigent Meir Minsky in de eerste plaats naar de structuur die uitloopt op een grootse fuga, gebaseerd op Luthers koraal *Een feste Burg ist unser Gott*, eerst stralend, dan uitdrukkend als een orgelklank.

Kristiaan Van Ingelgem is de Aalsterse stadsorganist. Een eretitel, zegt hij zelf. Hij organiseert de orgeltocht. Samen met Peter

Thomas vertolkt hij Mozart, Mendelssohn en Hesse. Zelf wijdt hij zich aan zijn geliefkoos- de improvisatiekunst. Intussen vallen de bei- aardklanken van de belfortoren. Pedro De Smedt speelt een suite van Vlaamse volkslie- deren en Haendels meezinger *The harmo- nious blacksmith*. Beiaard staat voor middel- eeuws en Vlaams en markt en hartslag van de stad. Maar wie aandachtig luistert hoort tintelende muziek.

's Middags hoor ik via de radio vanuit de Jezuïetenkerk het BRTN-koor onder leiding van de Aalstenaar Rudi Tas met werk van de Aalstenaar Renaat Mores, een merkwaardig man die -ismen schuwt. Zijn Marialieder en bewerkingen van volksliederen zijn ju- weeltjes van eenvoud. Tussenin improvi- seert Kristiaan Van Ingelgem.

John Cage wordt tachtig. Hij is sinoniem van collage en toevalsmuziek, een tijdsbeeld van chaos en vervreemding. De Werf biedt ruimte voor kennismaking. Nieuwsgierigheid is mijn drijfveer. *HPSCHD* (wat staat voor harpsichord) is de hoofdbrok, Mozart de kapstok. Vijf klavecimbels laten hun eigen, vaak eigenzinnige stem horen. Twintig tapes strooien daartussenin hun toevalsklanken uit. Beelden van een plattegrond of een landkaart worden geprojecteerd. De dobbel- steen — het toeval dus — bepaalt hun volgorde. De toehoorders wandelen rond en kijken toe, verrast of geamuseerd. Zijn we in een winkelcentrum? Of op een speelplaats?

Wie van de Nederlandse polyfonie uit de renaissance spreekt denkt spontaan aan Josquin en Willaert, Obrecht en Ockeghem. In hun schaduw zit ene *Hayne Van Ghyzeg- hem* verscholen. De man zou afkomstig zijn uit Gijzegem, een dorp halfweg tussen Aalst en Dendermonde, en in dienst hebben ge- staan van Karel de Stoute. Zijn chansons zijn niet talrijk maar bijzonder populair en basis voor een aantal motetten, missen en paro- diën. *Vier op een rij*, een schitterend blokflui- tenensemble dat ooit laureaat was in Brug-

(ts)

FLUITEN IN DE TIJD VAN MOZART

Al was Mozart in z'n tijd niet te evenaren als komponist, muziekliteratuur van Wolf- gangs kollega's bewijst dat ook mindere goden heel wat in hun mars hadden. Mozart en zijn tijd blijft een hoogtepunt in de muziek- geschiedenis. Er werd toen gracieuze en bekoorlijke muziek geschreven die blijft boei- en. Uit die florissante achttiende eeuw brengt de Davidsfonds/Eufoda-CD *Fluitcon- certi uit Mozarts tijd* met drie virtuose fluit- concerti.

Frantisek Benda was zelf een uitmuntend violist en ook als komponist genoot hij grote bekendheid. In zijn *Fluitconcerti in e* komt zijn originele, lirische stijl echt tot zijn recht.

In het werk van Franz Ignaz Danzi klinkt zijn liefde voor de opera duidelijk door. Zijn muziek situeert zich op het raakvlak van het classicisme van Mozart en de vroegroman- tiek van Carl Maria von Weber. Het *Fluitcon- certo nr. 2* is daarvan een bekoorlijk en expressief voorbeeld.

Ook Francois Devienne maakte als fluitist, fagottist en muziekpedagoog de overgang naar de romantiek mee. In zijn *Fluitconcerto nr. 4 in G* wisselen virtuositeit en innemende elegantie elkaar af.

De concerti op de CD worden vertolkt door fluitist Eric Dequeker. Dequeker treedt op als solist bij het Collegium Instrumentale Bru-

gense, I Fiamminghi en het kamerorkest Sinfonia. Eric Dequeker wordt muzikaal on- dersteund door het Collegium Instrumentale Brugense o.l.v. Patrick Peire. Dit orkest ge- niet grote waardering in binnen- en buiten- land. Stillistische authenticiteit, muzikale kracht en fijne nuancerings zorgen voor een sprankelende uitvoering.

— Fluitconcerti uit Mozarts tijd. Eric Dequeker en Collegium Instrumentale Brugense o.l.v. Pa- trick Peire. CD, 57 min. Uitg. Davidsfonds/Eufo- da. 775 fr.

T/W '92 JONG EN NAT

Piazzolla's werk was enkele dagen voor z'n dood nog te horen in het Aalsterse stadscentrum. (foto De Maitre)

ge, en het *Daedalusensemble* brengen van hem *De tous biens plaine* en *Amours amours*, en werk van zijn tijdgenoten Josquin, Compère en Isaac, gedrenkt in de zo tipische madrigaalsfeer, de pijn om de onbereikbare geliefde.

Geen Radio-3 in Aalst zonder oog voor de figuur van Boontje. Kris Humbeek neemt als leidraad doorheen zijn werk de stoommachine, de trein als symbool van de vooruitgang als demon, van de mensheid die verblind dwaalt in de donkere tunnel of fataal ontsproten zal. Boontje stelt zich op als seismograaf, nostalgisch eerst, dan ironisch of cinisch als Reinaert. „Boontje praat krom, denkt krom, schijft krom, besluit Kris Humbeek, en is wellicht daardoor onze grootste schrijver”.

In zijn historische romans over Jan De Lichte, Daens en de geuzen, en in zijn volksboeken onderkent Jeroen Olieslaghers dezelfde paradoxale grondtoon: revolutie (*schop ze een geweten*) tegenover defaitisme (het volk als grijze kudde).

Zonder illusies trekt Boontje zich tenslotte terug in zijn „Reservaat”.

Een luchtig nagerecht sluit het beleg van Aalst door Radio-3 af. Patrick Peire en zijn *Collegium Instrumentale Brugense* brengen verijnd en rimpelloos werk van Van Maldere, Gossec en Haydn die de bijnaam van zijn 60ste symfonie *Il distratto* verantwoordt door de verstrooidheid van de eerste violen bij de aanvang van de finale.

Geen slotakkoord echter zonder de stemmen van *Cantate Domino*, gekneed door het geduld en de muzikaliteit van zijn dirigent Michael Ghys. Het zingt Mozarts feestelijke *Spatzenmesse* dynamisch en lichtvoetig, maar ook waar het hoort — zoals in het *Incarnatus est* — meditatief.

Radio-3 verdwijnt uit het stadsbeeld. De Aalsterse melomaan loopt er wat verveest bij...

WDB

De twee vorige jaren vonden zowel het publiek als de pers dat het programma van het dubbelfestival Torhout-Werchter al te veel op zeker speelde. Herman Schueremans en zijn ploeg hebben het begrepen. Een verjongingskuur was de boodschap, en men slaagde erin een uitgekende affiche naar voren te schuiven. De jongeren werden verwend met onze noorderburen *Urban Dance Squad*, die na onze Diestse *Scabs* vanaf elfven de pan uitswingden. Naar de avond toe kreeg de jeugd niemand minder dan de *Red Hot Chili Peppers* voorgeschoteld.

Hamburgers en frieten plus allerlei cola's werden verteerbaarder dankzij de zachtere melodieuze tonen van *Luka Bloom*, broer van de Ierse folkbard Christy Moore uit de legendarische groep Planxty. De vele oudere popliefhebbers en respectievelijke echtgenote, zoals minister Sauwens, werden de trouwde muzikale banen van *Lou Reed* en lijsttrekker *Bryan Adams* ingesleurd. Een man die kan prat gaan op enkele aanstekelijke hits en knappe elpees. Vooral uit „Waking up the neighbours” plukte hij een en ander. Net ervoor had het publiek de *Peppers* moeten ondergaan. Zij moeten het vooral van ritme en show hebben, terwijl ze niet echt veel te vertellen hebben.

Tussendoor viel het de festivalgangers op hoe weinig Frans je hoorde praten, ondanks de dubbele uitverkoop. Zij die het wel deden waren net uit een bus met Nederlandse nummerplaat gestapt, en werden meteen door de zeer vriendelijke frietenbakker in zijn sappigste Werchters, Leuvens of Limburgs met een kwinkslag terechtgewezen.

Een onbetaalbare Guy Mortier vergastte tussendoor de massa op zijn ludieke aankon-

dingen en pittig presentatiewerk. De beste keuze omstreeks teetijd was de Ierse zanger en songschrijver *Luka Bloom*, die begin '90 als voorprogramma van de *Cowboy Junkies* hoge ogen gooide. Het was schitterende folk-rap die hij op de planken van Torhout en Werchter als geslaagde bis bracht, na eerst een uur lang zijn strumgitaar te laten swingen. Met als mooiste moment die ander folk „I need love”, die omwille van de zeer sprekende tekst vooral het vrouwelijk schoon bekoorde.

Met de nieuwe elpee „Woodface” die *Crowded House* eveneens voor een uitverkochte Ancienne Belgique in het voorjaar voorstelde konden de Nieuwzeelandse Beatles niet meer stuk. In songs als „Four seasons” en „It's only natural” hoor je zo de Mc Cartney-ingrediënten. Het beste van de zeventiger jaren brachten ze samen met de dynamiek van de punk tijdens tien jaar en acht elpees als *Split Enz*. Hun derde werd ook hun beste plaat, en Schueremans haalde hen terecht naar het dubbelfestival. Het publiek genoot volop van deze pop-akoestische verademing.

Net voor *Lou Reed* zou beginnen vielen de Werchterse hemelsluizen open. Na de zwoele namiddag bracht de regen voor velen de nodige koelte. Daags tevoren in Torhout hadden enkele wolkbreken de wei in een regelrechte modderpoel herschapen. Werchter, dat beter gedraineerd is, bleef wat properder. Reed putte vooral uit zijn nieuw werk, swingde even in „Rock and roll”, en pakte pas bij de bisnummers uit met de graaggehoorde ouwertjes zoals „Vicious” en „Satellite of love”, wat veel goedmaakte...

(sd)

TW '92, een partijtje stoeien in de modder is een heerlijke belevenis. Maar dan? (foto VUM)

TOURBAZEN VOL ZELFVERTROUWEN

DE Tour wordt geleid door gewiekste zakenlui. Dat is geweten en in de huidige sportief-ekonomische kontekst zeker geen verwijt. Maar dat men de Pyreneeën zou overslaan, hield niemand voor mogelijk. Nochtans...

„Omdat de Tour anders te gauw een stuk van zijn spankracht dreigde te verliezen, maakten we een uitzondering op de regel. Onmiddellijk na de start de ruige en brandende Pyreneeën intrekken zou onzinnig zijn geweest en nadien naar het gebied terugkeren was logistiek onmogelijk”, verdeelde Leblanc zich.

SELEKTIE

Hij voegde er voorzichtig aan toe dat hij geschrokken was van de reacties van de wielwereld en... de bewoners van de Pyreneeën zelf! Sinds 1910 waren de nijdige en in de zomerhitte bijna smeltende kruinen van het hooggebergte tussen Frankrijk en Spanje een vertrouwde pleisterplaats voor de karavaan. Op de Tourmalet, de Aspin en de Peyresourde werd meer dan één Tour gewonnen of verloren. Maar de ekonomische nood brak dus ook hier alle wetten.

Waarmee natuurlijk niet gezegd is dat deze Tour minder zwaar zal uitvallen of minder spektakulair zal verlopen dan de jongste edities. Het Centraal Massief en de Vogezen zijn selektief genoeg om in een strijdustig peloton het kaf van het koren te scheiden en de intenties van de renners zijn nu eenmaal bepalend voor de amusements- of spektakelwaarde van een wielervedstrijd.

In de Alpen kunnen dan de beslissende klappen worden uitgedeeld. Op 18 en 19 juli (in Sestrières en Alpe d'Huez) zal meer dan waarschijnlijk over de Tour worden beslist. Met zo'n ontwikkeling zullen de koersbazen dan vrede moeten nemen. Om publicitaire redenen zouden zij de beslissing graag nog langer uitstellen maar uiteindelijk zullen de renners en niemand anders de knopen doorhakken.

DRIE KANSHEBBERS?

Miguel Indurain, Gianni Bugno en Greg LeMond zijn de namen op ieders lippen. Eén van de drie wordt verondersteld de Ronde te winnen. Indurain vertrekt als favoriet. Hij won

de Giro met overwicht en eigende zich kort nadien ook nog de Spaanse kampioenstitel toe. Zijn ploeg schijnt beresterk. Toch geloven we niet dat de in alle bescheidenheid van ambitie brandende Spanjaard moeiteloos zijn triomf van vorig jaar zal kunnen hernieuwen. Een Giro, hoe schijnbaar moeiteloos ook verlopen, laat altijd sporen na en de verzamelde konkurrenten kunnen daarvan profiteren. Bugno in de eerste plaats. De regerende wereldkampioen heeft zijn ganse seizoen afgestemd op de Tour. Hij heeft al de rest ondergeschikt gemaakt aan *la grande boucle*. Indien hij verliest zal heel Italië met

De vorig weekend op gang geschoten Ronde van Frankrijk verschilt grondig van de vorigen. De 79ste editie doorkruist maar liefst de helft van de EEG. Gewezen wielrenner en joernalist Jean-Marie Leblanc, afkomstig uit Valenciennes in het Noorden, liet zich als koersdirekteur duidelijk inspireren door 1993. Het magische jaar van de eenmaking. Hij verzag aankomsten in Brussel, Luxemburg en Straatsburg en waakte ervoor dat de renners de stad Maastricht niet oversloegen! Fransen houden nu eenmaal van niveau. Daarom werd ook Spanje niet vergeten. In het jaar van de Expo in Sevilla, de Spelen in Barcelona en de kulturele hoogstandjes in Madrid was San Sebastian, de hoofdstad van Baskenland, gretig afnemer van de startplaats van de Tour.

hem lachen. Hij kan zich geen nederlaag veroorloven.

LeMond eigenlijk ook niet. De Amerikaan zegevierde dit seizoen nog niet vaak maar reed wel stukken sterker dan in de vorige jaren. Hij zal geen week naar zijn konditie moeten zoeken. Hij zal er staan en zijn huid duur verkopen. Veel zal dan ook afhangen van de koalitevorming terwijl er traditioneel ook een of andere „verrassing” volop meelt. Erik Breukink komt voor zo'n rol niet in aanmerking. De Nederlander van het vorig jaar zo zielig en bedroevend *afgegane* PDM

Tourdirekteur Leblanc, geschrokken van de reacties uit de wielwereld...
(foto Reuter)

wordt een dagje ouder en kan zijn definitieve doorbraak niet blijven twaalf maanden uitstellen. Hij moet ploegleider Gisbers bovendien argumenten aanreiken voor de onderhandelingsstafel. Het dagelijks brood van veel koereurs staat in Frankrijk op het spel.

KRISIS

De krisis wenkt. Of beter: heeft toegeslagen. De kans is groot dat het internationale peloton volgend seizoen verder wordt uitgedund. Men houdt er rekening mee dat zeven of acht wielerploegen gewoon zullen verdwijnen. De kostprijs ligt te hoog. De sponsors staan niet meer te dringen. Het heet dat een beetje ploeg al gemakkelijk meer dan honderd miljoen per jaar kost en dat voor een topformatie bijna dubbel zoveel geld moet worden opgehoest. Dat kan natuurlijk niet blijven duren. Eigenlijk kunnen alleen solide multinationals nog zo'n publicitaire budgetten reserveren maar dan moeten de diverse nationale vestigingen op één lijn gebracht worden en hun eigenbelang in het opzet kunnen of willen herkennen. Dat is niet vanzelfsprekend en nog slechts „uitzonderlijk” het geval.

Desondanks schijnen de renners nog steeds niet begrepen te hebben. Bedreigde ploegbazen, Jan Raas op kop, verweten de renners luidop kortzichtigheid en gebrekkige beroepsernst. Het wielrennen geniet deze dagen geen onwankelbaar prestige. De vragen zijn nog altijd talrijk en kwade avonturen (de PDM-affaire van vorig jaar en de recente ontknoping van het Belgisch wegkampioenschap...) worden best vermeden. Wie veel geld betaalt stelt nu eenmaal hoge eisen.

Bovendien zijn de kapitaalcrachtige bedrijven er achter gekomen dat evenementsponsoring eenvoudiger, goedkoper en doeltreffender kan zijn. Het budget van de Tourorganisatoren kan ons daaromtrent een en ander leren.

DRIE KWART MILJARD

De Tour 1992 kost 769.000.000. Dat zou elf percent meer zijn dan vorig jaar. Tenminste, dat beweerde Jean-Marie Leblanc. Dat is niet niets maar de oogst zal gegarandeerd groter zijn.

Meer dan ooit immers schraagt de Ronde het wielerseizoen. Het is de wedstrijd waarin geen zichzelf respektende ploeg of renner kan of mag afwezig blijven. De televisiekamera's zoemen van start tot aankomst. De journalisten en fotografen verdringen elkaar in de te klein geworden perszalen. In die mate zelfs dat de Tourdirectie noodgedwongen beperkingen heeft uitgevaardigd. Het gigantisme dreigt toe te slaan in al de geleidingen.

Hoe komen Leblanc en zijn medewerkers aan al dat geld? Een startplaats in Frankrijk legt ruim drie en half miljoen op tafel. In het buitenland wordt dat bedrag opgetrokken tot zes miljoen. De totaliteit van al die start- en aankomstrechten zou goed zijn voor zestien percent van het totaalbedrag. Fiat, le Credit Lyonnais en Coca-Cola (de drie hoofdsponsors) leveren de grootste bijdrage in de 58% die door de verzamelde sponsors worden ingebracht. Hun aantal wordt trouwens jaarlijks verder ingekrompen. Minder moeten wel méér betalen.

De TV-rechten, die nog steeds groeiende zijn, vertegenwoordigen zestien percent. Vast staat dat daarmee de grenzen nog niet zijn bereikt. De belangstelling neemt nog steeds toe. Er moet niet naar gegadigden worden gezocht. Ze doen aan opbod... Uitgenodigd worden als invité in de Tour weegt stukken zwaarder dan eregast zijn in een loge van de voetbaltempels. Laat daar geen twijfel over bestaan.

HET VERDRIET

Maken de Tourbazen zich weinig of geen zorgen over de toekomst, de wielrennerij in België bevaart gevaarlijker wateren. Met zo'n vijftientig staan onze jongens aan de start. Veel illusies maken ze zich niet. De

Ronde is het *sportieve verdriet van België*. De voorbije tien jaar probeerde Claudy Criquelion de armoede goedschiks kwaadschiks te verstoppen. Met één vijfde en twee negende plaatsen slaagde hij daar gedeeltelijk in. Hij miste echter ook de inhoud om onder de favorieten te worden gerekend. In het post-Merckxiaanse tijdperk gewaagt geen landgenoot nog buiten de landsgrenzen luidop over onze wielrennerij te spreken.

Het is weinig waarschijnlijk dat daar in de komende weken verandering in komt. De rekening is trouwens vlug gemaakt. Museeuw en Nelissen spekuleren op een rit-overwinning. Van Hooydonck, Van Lancker, Sergeant en De Wilde liggen daar misschien ook wel van wakker. Klassementrijders bezitten we niet. Tenzij Luc Roosen zijn statuut van eeuwige belofte wil loslaten en zijn vorm

en zelfvertrouwen van de ronde van Zwitsersland 1991 terugvindt. Waarborgen daaromtent zijn afwezig. Met nieuwsgierigheid wordt ook uitgekeken naar Jim Van de Laer. Hij is onze nieuwste hoop. Jim is vierentwintig en debutant. Te vroeg is hij er dus niet aan begonnen. Hij zal vermoedelijk nog kracht en weerstand moeten aankweken. Met hem moeten we geduld uitoefenen. We mogen evenwel verwachten dat hij strijdend zal willen ten onder gaan, dat hij zich zal proberen laten zien.

Dat zullen trouwens meer van onze landgenoten willen doen in deze Tour die hard, nerveus en daardoor ook slopend belooft te worden. Het is goed dat men beseft dat de toekomst van deze Vlaamse volkssport bij uitstek nooit onzekerder scheen...

Flandrien

De Tour-start in San Sebastian verliep niet van een leien dakje. Net voor de start van de proloog kalkten Basken de strijdkreet 'Independentià' ter hoogte van de eindstreep.

(foto Reuter)

AMERIKA VOOR DE AMERIKANEN...

...en gelukkig maar, zou ik zeggen, als ik de Amerikaanse filmproductie van de jongste jaren bekijk. Seks en geweld, het lijkt wel Veronica in het groot.

Ook weer in de nieuwe film van Lizzie Borden. Zij schilderde reeds enkele jaren geleden in **Born in flames** (niet gezien in onze zalen, waarschijnlijk omdat er enkel amateurs in optraden), hoe Amerika er zou kunnen uitzien na een sociale kulturele democratische revolutie, waarin vier diverse groepen vrouwen de media overnemen, met het ultieme doel ook de regering in handen te krijgen. Zij was tegelijkertijd producent, regisseur en editor. Enkele jaren later maakte ze de *low budget* film **Working Girls**, het verhaal van vijf dure prostituees in New York. Haar gewoon registrerende en nergens moraliserende kijk op wat zij „horizontale verfrissing” noemt werd gedraaid in haar flat in Manhattan.

SEKS IN DE JAREN NEGENTIG

Voor haar nieuwste, **Love Crimes**, kreeg ze echter iets te veel geld toegestoken. Deze romantische thriller, over een openbare aanklaagster (Sean Young) die haar seksuele fantasieën onderdrukt en haar obsessie voor een serieverleider (Patrick Bergin) die opereert onder de naam van een beroemd modefotograaf, is niet helemaal gelukt.

De film stelt wel een aantal relevante vragen over seks en verkent de seksuele krachten die spelen tussen man en vrouw. Is een man die leugens gebruikt om gevoelige vrouwen te verleiden, schuldig aan verleiding? Zijn er regels in het spel van verleiding? Wat zijn de gevolgen? Zijn het ontwakken van de seksualiteit, de vrije hedendaagse zeden en het zoeken naar voldoening, voldoende om iedere emotie of verbintenis te vergeten?

Love Crimes heeft het vooral over vrouwelijk verlangen, gedrag en verbeelding. Het is in feite doorheen het gedrag van de vrouwen dat we het complexe karakter van de serieverleider Richard leren kennen. Je zou het verhaal ook een *love story* kunnen noemen, een liefdesrelatie die handelt over twee mensen wiens seksuele gevoelens beginnen ontwaken, wanneer ze door het lot bij elkaar worden gebracht, wanneer Richard wordt achtervolgd door openbare aanklaagster Dana en hij haar gijzelt. Bij wijlen erg spannend, bij wijlen zeurderig, bij wijlen erg flauw.

Sean Young en Patrick Bergin in **Love Crimes**, een bijwijlen erg spannende film

WAYNE'S WORLD

In Los Angeles waren de meningen van de recensenten gelijk verdeeld over **Wayne's World** van regisseuse Penelope Spheeris, die hiermee voor het eerst met nogal wat dollars mocht werken: vier voor, vier tegen. Terwijl Washington (vijf voor, één tegen) en New York (acht voor, vier tegen en drie onbeslist) de waardemeters bleken te zijn voor het grote publiek, dat in drommen kwam opdraven. Een van de mede-oorzaken van het succes was zeker dat de *trailer* gegeven werd bij de vertoningen van *The Addams Family*. Het succes was er de oorzaak van dat vele films later werden uitgebracht in de VS omdat men de mededinging vreesde. Wat is het dat het succes van **Wayne's World** maakt? Werkt de film alleen in Amerika? Heel waarschijnlijk.

HET NIET VERHAAL

De liefhebbers van *Saturday Night Live* op MTV zullen het niet met me eens zijn, maar hoeveel zijn dat er? En **Wayne's World** is gewoon een lange aflevering van deze televisieshow.

Een van de vaste auteurs van het soms dwaze, soms kolderieke, meestal erg Amerikaanse TV-programma **Saturday Night Live** is Mike Myers, en hij is verantwoordelijk voor de figuren in deze film, die een satire wil zijn op diverse genre's en daarbij televisie als basis gebruikt. Myers is tegelijk hoofdakteur als Wayne Campbell — die dan weer erg op de zanger Paul Simon lijkt, terwijl zijn TV-maatje Dana Carvey ook zijn filmmaatje is als Garth Algar — die dan weer op zanger Art Garfunkel lijkt. Het tweetal krijgt muziek en gags toegeschoven, die dan op een beetje betweterige manier worden verkocht, met een knipoog naar de kijker en soms zelfs een praatje, gericht tot de kamera.

Rob Lowe is de weerzinwekkende opportunist die de show van Wayne koopt om een videokoning nog rijker te maken, terwijl hij eveneens een oogje laat vallen op de mooie rockzangeres uit Hong Kong Cassandra (Tia Carrere), die afwisselend in de meest seksy kleding rondloopt en toevallig ook nog het liefje is van Wayne. De vele inside-jokes over TV-series als *Star Trek* en *Laverne & Shirley* zullen de doordeweekse kijker afschrikken. Paraderen eveneens over het scherm: Donna Dixon (mevrouw Dan Aykroyd) als droomvrouw van Garth, Lone Skye als liefje van Lowe, Meat Loaf, Alice Cooper, Chris Farley, zeggen al deze namen je niks? Blijf dan weg.

Willem Smeer

HERSENBREKER

OPGAVE 141

HORIZONTAAL

2. Erg onvriendelijk: gehoond en bespot (9)
5. Eten waar dieren sterk van worden (10)
6. Met dit instrument kun je stoten uitdelen (7)
7. Van binnen (8)
9. Tijdens zo'n reis is het nodig om al je zintuigen te gebruiken (10)
11. Druk (7)
12. Laat de reflexbeweging horen die 't gevolg is van verkoudheid (5)
13. Onduidelijke bezigheid die anderen soms hindert (5)
14. Dit dier kenmerkt zich door z'n uitzonderlijk reukorgaan (9)
16. Een vrouwelijk handwerk van grote omvang is voltooid (10)
19. Aan zo'n gebied grenst een land van formaat (9)

VERTIKAAL

1. De naam van dit gebouw geeft ook aan wat er binnen te horen is (5)
2. Hiermee maak je iemand te schande (7)
3. Zulke vrouwen zien er mooi en aantrekkelijk uit (14)
4. Tijdelijke verblijfplaats (5)
5. Voor 't gebruik van je ogen en je oren moet je betalen (3-2, 11)
8. Dit muzikale (?) geluid houdt maar niet op (8)
9. Elk deel van het land heeft z'n eigen brouwsel (10)
10. Meervoudige Brabantse stad (6)
15. Deze plechtige verklaring bindt je aan je woord (3)
17. Beweeglijke rij (4)
18. Hij was -zo leert de historie- een verschrikkelijk iemand (4)

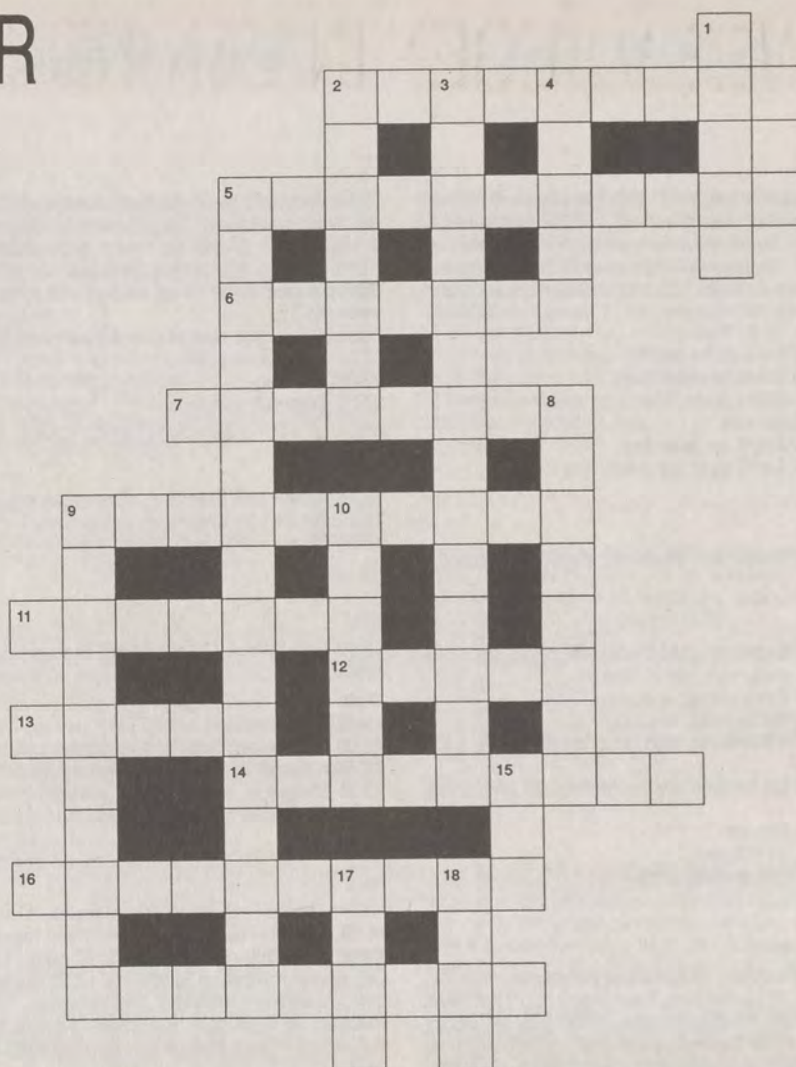
OPLOSSING OPGAVE 139

Horizontaal: 6. duimspijker; 9. Marken; 10. trekkers; 11. over; 12. egoïstisch; 14. roepend; 15. trap; 16. rare; 17. nikotine; 18. heen; 19. linde.

Vertikaal: 1. suikerwerk; 2. amende-ment; 3. spatborden; 4. prakkizeren; 5. gedrocht; 7. kwetsuur; 8. halveren; 13. tafels; 18 hek.

Dhr. of mevr. (?) O. Huyghebaert uit de Koning Ridderdijk 19 in 8434 Westende wint een prijsje. Zijn of haar gele briefkaart met de juiste oplossing van opgave 139 werd uit de korrekte inzendingen geloot.

Wij verwachten uw gele briefkaart met de oplossing van opgave 141 ten laatste dinsdag 21 juli op de redactie: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.

SATERDAG

AHASVERUS

„Skelet van Hitler ontdekt”,
las Ahasverus

Plant VMO nu Operatie Bravour?

Men moet al een goocheltrucker zijn
om aan de barrikaden te ontsnappen

★

Ronde van Frankrijk: niet
Toureningsvatbaar voor files

★

Torhout leek meer op
een muzikale slijkdienst

★

Werchter: Lou lapte
onweer aan z'n Reed!

★

Prehistorische liberaal ontdekt:
De Croo-Magnon

★

Kijk-en luistergeld blijft
voor Walen dé dialoogappel

★

Luchtbrug ziet er maar Serajevoos uit

★

Zairese mistoestanden in Brussel

ZATERDAG 11 JULI

TV 1

15.00 De Witte, film; 16.43 55e Vlaams Nationaal Zangfeest, samenvatting; 17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie; 17.51 Samsonklip; 17.55 Tik Tak; 18.00 Nieuws; 18.10 Meisje uit de toekomst, serie; 18.35 Vlaanderen vakantieland, toeristische infoserie; 19.15 Joker- en lottotrekking; 19.30 Nieuws.
20.00 De schone schijn, serie
20.30 De verbrande brug, film
22.00 Night court, komische serie
22.30 Nieuws
22.50 Sport op zaterdag
23.10 Earth girls are easy, film

TV 2

15.20 Ronde van Frankrijk, Brussel-Valkenburg

VTM

17.00 Super 50; 18.00 Nieuws; 18.05 De juiste prijs, spelprogr.; 19.00 Nieuws.
19.30 Familieraad, spelprogr.
20.00 Viersprong, spelprogr.
21.00 Vlaanderen mijn land, muzikale ode n.a.v. 11 juli
22.00 Un homme et une femme, 20 ans après, film
23.50 Nieuws
00.05 VTM-Sport
00.15 Intermezzo, film

Ned. 1

13.00 Nieuws; 16.55 Geloof het of niet, animatieserie; 17.02 Salomé, tekenfilm; 17.05 The Thunderbirds, SF-poppenserie; 18.00 Boggle, woordspel; 18.28 Rewind, jeugdserie; 19.16 Zomervitamien, non-stop-muziek; 19.32 Growing pains, komische serie; 20.00 Nieuws.
20.25 Network, film
22.28 De Orangerie, gesprekken
23.11 The Apartement, film
01.16 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 17.00 Museumschatten; 17.08 Ongelooflijk maar Bardi, illusionist; 17.33 Man over de vloer, komische serie; 18.00 Nieuws; 18.19 Da's lachen, tekenfilmfestival; 18.44 Flying doctors, serie; 19.34 Vijf tegen vijf, familiespel.
19.57 Brand Meester!, avonturenserie
20.50 Zeg 'ns aaa, komische serie
21.19 Per seconde wijzer, kwis
21.54 Indiana Jones and the temple of doom, film
23.46 E.N.G., dramaserie
00.34 Natuurmoment
00.42 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 15.20 Ronde van Frankrijk; 18.45 Sesamstraat; 19.00 Verhalenvvertellers; 19.12 Ronde van Frankrijk; 20.00 Nieuws.
20.24 Kenmerk, aktualiteiten
20.57 De Ruimte, voor, van en over jongeren
21.25 Ruimer zicht of groen en bruin, dok.
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport
22.45 North Sea Jazz Festival '92, live
23.30 Nieuws

ZONDAG 12 JULI

TV 1

09.00 Samson; 10.00 Eucharistieviering; 16.20 Dik Trom weet raad, jeugdfilm; 17.30 Gophers, animatieserie; 17.55 Tik Tak; 18.00 Nieuws; 18.10 The Henderson Kids, gezinsserie; 19.00 De Cosby show, serie; 19.30 Nieuws; 19.45 Sportweekend
20.15 Het meisje met het rode haar, film
22.05 Stress, serie
22.30 Vandaag
22.50 Ziggurat, kunstprogr.

TV 2

13.50 Ronde van Frankrijk, Valkenburg-Koblenz
15.30 GP F1 van Engeland, autorenrennen
16.30 BK vanuit Ukkel, tennis

VTM

17.00 Tekenfilm; 17.10 Star Trek, the next generation, SF-serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Paradise Club, serie; 19.00 Nieuws.
19.30 Familieraad, spelprogr.
20.00 Regina auf den Stufen, dramaserie
20.45 A fistful of Dynamite, film
23.15 Nieuws
23.30 Wild, wild world of animals, Kodiak eiland

Ned. 1

13.00 Nieuws; 15.18 NCRV Klassiek, Dvorak; 15.55 1000 km voor de boeg, Nederland vanaf het water; 16.30 Billy, how did you do it?, dok.; 17.30 Gezusters Kokkel, jeugdprogr.; 17.50 Slaapkamer... wakker worden, poppenreeks; 18.00 Nieuws; 18.10 Boggle, woordspel; 18.35 0 Volt, R.E.M.; 19.10 Star Trek: the next generation, SF-serie.
20.15 The Piglet files, spionageserie
20.45 Ook dat nog, konsumenteninfo
21.20 Brandpunt, aktualiteiten
21.50 Irma La Douce, film
00.10 Nieuws

Ned. 2

08.00 Dag meneer de Koekepeer; 08.25 Buurman Bolle, serie; 08.40 De duif der dingen, serie; 08.45 De haas en de schildpad, tekenfilm; 08.55 Ons koninkrijk in 12 delen, dok. serie; 09.10 De boefjes, serie; 09.30 Fred op Zee, kinderprogr.; 13.00 Nieuws.
19.00 Dick Spanner, poppenserie
19.09 Clive James: Postcards, Londen
20.00 Nieuws
20.14 Onrust in de Nederpop, ontdekkingsstocht
22.16 GBH, serie
23.13 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 12.30 IOS-Magazine; 13.00 Thuis in geldzaken, levensverzekeringen; 13.50 Ronde van Frankrijk; 18.15 Sesamstraat; 18.35 Studio sport; 20.00 Nieuws.
20.10 North Sea Jazz Festival '92, uitgebreid verslag
22.00 Nieuws
22.07 De droom en de stilte, dok.
22.59 Mohammed Arkoun, portret
23.34 Nieuws

MAANDAG 13 JULI

TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie; 17.51 Samsonklip; 17.55 Tik tak; 18.00 Nieuws; 18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 De kruisboog, jeugdserie; 19.00 Buren, serie; 19.22 Vakantievinder, toeristische tips; 19.25 Mededelingen; 19.30 Nieuws.
20.00 De zomer van..., Raymond van het Groenewoud
20.25 De miljardaire, miniserie
21.55 Op de koop toe, konsumentenmag.
22.30 Vandaag
22.55 Uitzending door derden

TV 2

15.20 Ronde van Frankrijk, tijdrit in Luxemburg

VTM

17.00 Mighty Mouse and friends, tekenfilmserie; 17.05 The A-team, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 Home and away, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Waagstuk, kwis
20.00 Rad van Fortuin
20.30 Zorro, serie
21.00 Road to Avonlea, serie
21.45 Alsof het gisteren was, Louis De Lentdecker
22.30 Murphy Brown, serie
23.00 Nieuws
23.15 Kortvlaams, kortfilms

Ned. 1

13.00 Nieuws; 16.47 Ja, natuurlijk extra, natuurdok. serie; 17.40 Winnie the Pooh; 18.05 Boggle, woordspel; 18.34 The Pink Panther, tekenfilmserie; 18.39 Zij gingen voor goud, dok. OS; 19.02 Blik op de weg, verkeersmag.; 19.30 Roseanne, serie; 20.00 Nieuws.
20.25 Rust Roest, komische serie
21.22 Hier en nu, aktualiteiten
21.52 Prettig geregeld, komische reeks
22.22 Zon, strand en C, vakantieprogramma
23.04 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 17.25 De geluksbaby, jeugdfilm; 18.00 Nieuws; 18.20 Big City Metro, Tokio; 18.50 Countdown, pop; 19.25 Veronica Film & Video, filmmag.; 19.55 Veronica sport.
20.25 Veronica goes America, Time Zone/Indianen & Gospel
21.00 De Staatsloterij show, spelshow
23.05 Grand Slam, dramaserie
23.50 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 15.20 Ronde van Frankrijk; 18.45 Sesamstraat; 19.00 Verhalenvvertellers, serie; 19.12 Ronde van Frankrijk; 20.00 Nieuws.
20.25 Afrika — Djembefola, dok.
21.25 Steden des tijds, Dordrecht
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport joernaal
22.30 NOS-laet
23.00 Nieuws

DINSDAG 14 JULI

TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie;
17.51 Samsonklip; 17.55 Tik tak; 18.00 Nieuws;
18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 De
kruisboog, jeugdserie; 19.00 Buren, serie; 19.22
Vakantievinder, toer. tips; 19.25 Mededelingen;
19.30 Nieuws.
20.00 De wereld van de dieren, de savanne
20.25 Sledge Hammer, serie
20.50 Married with children, komische serie
21.15 De Gorilla, politiserie
22.35 Vandaag
23.00 Tekens: Barcelona 18.50-1910, dok.

TV 2

15.30 Ronde van Frankrijk, Luksemburg-Straats-
burg

VTM

17.00 Mighty Mouse and friends, tekenfilmserie;
17.05 The A-team, serie; 18.00 Nieuws; 18.05
Cijfers en letters; 18.30 Home and away, serie;
19.00 Nieuws; 19.30 Waagstuk, kwis
20.00 Rad van fortuin
20.30 Rocky, film
22.30 Telefacts, aktualiteiten
23.20 Nieuws
23.35 Embassy, dramaserie

Ned. 1

13.00 Nieuws; 16.15 Het kleine huis op de
prairie, serie; 17.03 Hallo Nederland, Honduras;
17.31 Kelly, jeugdserie; 17.55 Gospel Holland,
muziekprogr.; 18.25 Het geheim van de orchi-
deën, natuurfilm; 18.58 Tekenen = winnen,
spelprogr.; 19.25 Angelika, engel van de Masaï,
dok.; 20.00 Nieuws.
20.23 Haaien, jagers van de zee, natuurdok.
21.10 Frekie, luisterrijk kijkvoer
21.15 Koorzang uit Deventer, impressie
21.49 Sam and Sarah, TV-film
23.15 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 17.30 De grote meneer Kaktus
show, kleuterprogr.; 18.00 Nieuws; 18.19 Dub-
beldekkers, serie; 18.44 Daar komen de schut-
ters, serie; 19.14 Vijf tegen vijf, kwis; 19.42
Police rescue, serie.
20.34 Het bloed kruip, dramaserie
21.04 Wegens vakantie geopend, praatprogr.
21.58 Achter het nieuws, aktualiteiten
22.27 Lax and order, dramaserie
23.15 Joan Collings, een ster apart, serie
23.43 Museumschatten
23.54 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 15.00 Ronde van Frankrijk; 18.45
Sesamstraat; 19.00 Verhalenvvertellers, serie;
19.12 Ronde van Frankrijk; 20.00 Nieuws.
20.25 Vrouwen vertellen, dok. serie
20.55 Canadian Brass, portret
21.48 Verhalenvvertellers
22.00 Nieuws
22.15 Studio Sport joernaal
22.30 NOS-laet
23.00 De Spaanse erfenis, teleac
00.00 Nieuws

WOENSDAG 15 JULI

TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie;
17.51 Samsonklip; 17.55 Tik tak; 18.00 Nieuws;
18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 De
kruisboog, jeugdserie; 19.00 Buren, serie; 19.22
Vakantievinder, toer. tips; 19.25 Mededelingen;
19.30 Nieuws.
20.00 Kamers te huur, serie
20.25 Heeft u gebeld, meneer?, serie
21.15 Margriet, praatshow
22.30 Vandaag
22.55 Alles in de wind, TV-spel
23.30 So What?!, jazz

TV 2

15.30 Ronde van Frankrijk, Straatsburg-Mulhouse

VTM

17.00 Super 50; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en
letters; 18.30 Home and away, serie; 19.00
Nieuws
19.30 Waagstuk, kwis
20.00 Rad van fortuin
20.30 Rap Klap, spelprogr.
21.00 Baywatch, serie
21.45 Hardcastle & McCormick, serie
22.45 De blauwe revolutie, natuurserie
23.35 Nieuws
23.50 Hill Street Blues, politiserie

Ned. 1

13.00 Nieuws; 15.45 Stalag 17, film; 18.00 Bog-
gle, woordspel; 18.30 De Dode Golf, natuurdok.;
19.25 1000 km voor de boeg, van Groningen naar
Kampen; 20.00 Nieuws.
20.25 De waterspiegel, informatief zomerprogr.
22.00 Father Dowling, misdaadserie
22.50 Donatello, dok.
23.55 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.00 Kort klassiek; 16.09 Bekijk
het maar, kinderprogr.; 17.34 Babes, komische
serie; 18.00 Nieuws; 18.21 Candid Camera, ver-
borgten kamera; 18.44 Expo '82 Sevilla, dok.
serie; 19.13 Stopwatch, belangrijke gebeurtenis-
sen; 19.44 TROS poll de France.
19.51 Onze ouwe, misdaadserie
20.52 Dit wilden we even kwijt, column
20.57 Geef je verstand eens voorrang, amuse-
ment
21.53 Tros Aktua, aktualiteiten
22.21 TROS TV-show op reis, bekende personen
23.14 In the heat of the night, politiserie
00.01 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 15.30 Ronde van Frankrijk; 18.45
Sesamstraat; 19.00 Verhalenvvertellers, serie;
19.12 Ronde van Frankrijk; 20.00 Nieuws.
20.20 Stichting socutera, de ziekte van Alzheimer
20.25 Van geweest tot geweest, regionaal nieuws
21.00 Roy Lichtenstein en de Pop Art, portret
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport-joernaal
22.30 NOS-Laet
23.00 Nieuws

DONDERDAG 16 JULI

TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie;
17.51 Samsonklip; 17.55 Tik Tak; 18.00 Nieuws;
18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 De
kruisboog, jeugdserie; 19.00 Buren, serie; 19.22
Vakantievinder, toer. tips; 19.25 Mededelingen;
19.30 Nieuws.
20.00 Het droomschip, serie
20.45 In zeer geheime dienst, komische serie
21.30 Panorama, aktualiteiten
22.30 Vandaag
22.55 Nacht overdag, film

VTM

17.00 Mighty Mouse and friends, tekenfilmserie;
17.05 The A-team, serie; 18.00 Nieuws; 18.05
Cijfers en letters; 18.30 Home and away, serie;
19.00 Nieuws; 19.30 Waagstuk, kwis
20.00 Rad van fortuin
20.30 Tien om te zien, show
21.30 Hunter, serie
22.30 Rescue 911, echt gebeurde verhalen
23.15 Nieuws
23.30 Friday the 13th, serie

Ned. 1

13.00 Nieuws; 17.04 The Arctic, dok.; 17.34
Ferris Bueller, tienerserie; 18.00 Boggle, woord-
spel; 18.28 Het groten dierenrijk, olifanten; 18.54
Mom P.I., detektiveserie; 19.16 AVRO Zomervita-
minen, hits; 19.32 True colors, serie; 20.00
Nieuws.
20.25 Opsporing verzocht, politie-oproepen
21.18 Televisier, aktualiteiten
21.56 L.A. Law, advocatenserie
22.42 Filmreview, filmmagazine
23.08 Morgen kan 't beter, eigen tijd
23.34 Hollands decor, literaire wandeling
23.46 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 17.25 In den drum, jeugdfilm;
18.00 Nieuws; 18.20 The new WKRP in Cincinna-
ti, serie; 18.45 Top 40; 19.25 S.O.S. Ter plekke,
dok. serie; 19.55 American Gladiators, sporteve-
nement.
20.45 Magnum, detektiveserie
21.35 Veronica goes America, Anna Witzier in
Nashville
22.05 Nieuwslin, aktualiteiten
22.35 Grand Slam, dramaserie
23.25 The Arsenio Hall show, praatshow
23.50 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 18.45 Sesamstraat; 19.00 Verha-
lenvertellers, serie; 19.12 Ronde van Frankrijk;
20.00 Nieuws.
20.25 Tati, in het voetspoor van Mr. Hulot, dok.
21.35 North Sea Jazz Festival '92
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport joernaal
22.30 NOS-laet
23.00 Nieuws

VRIJDAG 17 JULI

TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town, tekenfilmserie;
17.51 Samsonklip; 17.55 Tik tak; 18.00 Nieuws;
18.10 Mooi en meedogenloos, serie; 18.35 De kruisboog, serie; 19.00 Buren, serie; 19.22 Vakantievinder, toer. tips; 19.25 Mededelingen;
19.30 Nieuws.
20.00 Zeg ens euh, spelprogr.
20.30 Kidnapped, film
22.10 Sledge Hammer, serie
22.40 Vandaag
23.05 Kijk uit!, verkeerstips
23.10 Ten huize van: Jaap Kruithof, praatprogr.
23.50 Thriller: Slaapwandelaar, trillerserie

TV 2

15.20 Ronde van Frankrijk, Dôle-Saint-Gervais
Mont Blanc

VTM

17.00 Mighty Mouse and friends, tekenfilmserie;
17.05 The A-team, serie; 18.00 Nieuws; 18.05
Cijfers en letters; 18.30 Home and away, serie;
19.00 Nieuws; 19.30 Waagstuk, kwis
20.00 Rad van fortuin
20.30 Soundmix show
21.30 Armed and dangerous, film
23.00 Nieuws
23.15 New Mike Hammer, serie

Ned. 1

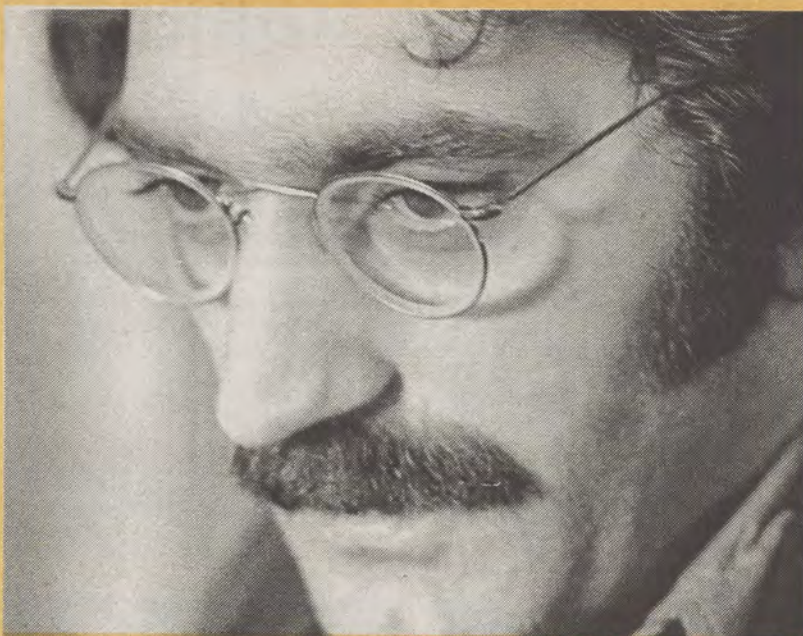
13.00 Nieuws; 16.50 Young Ramsay, jeugdserie;
17.37 Parker Lewis can't lose, jeugdserie; 18.03
Boggle, woordspel; 18.31 Ja natuurlijk — Rocky
mountain high; 19.00 De Cosby show, serie;
19.28 Zo vader, zo zoon, spelprogr.; 20.00
Nieuws
20.25 My name is Billy W., film
22.10 Spiegels, praatshow
22.49 Cheers, serie
23.13 Dokument: On advertising, dok
23.38 Miniatuur, meditatie
23.47 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 18.00 Nieuws; 18.21 Zoovenirs,
de olifant; 18.54 Bananasplit, verborgen kamera;
19.36 America's funniest home video's, grappige
opnamen.
19.59 TROS poll de france
20.05 Te land, ter zee en in de lucht, spektakel-
progr.
21.02 Triviant Olympia, spelprogr.
21.55 Vrijdag Robinson, gebeurtenissen
22.39 In the heat of the night, politierserie
23.24 Nachtkoncert: Dire Straits
01.10 Nieuws

Ned. 3

08.55 Nieuws; 15.20 Ronde van Frankrijk; 18.45
Sesamstraat; 19.00 Verhalenvertellers, serie;
19.12 Ronde van Frankrijk; 20.00 Nieuws.
20.25 De legende van Leningrad, dok.
21.35 North Sea Jazz Festival '92
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport joernaal
22.30 NOS-laait
23.00 Nieuws

Jan Decleir in *Verbrande Brug*, het schitterende filmdebuut van Guido Hendrickx. Zaterdag 11 juli op TV1, om 20u.30.

ZATERDAG 11 JULI
VERBRANDE BRUG

Guido Henderickx maakte in 1975 een uitstekend filmdebuut met dit relaas van de dramatische gebeurtenissen n.a.v. de kermis in de wijk „De Verbrande Brug” langs het kanaal van Willebroek. Met Jan Decleir, Doris Arden, Charles Janssen en Co Flower. (TV1, om 20u.30)

ZONDAG 12 JULI
HET MEISJE MET
HET RODE HAAR

Ned. film van Ben Verbong (1981) naar de roman van Theun de Vries. Centraal staat Hannie Schaft (prachtig vertolkt door Renée Soutendijk), een aanvankelijk onschuldige studente die zich langzaam ontpopt tot een radicale vrouw in het verzet. (TV1, om 20u.15)

MAANDAG 13 JULI
DE ONVERBETERLIJKE

Franse komische film van Philippe de Broca (1975). Belmondo is een gangster die door een sociaal-assistente (Geneviève Bujold) wordt gevolgd om hem op het rechte pad te houden... (RTBf1, om 20u.10)

DINSDAG 14 JULI
RECHTER FAYARD
OF DE „SHERIFF”

Voortreffelijke politiefilm van Yves Boisset (1976). In 1975 werd in Lyon onder-

zoeksrechter François Renaud door vier mannen doodgeschoten. Die was op zoek naar bewijsmateriaal tegen de beruchte „Gang des Lyonnais”. Met Patrick Dewaere, Philippe Léotard en Aurore Clément. (RTBf1, om 20u.50)

WOENSDAG 15 JULI
STALAG 17

Amerik. oorlogsfilm van Billy Wilder (1953) met William Holden, Otto Preminger en Peter Graves. Eind 1944 worden 630 Amerikaanse piloten vastgehouden in het Duitse gevangenenkamp Stalag 17. Een ontsnapingsplan mislukt wegens verraad... (Ned.1, om 15u.40)

DONDERDAG 16 JULI
NACHT OVERDAG

Sentimentele Franse komedie van en met François Truffaut, over de frustraties en de emotionele problemen van een filmploeg. Jacqueline Bisset en Valentina Cortese zijn werkelijk schitterend in deze prent. (TV1, om 22u.55)

VRIJDAG 17 JULI
ARMED AND
DANGEROUS

John Candy's onbetwistbare komische talent komt in deze film van Mark L. Lester (1986) nog niet helemaal tot uiting. Toch slaagt hij erin, samen met een al even gekke en stuntelende Eugene Levy, een hele bende op te rollen. (VTM, om 21u.30)

VU-ZWEVEGEM OPNIEUW KLAAR

Ook onze afdeling koos zijn nieuw bestuur, met enkele nieuwe mensen erbij staan wij opnieuw klaar om de VU-boot flink drijvende te houden.

Samenstelling: Voorzitter: Erwin Bossuyt. Ondervoorzitter: Mark Degroote. Sekretaris: R-M. Veys. Penningmeester: Blanca Rigole. Vrouwenwerking: Bea Bossuyt en Lieve Pottie. Vorming, pers: Erik Maes. Interne relaties: Walter Maes. Overige bestuursleden: Daniel Dejaeghere, Luk Kindt en Silvere D'Haene.

Veel sukses!

Recent behaalde ons bestuurslid Bea Bossuyt de eerste prijs te Leuven met haar verzameling sierlepeltjes (350 stuks). Ze mocht dan ook de gelukwensen ontvangen van o.a. Willy Kuijpers. Proficiat Bea.

HULDEBOEK VOOR BURGEMEESTER JOS LEYE

Koksijde — In september publiceert de *Initiatiefgroep Jos Leye* een huldeboek voor de man die vanaf 1 februari '90 anderhalf jaar burgemeester-buiten-de-raad van Koksijde was, tot hij op 24 september '91 onverwachts overleed. Het boek draagt als ondertitel „Uit eerlijke overtuiging, met grenzeloze inzet“. Met de publikatie van dit boek wil de Initiatiefgroep vermijden dat het gedachten-ged van Jos Leye al te snel zou vervagen of vergeten wordt.

HEKSENKETEL

Na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober '88 was Koksijde in een politieke heksenketel terecht gekomen door veelvuldig weg- en weerge-loop van gekozenen op de PVV- en de CVP-lijst. Die toestand leidde uiteindelijk tot een patstelling, waarbij uit de raad zelf geen enkele burgemeester kon benoemd worden.

Op 1 februari '90 benoemde de koning dan de 62-jarige Jos Leye tot burgemeester-buiten-de-raad van Koksijde. Die aanstelling wekte verwondering, maar gaandeweg kreeg Jos Leye de simpatie van de bevolking en van de plaatselijke politici, enkele uitzonderingen niet te na gesproken.

Leye, die lid was van de Orde van den Prince, heeft tijdens zijn kort mandaat onophoudelijk gepleit voor verdraagzaamheid en politieke vrede ten voordele van een bestuur dat de plicht heeft te werken aan het welzijn en de welvaart van de bevolking. Als niet-gekozenen, beschouwde hij het als zijn opdracht sommige welgekozenen, die zichzelf hopeloos in de rats hadden gemanoevreerd, te inspireren tot daden voor de Koksijdse gemeenschap in plaats van voor eigen belang. Over persoonlijke gevoelens van jaloezie en nijd bij sommigen en over de partijgrenzen heen, streefde

hij naar een objectief management en vlotte vooruitgang van projecten.

GEDREVEN

De tien leden van de Initiatiefgroep Jos Leye wensen aldus dat Jos Leye in de herinnering blijft als vooruitstrevend, Vlaamsvoelend, vredespredkend en dienstvaardig man. Het boek handelt niet alleen over die politieke periode, maar ook over Jos Leye als leraar in het Veurne VTI, als zaakvoerder van het studiebureau Vyncke-Leye, als promotor van de zeilwagensport, als beheerraadslid van de Kamer voor Handel en Nijverheid Veurne-Westkust, enz.

Uit diverse getuigenissen moet blijken wie Jos Leye was en wat hem dreef. Het wordt het portret van een gedreven man met een grote persoonlijkheid, iemand die niet zomaar mag of kan vergeten worden.

Bij voorintekening kost het boek 450 fr. in paperback-uitgave of 690 fr. voor een ingebonden exemplaar. Er kan gestort worden op het rekeningnummer 477-2020871-44 van de Initiatiefgroep Jos Leye, J. Van Looylaan 4 te 8670 Koksijde.

WEST-VLAANDEREN

JULI

10 IZEGEM: Vlaams Huis, vanaf 20u. Vijfde kaart-ting. Ook op 12/7 vanaf 10u. Org.: Kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

10 KOEKELARE: Feest van de Vlaamse Gemeenschap. Om 19. eucharistieviering in de kerk van Koekelare. Els Sioen draagt „Geloof in Vlaanderen“ voor. I.s.m. VOS-Koekelare.

10 TIELT: N.a.v. 11 juli: Willem Vermandere in de Stadsschouwburg van het Cultureel Centrum Gildhof, St. Michielstraat 9, om 20u.30. Kaarten 250 fr. in vvk, 200 fr. CJP en seniorenpas. 300 fr. de avond zelf. Reserveren: KC Gildhof 051/40.29.35, 't Paradijs 051/40.08.19 of Harlekijn 051/40.22.94. Org.: Vander Plaetsekring Tiel i.s.m. Vlaamse Gemeenschap.

11 IZEGEM: 11 juliviering. 11u. ontvangst ten Stadhuize. 18u.30 misviering in St. Rafaëlskerk, om 20u. feestavond op kasteel Wallemote. Optreen Zjamoel. Feestrede door Peter De Roover, VVB-voorzitter.

11 VER-ASSEBROEK: Ledenfeest Davidfonds, met om 19u.30 gelegenheidstoespraak door Bob Van Haverbeke. Feestmaal om 20u.30. In landelijke herberg 't Leenhof. Info en inschrijven ten laatste op 6 juli bij L. Grootaert.

11 BLANKENBERGE: Guldensporenmis in St. Rochus, om 18u. Opgeluisterd door zangkoor der XX.

11 VEURNE: Grootse Guldensporenviering. Om 20u. in het Dienstencentrum, Zuidstraat te Veurne. Onder het motto: Veurne zingt.

12 DEERLIJK: Braadfeest n.a.v. Vlaams-nationale feestdag. Gaverdomein, vanaf 12u. Gastspreker:

Vic Anciaux. Org.: VU-Deerlijk. Info: D. Demeurie 056/70.17.92.

AUGUSTUS

14 IZEGEM: Vlaams Huis, vanaf 20u. Zesde kaart-ting. Ook op 16/8 vanaf 10u. Org.: Kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

23 IZEGEM: Vlaams Zomerfeest op kasteel Wallemote. 10u.: aperitief en voetbalmatch VC Vlaams Huis Izegem-ploeg uit Anzegem. 12u.30 Barbecue (vooraf inschrijven 300 fr.p.p., -12j. 150 fr.), 's namiddags estafette en gezellig samenzijn. Tussendoor optreden Seniorenorkest. Org.: Alle Vlaams Huis-verenigingen.

30 IZEGEM: Vlaams Huis om 4u.: start voettocht naar Diksmuide t.g.v. de IJzerbedevaart. Org.: Wandelklub Vlaams Huis.

LIMBURG

JULI

10 NEEROETEREN: 11 juliviering in het vakantie-dorp BGJG-'t Bergske, Bergerven. Programma: kinderteater Dinges om 17u. Om 20u. Volkse muzikale zangavond met Jan Luyten en Noël.

10 BILZEN: Guldensporenviering. Om 19u. h.mis in St.Mauritiuskerk. Om 20u. in het Kultureel Centrum De Kimpel gevarieerd programma met samenzang, feestredes, optredens en prijsuitreiking opstelwedstrijd. Org.: Vlaamse Vrouwen, VTB-VAB en DF.

11 BREE: Guldensporenviering. Om 15u. bloemenhulde aan gedenkteken pater Lambertus Vandermeulen. Om 15u.15 feestzitting in binnentuin Ontmoetingscentrum, m.m.v. Breese zangkoren, KH De Verenigde Vrienden, vendelzwaaiers Symbolica, voordracht K. Schoofs, toespraak door Ri-

chard Celis. Om 17u. volksreceptie. Om 20u. bal van burgemeester Jaak Gabriëls.

12 GENK: 11 juliviering met Vlaamse Kermis in De Slagmolen, Slagmolenweg 76 om 14u. Org.: VVVG-Genk (011/35.88.79).

16 GENK: Geleide natuurwandeling in de Kattevennen en studiebezoek aan Georama en Europlatarium. Org.: VVVG-Genk.

AUGUSTUS

5 GENK: Fietstocht „De Mijnroute”. Info en org.: VVVG-Genk.

17 GENK: Boottocht Genk-Maastricht i.s.m. Rode Kruis. Vertrek om 8u.30 aan het station van Genk. Org.: VVVG-Genk.

21 GENK: Kerketrip met bezoek aan kerken van verschillende godsdiensten. Org.: VVVG-Genk.

29 GENK: Kultureel verblijf in De Kinkhoorn te Oostende, tot 5/9. Org.: VVVG-Genk.

65ste IJZERBEDEVAART

DIKSMUIDE
30.8.1992

11 UUR

VLAANDEREN
ONS HUIS
ONZE THUIS

VU-BERINCEN BOOS

De Beringse Volksunie is erg ontstemd bij het vernemen van de KS-plannen waarbij het toekomstig mijnmuseum plots overgeheveld wordt naar Genk.

Veel telwerk zal er vanwege de KS-direktie niet nodig geweest zijn om aan Beringen nul frank toe te bedelen voor de renovatie van haar Mijnpatrimonium. Terwijl het stadsbestuur van Beringen erg tolerant was ten opzichte van de inplanting van het wervelbed en Ecol, natuurlijk met in het achterhoofd dat we KS nodig zullen hebben voor Mijnmuseum en de herbestemming van de mooie Mijnzettelgebouwen, durft diezelfde direktie nu stellen dat Beringen niet geschikt is, juist omwille van de aanwezigheid van die zware industrie.

Hopelijk laat Limburg zich niet vangen aan het verdwijntruukje dat toegepast wordt door ERC om te dopen naar TPGW in de hoop dat „de brave Limburger” al die negatieve publiciteit rond ERC vlug zal vergeten. Wij stellen voor het beestje, voor alle duidelijkheid, toch maar ERC te blijven noemen, kwestie van te weten waarover we praten. Dat mini-ERC gaat zo'n slordige 22 miljard kosten, waarvan KS er 2 voor zijn rekening neemt. De rest komt toe aan Stadium, een Britse financiële groep, die het in Genk voor het zeggen krijgt (75% van de aandelen).

Om het projektje te laten lukken is natuurlijk iedere bijkomende publiekstrekker welkom, vandaar dat het Mijnmuseum plotseling naar Genk moet verhuizen. De uitbatingskosten van dit museum schuift men naar de overheid. Terloops vraagt men ook nog de toevoerwegen aan te passen voor het luttele bedrag van 1,4 miljard. Rik Nouwen vindt dit alles prachtig en samen met hem waarschijnlijk heelwat Genkenaars.

Volgens het nieuwe voorstel van KS zou inderdaad 80% van de gelden die nodig zijn voor het beschermen van het mijnpatrimonium naar Genk gaan (800 miljoen). Tel hierbij nog eens de 22 miljard voor het opstarten van het mini-ERC en je zult wel begrijpen dat Beringen en waarschijnlijk ook Heusden-Zolder, zich gepasseerd voelen. Volksunie-Beringen is ontstemd omdat een inschikkelijk stadsbestuur zonder meer buiten spel wordt gezet en tevreden moet zijn met enkele kruimels. Wij zijn ontstemd omdat men duizenden arbeidsplaatsen kreëert in Genk, en men in Beringen een schamele 100 jobs schept in een wervelbed, dat tot op heden alleen nog maar ongemakken en vervuiling heeft bezorgd. De mijn van Beringen ging dicht en daardoor kwam er een eind aan de loopbaan van 6.000 mijnwerkers.

VU-Beringen zal aandringen bij de VU-partijtop opdat deze de plannen van KS zal verwerpen en

doen ombuigen naar een meer evenwichtiger verdeling (in verhouding met het belang van de vroegere Beringse mijnzettel). Minister Sauwens beloofde reeds zijn steun aan deze visie. Net zoals andere organisaties (NCMV) geloven wij niet in dat mini ERCtje. Een recente studie besluit dat de negatieve invloed van een dergelijke commerciële inplanting tot vijftig kilometer ver voelbaar zal zijn. In Sheffield (waar Stadium een gelijkaardig projekt lanceerde) was er een terugloop van 25% bij de activiteiten van de bestaande handelaars, ten gevolge van dat projekt. De slachtoffers in Limburg (kleine zelfstandigen) zullen het niet verder vertellen en verdwijnen in anonimiteit.

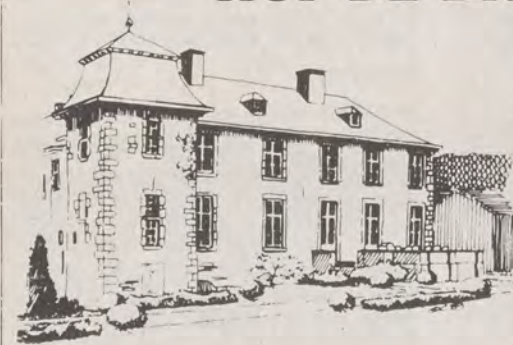
Beringen deelde tot nog toe solidair in de werkloosheid van Limburg, VU-Beringen vindt dat haar gemeente dan ook maar solidair mag delen in de nieuwe tewerkstelling en andere rekonversiemiddelen.

Het Mijnmuseum is slechts een deel hiervan. Het stadsbestuur van Beringen moet bij verdere beslissingen ten volle als gesprekspartner betrokken worden in alle besprekingen. De mijnzettel van Beringen stelde 6.000 mensen tewerk... de bevolking van Beringen vraagt een ekwivalent aan tewerkstelling en rekonversieinitiatieven op haar grondgebied.

VU-Groot-Beringen

HOF DE DRAECK

Advertentie

Groen, rust en gastronomie
in VOEREN

'n Kasteelhotel dat zijn service
volledig afstemt op een gastvrij
en culinair verblijf.

Pas heringerichte luxekamers.

Midweekarrangement: drie
overnachtingen met ontbijt en
3 viergangendiners: 4.950 B.F.
per persoon.

Hoofstraat 6
3793 Teuven
Tel. (041) 81.10.17

ZOEKERTJES

— GEZOCHT — 36-jarige perfekt tweetalige dame opleiding economische humaniora en administratieve loopbaan in verpakingsindustrie en sporthandel zoekt betrekking in Brussel of omgeving. Voor inlichtingen zich wenden tot senator J. Valkeniers, 02/569.16.04.

— GEZOCHT — 49-jarige man zoekt werk in de onderhoudssektor of als magazijnier. Na een loopbaan als metselaar zoekt hij noodgedwongen lichter werk, bij voorkeur in het Brusselse of in Zuidwest-Brabant. Voor inlichtingen zich wenden tot dr. J. Valkeniers, Ninoofsesteenweg 11, 1703 Schepdaal (02/569.16.04).

ANTWERPEN

JULI

10 BOECHOUT: Gemeentelijke Guldensporenherdenking. Vanaf 20u. in de J.F. Willemsschool. Gastspreker: Terry Verbiest over „Europa”. Samenhang o.l.v. Eddy Ceulemans en Minne Willems.

10 KONTICH: Guldensporenviering in de Jongensschool St. Montfort te Kontich-Kazerne, om 20u. M.m.v. Harbalarifa (Lier), Kavier (Kontich) en Vrede en Vermaak (Kontich). Org.: Vlaamse Kring Kontich. Inkom gratis.

10 MORTSEL: Guldensporenviering. Om 20u. Te Deum in St. Benediktuskerk. Om 20u.30 op dorpsplein optredens en toespraken. Org.: Gemeentebestuur l.s.m. gemeentelijke kulturele raad. Bij slecht weer: in Lepelhof.

10 WOMMELGEM: Guldensporenzangfeest o.l.v. Joz. De Houwer. Om 20u.30 op de Kerkplaats te Wommelgem. M.m.v. muziekgroep Kadans, vende- liers. Nadien zang en animatie in zaal Keizershof. Org.: K.K. Jan Puimège.

10 DEURNE: Naar 11 juliviering te Wommelgem. Org.: VVVG-Deurne.

11 HEIST O/D BERG: Vlaamse Kring roept inwoners van Groot-Heist op talrijk deel te nemen aan Guldensporenherdenking op Brusselse Grote Markt. Om dit bij te wonen kan men beroep doen op gratis busvervoer heen/terug mits voorinschrijving bij Roger Van Dijk (24.80.86). Vertrek om 18u.30 aan de parking van het Cultureel Centrum Zwaneberg.

12 KONINGSHOOIKT: Guldensporenfietszoektocht. Vertrek Koningshof, Mechelbaan, tussen 13 en 14u. Inleg 100 fr. Iedereen heeft prijs. Org.: VU-Koningshooikt.

21 ANTWERPEN: VU-Antwerpen. Jaarlijkse rommelmarkt in de lokalen van de Steenhoudersvest 14 te Antwerpen, vlakbij Hoogstraat. Aanvang 11u., einde 17u.

21 HERENTALS: VUJO-Herentals-Westerlo organiseert familie-vriendelijke fietstocht doorheen de „stille” Kempen (ca.20km) Vertrek vanaf 13u.30 aan Boskantien te Herentals. Om 17u. Barbecue (250 fr.). Inschrijven voor 21/7 door storting op KB-rek. 413-2166371-30 van VUJO-Herentals-Westerlo.

23 ZWIJNDRECHT: Studiebezoek aan Voeren. Org.: VVVG-Zwijndrecht.

AUGUSTUS

7 HEIST O/D BERG: Baskische nationalisten, waaronder dr. Inigo Jacca, te gast bij Vlaamse Kring Heist tijdens een barbecuefeest. Verzekerde aanwezigheid van Walter Luyten. Barbecue: 250 fr. vooraf storten op rek. 416-1009691-12 van R. Van Dyck. Na betaling ontvangt u een infobrochure.

17 DEURNE: Moederavond in CC Rix, de Grijpspeertstraat te Deurne. Org.: VVVG-Deurne.

29 BEVEL: Het Zangkoor Bevel organiseert dagtocht o.l.v. historicus Walter Luyten naar Frans-Vlaanderen. Info: 03/482.11.93.

30 WOMMELGEM: Met autobus naar IJzerbedevaart. Nadien naar Oostduinkerke. 300 fr.p.p., -12j. gratis. Vertrek: 7u. Brochem-kerk, 7u.10 Ranslichten, 7u.20 Wommelgem-kerkplaats, 7u.30 Borgerhout-Stenenbrug, 7u.40 Edegem-Dorp, 7u.45 Drie Eiken, 7u.55 Kerk Elsdonck. Voor inschrijvingen en info: W. Herbosch 03/353.68.94 of K. De Grijze 03/449.82.12.

30 KALMTHOUT: Met de bus naar Diksmuide. Daarna naar Frans-Vlaanderen. Vertrek 8u. Heide- station. Terug rond 22u. Deelname: 400 fr. bus + 150 fr. kenteken. Inschrijven bij Diane D'Hondt 666.86.81.

30 WESTERLO: Naar IJzerbedevaart met bus. Vertrek in Westerlo om 7u., Tongerlo 7u.10 en Voortkapel om 7u.20. Na bedevaart bezoek aan Ieper. Terug rond 20u. Busprijs 150 fr., -12j. gratis. Inschrijven bij VU-bestuursleden.

KATELIJNSE MEERDERHEID IN VERWARRING

De jongste gemeenteraad in Katielijne-Waver (29 juni) kende na een vrij rustig verloop, toch nog een verward slot. Aanleiding was de functie van politie-inspecteur nu al maanden vakant is, ondanks het feit dat het politiekorps genoeg geschikte kandidaten blijkt te tellen. Toen VU-raadslid Willy van Den Wijngaert de burgemeester vroeg of de geruchten kloppen dat politiek getouwtrek binnen de CVP-meerderheid aan de basis ligt van dit talmen, reageerde deze korzelig en ontwijkend. Maar toen ook de SP'er Geens op de VU-kar sprong en de verwarring binnen de meerderheid duidelijk werd, ontstond een weinig fraaie scheldpartij.

De raadszitting werd ten slotte waardig beëindigd met oproepen van de VU'ers Jan Symons en Marc Druart om aan de politieke benoemingen een einde te maken en een ernstig personeelsbeleid te voeren. Wordt vervolgd in het najaar...

Mark Andries

ESTLAND IN DUFFEL

Mede in het kader van hun 20-jarig bestaan komt, op uitnodiging van Volkskunstgroep *De Moeffeleer*, de groep *Hoiuspuu* uit Pärnu in Estland naar Duffel.

Deze mensen zullen hier van 7 tot 17 augustus gedurende 10 dagen verblijven in gastgezinnen. Hier krijgen ze de gelegenheid kennis te maken met ons landje aan de Noordzee, ze brengen bezoeken aan verschillende mooie kunststeden zoals Brugge, Brussel en Antwerpen.

Ook de Duffelse bevolking kan kennis maken met de volkskunst uit Estland want op 8 augustus tijdens het Verbroederingsfeest in zaal Forum geven ze hier een kleine voorstelling en zullen ze ons ook enkele dansjes leren. De inkom is gratis. Verder zullen ze optreden op het festival van Edegem, op de lichtfeesten te Reet, op de dorpsdag te Duisburg en op de meiboomplanting te Leuven.

Om deze mensen goed te kunnen ontvangen zoeken we voor die periode nog een gastgezin, geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Walter Frederickx, Perwijsstraat 16 of telefonisch 015/31.61.97.

HOTEL - RESTAURANT

San Martino

Berg 17 - B 3790 St. Martens-Voeren
Tel. 041/81.09.08 - 041/81.09.29

Gastronomie in een groene oase

Diverse forel spec. en streekgerechten
Marktverse produkten

Groepsarrangementen

Prachtig uitzicht op de Voervallei
Gezellige taverne, groot terras, openlucht-
zwembad, kinderspeeltuin, petanquebanen
en grote parking.

Voor uw groepsreizen naar de Voerstreek
met geleid bezoek aan de forellenkwekerij
kontakteeer ons. Speciale groepsmenu's.

OOST-VLAANDEREN

JULI

10 GENT: Guldensporenslag-herdenking. Om 15u. in Grote Feestzaal Reinaert, Reinaertstraat te Gent. Deuren 14u. Steunkaart 100 fr. Feestrede- naar: Koen Baert. Org.: VVVG-Gent.

11 AALST: 11 juliviering op de binnenkoer van het Stadhuis, Grote Markt, om 19u.30. Feestredenaar is minister Johan Sauwens.

12 LEBBEKE: Gulden Sporen Fietszoektocht. Toe- risten: VAB type B: aanvang 12-13u. Deelname: 300 fr. Info: E. De Schrijver (052/41.32.40). Familie- uitstap: aanvang 13-14u.30. Deelname 100 fr. Info: G. De Wit (055/77.55.96). Speciale wedstrijd voor - 12jarige. Org.: 't Wielebelleke.

12 GERAARDSBERGEN: Guldensporenviering. Vanaf 18u. in Vlaams Huis, Stationsplein 22. Gast- spreker: Lionel Vandenbergh. Muziek: gebroeders Walraevens en E. Dupont. Boerenbrood met Vlaamse specialiteiten. Gezellig samenzijn.

12 ZOTTEGEM: 11 Juli Barbecue. Van 11u.30 tot 16u. in feestzaal Bevegense Vijvers te Zottegem. Volw.: 350 fr., -12j.: 175 fr. Org.: Vlaamse Vrien- denkring Zottegem.

18 EEKLO: Eekloos braadfeest. Om 19u. in Spar- renhof, Brugsesteenweg 183. 300 fr.p.p. (4 soorten vlees). Inschrijven voor 15/7 bij bestuur VU-Eeklo is noodzakelijk! (77.12.47).

AUGUSTUS

16 Buggenhout: Eendagse busreis naar Zeeland en Damme. 500 fr. p.p. (bus, overzet, gids, Zeeuw- se bolus met 2 kopjes koffie, toegangsticket Zeeuws Museum). 's Middags eigen piknik of middagmaal aldaar. Reservaties voor 1/8 bij F. Boeykens (052/33.66.48).

DERDE WANDELZOEKTOCHT DOOR GENT

De Volksunie-afdeling van Gent-Centrum-Zuid organiseert dit jaar haar *derde wandelzoektocht door het historische Gent*. Het wordt een boeiende kennismaking met een stukje Gent dat bij de doorsnee-Gentenaar en de doorsnee-toerist minder bekend is, omdat het een beetje buiten de klassieke stadsrondleidingen valt. Toch is de wan- deling boordevol verrassingen; ze laat ons toe, om in de vaak vergeten aspecten van de herinneringen aan het roemrijk verleden van de aloude Artevelde- stad onder te duiken, onder het motto *In en langs de Gentse Kuip*.

Deze wandelzoektocht loopt tot 31 augustus 1992. Inschrijving: 150 fr. per deelnemer, over te schrijven op rek. nr. 068-2077640-24 van Volksunie Gent-Centrum/Zuid, Voskenslaan 9, 9000 Gent.

Een pakket mooie prijzen ligt te wachten op de winnaars. De prijsuitreiking zal als naar gewoonte plaatshebben in de maand september op het jaar- lijks feestelijk leden- en vriendenamenzijn. Juiste datum en andere praktika worden ten gepaste tijde medegedeeld.

Informatie wordt u heel graag verstrekt door de afdelingssekretaris: R. Roels, Burggravenlaan 243, 9000 Gent (091/22.72.37). Bij voorbaat van harte welkom!

BRABANT

JULI

10 ANDERLECHT: Vlaams familiefeest t.g.v. 11 juli, in het Trefcentrum te Anderlecht, vanaf 20u. Programma: muzikaal intermezzo, samenzang. Sprekers: Miguel Stas, M.P. Quix en VU-voorzitter Bert Anciaux. Vanaf 21u. Volksbal. Toegang gratis.

10 KAPELLE O/D BOS: 11 juliviering. Info en org. VU-Kapelle o/d Bos.

10 WOLVERTEM-MEISE: Om 20u.15 in de Gemeentelijke School, Hoogstraat: Feest van de Vlaamse Gemeenschap. Senator Hugo Schiltz aan het woord. Met fanfare, Diavolo Trio en samenzang o.l.v. Frans Jacobs. Org.: K. Bulsfonds Meise.

11 MEISE: Om 11u. Gelegenheidsconcert door Eddy Mariën op de beiaard van de St.Martinuskerk (Meise-centrum) en om 20u. in het Neromhof T-dansant met Antwerpse volkgroep „Katastroef”. Org.: K.Bulsfonds Meise.

11 LEUVEN: Op 11 en 12/7 trekken een 20-tal VU-jongeren uit het Leuvense naar Namen, om er kontakten te leggen met een aantal Waalse jongeren, rond Denise Van Dam. Wie mee wil: Geert Van Cuyck, Nieuwe Steenweg 14, 3020 Winkse (016/48.85.21).

11 BRUSSEL: Na de 11 juliviering op de Grote Markt is er in 't Schuurke, Oude Graanmarkt animatie en barbecue.

12 ASSE: Guldensporenviering in zaal De Welkom, Kouter 2 te Mollem, om 19u. Programma: Op z'n Asses door L. Pletinckx en R. De Rop, optreden Connie Neefs, samenzang en receptie.

12 KAPELLE O/D BOS: Fietstocht VU. Info en org.: VU-bestuur.

12 WOLVERTEM-MEISE: Om 12u. Barbecue in domein Neromhof, om 15u. Vlaamse kermis met fanfare Eendracht en om 16u. Jo Vally en Midnight Team en Barbecue. Org.: K. Bulsfonds.

14 JETTE: Daguitstap naar zee. Vertrek aan het St.Pieterskollege om 8u.30. Org.: VBG-Jette.

AUGUSTUS

22 KAPELLE O/D BOS: Mosselfeesten van de Volksunie. Ook op 23/8.

22 JETTE: Cultureel verblijf in Reigersnest te Koksijde. Org.: VBG-Jette.

30 LENNIK: Daguitstap met deelname aan de 65ste IJzerbedevaart. Nadien middagmaal en bezoek aan IJzertoren en aan de Abdij van Gistel. Inschrijven en info: 02/532.16.23 of 532.42.51. Busprijs: 220 fr. Org.: VU-Lennik.

ZOEKERTJES

— **AANBIEDING** — Welke VU-afdeling heeft er belangstelling voor een mechanische stencilmachine? Gratis afhalen bij W. Deconinck, Kortrijk (056/21.26.99).

VU-BIERBEEK AAN DE START

V.l.n.r.: André Van Melkebeek, Karel Heirwegh, Berthe Daenen, Luk Vanhorenbeek, Luk Van de Broeck, Herman Van Autgaerden, Marcel Volkaerts, Constant Nackaerts, Paul Vanden Bempt en Raf Suttels. Désiré Laurent, Pieter Vanden Bempt en Huguette Vandenbosch ontbreken op de foto.

(foto WIJ)

Ook bij VU-Bierbeek staat een nieuw bestuur klaar om er tegen aan te gaan.

Voorzitter: Luk Vanhorenbeek. Ondervoorzitter: Luk Van de Broeck. Sekretaris: Pol Vanden Bempt. Penningmeester: Marcel Volkaerts. Leden & abonneementen: Roger Laurent. Organisatie & propaganda + pers & publicaties: Raf Suttels. Jongerenwerking-VUJO: Pieter Vanden Bempt. Vrouwenwerking: Berthe Daenen. Vorming: André Van Melkebeek. Wijkwerking: Herman Van Autgaerden. Bestuursleden: Constant Nackaerts, Huguette Vandenbosch en Karel Heirwegh.

Gemeenteraadsleden: Herman Van Autgaerden, Luk Vanhorenbeek, Karel Heirwegh en André Van Melkebeek. OCMW-leden: Pol Vanden Bempt en Huguette Vandenbosch. Provincieraadslid: Herman Van Autgaerden.

Afgev. arr. raad: effectief: Berthe Daenen. Plaatsvervanger: Raf Suttels.

VU-Infokrant staat onder redactie van Raf Suttels.

Veel succes!

VELPE-AKTIE KORTENAKEN

Op zondag 5 juli dreigden de onweerswolken even de lang-geplande tweede Velpe-actie overhoop te halen. Maar het hefschroefvliegtuig vloog voor de luchtdopen aan en af; de kano's vlotten op het sterk-gestegen Velpewater en de vele wandelaars waren niet thuis gebleven. Vanaf 17u. ontvingen Nadine Veulemans en de VUJO-ploeg in de Velpe-weiden de vele hongerigen en dorstigen rond een stevig braadspit. Burgemeester Debaccker, de VU-ploeg met Paul Hermans en senator Willy Kuijpers waren aanwezig. Vele vragen over

het Velpewachtbekken en ook over het fruitplukprobleem werden onder de grote tent beantwoord.

Ondertussen werden de kindertekeningen beoordeeld. Dan volgde de jongerenfuit tot laat in de avond. Honderden Hagelanders werden zich op een ludieke wijze méér bewust dat de Velpe, zijriviertje van de Demer, een unieke Hagelandse biotoop is die gevrijwaard zou moeten blijven van de rechttrekkingswoede en... een betonnen reuzebekken.

SCHOENEN

Willy VERDIEVEL- Hilde DEMAREY
Albert I-laan 171, 8620 NIEUWPOORT-BAD
Tel. (058) 23 51 96 - Fax (058) 23 51 96

DOCKSIDES

AIGLE
TRETORN
ROMIKA

Scholl

Ronny

TEKO

AMBIORIX

BAMA

Kickers

adidas

GUMA

Gabor

BAMA

JED

WIDE & MOD

JED

Black Puppets

diadora

MEPHISTO

TROPS

SEBAGO

Docksides

SERAGO

26 kleuren

TROPS

20 kleuren

AMBIORIX

6 kleuren

WEEK-END altijd open
Woensdag gesloten

Dit jaar terug het **MEEST** aantal
kleuren van gans de **KUST**

ADVERTENTIE

VOORBEREIDENDE GORDELTOCHTEN

Voor het vierde opeenvolgende jaar organiseert de Vlaamse Werkgroep *De Vrede* tijdens de maanden juli en augustus voorbereidende Gordeltochten. Het gaat hier om avondlijke fietstochten in het Pajottenland.

Nieuwigheid dit jaar is dat er afwisselend de ene week een zogenaamde „toeristische” tocht en de andere week een „sportieve” tocht gereden wordt. De af te leggen afstand schommelt tussen 25 en 35 km voor de toeristische ritten en tussen 30 en 50 km voor de sportieve ritten. Bij de toeristische tocht wordt er een gezapig ritme op na gehouden, terwijl de andere ritten eerder bedoeld zijn om de fysieke konditie uit te bouwen voor het ultieme gebeuren van 6 september. De organisatoren zijn echter geen tempobeulen.

Iedere woensdagavond van juli en augustus start om 19 uur stipt op het gemeenteplein van Vlezenbeek.

Info: 532.01.74 na 14 uur.

ZOEKERTJE

— ZOEK — Huisje met hof(je) of appartement met terras (dieren toegelaten). Min. 2 slaapkamers, aan zee per jaar of 10 maand (niet juli-aug.) Tel. 03/455.22.26.

OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST LOKT 50.000 TOESCHOUWERS

Onder belangstelling van 50.000 toeschouwers ging op zondag 6 juli in Kelpen-Oler het 76ste Oud Limburgs Schuttersfeest door. 157 gilden uit de twee Limburgen openden met een urenlange optocht waarna ze met de buksen „kruisten”.

Het OLS is niet alleen de uiting van een folkloristische en kulturele traditie, het is vooral een teken van de samenhangigheid tussen de twee Limburgen. Op heel-Nederlandse schaal gemeten het indrukwekkendste gildefeest. Daarom ook mocht de bezorgdheid voor de toekomst van onze beide culturen niet ontbreken, zei de Vlaams-Limburgse gouverneur: „De Nederlandse en de Vlaamse cultuur zullen het de komende jaren moeilijk hebben. Het OLS is daarom een bijzondere troef”.

Het feest verliep in alle gemoedelijkheid, vol kleur en zon. Eén schoonheidsvlekje. Tijdens de vlaggenparade werd onder het spelen van het Vlaamse volkslied de leeuw... op zijn kop gehesen...

65ste IJZERBEDEVAART

DIKSMUIDE

30.8.1992

11 UUR

VLAANDEREN

ONS HUIS ONZE THUIS

N.V. BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103
TERNAT

Tel.: 02/582.13.12
02/582.04.10

Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 944

Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
Depannage dag en nacht - tel. 02/452.67.26

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

Houtzagerij DE ROOSE N.V.

Algemene hout- en platenhandel
Schaverij

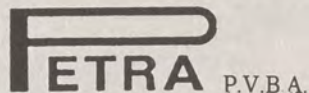
AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86

AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

Kostuums naar maat

BLOEMEN ROUWKRANSEN
BRUIDSTUILEN
ZAALVERSIERING

HEIHOEFSEWEG 1
2520 EDEGEM
Tel.: 03/457.23.89

DELILLE Jan

D.D.H. Verzekerings
& Hypoteken

Kempstraat 3, 3590 Diepenbeek
Grotestraat 83, 3631 Maasmechelen
Tel.: 011/32.49.86/81.46.25
011/76.49.33

U bent van harte welkom bij

Karel Van den Berghe B.V.B.A.
VLOER en MUURTEGELS

- Steeds ruime kortingen
- Kwaliteitsprodukten
- Uitstekende service
- Keuze uit meer dan 600 soorten

GENTSESTEENWEG 377 9300 AALST
(200 m voor de Vijfhuizen)
Tel. 053/70.06.64

PROMO PUZZLE

Kies zelf het onderwerp
van uw puzzel

Daniël Cortier
Tel. 02/428.69.84
Fax 02/425.98.86

FRANSSSENS OPTIEK:

Silhouette
Marwitz
Rodenstock

Herentalsebaan 340, 2100 Deurne
Tel. 03-321.08.96

Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
'B 9200 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

DE VRIESE
woonverlichting

baron ruzettelaan 78
8310 brugge 4
baan brugge-oostkamp
050/35 74 04

N.V. ZAKENKANTOOR
HERMAN STEENHOUDT

1 STATIONSPLEIN,
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

Woonkrediet
steeds iets beter!

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN

Algemene Bouwondernemingen

Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesens

Sint-Aarnoutstraat 12
8211 Aartrijke-Zedelgem

☎ 050/20.08.50

algemene decoratiewerken —
schilderen — behangen —
vloerbekledingen — parket —
louverdrappe — luxaflex —

BEDANKT

In WIJ (19 juni j.l.) lees ik dat gewezen senator gemeenteraadslid en nu provinciaal VU-voorzitter Bob Maes sinds 1948 betrokken was bij pogingen om een Vlaams-nationale partij op te richten. Waarom echter met geen woord gerept over het feit dat het mede dank zij Bob en Wim Maes en zovele andere VMO-militanten (*de mannekens van toen*) was, dat we bijeenkomsten konden bijwonen waar werd uitgelegd aan onze moeders en 14, 15-jarige kostwinnaars, hoe en wat men in pakjes mocht steken die afgegeven mochten worden in de Belgische concentratiekampen en gevangenissen.

Kortom, Bob Maes was medestichter van de *toen onmisbare* VMO. En daar was toen moed voor nodig!

Bedankt Bob, Wim en alle anderen van toen. Een toen nog geen 15-jarige kostwinnaar van een groot gezin.

Ward Herbosch, Wommelgem

ERC, WEG ERMEE!

Na het ERC-pretpark van Geyselincx krijgen we de afgeslankte versie van P. Kluit. Klaar en duidelijk betekent dit 21 miljard weggegooid geld. Men spiegelt ons voor dat er 14 miljoen bezoekers komen. Dit is pure fantasie! Dit is absoluut onhaalbaar. Hier in Bergervan hebben wij het groots aangekondigde project *Warredal* dat na een half jaar reeds de deuren moest sluiten. Dit staat ook het ERC-project te wachten.

Limburg kan deze grootse zinloze projecten missen als de pest. Neem een voorbeeld aan het Park de Hoge Veluwe en bouw zoiets uit in Midden-Limburg. Op de eerste plaats heeft Limburg nood aan fietspaden doorheen bos en hei, langs de bestaande wegen. Gebruik daar de miljarden voor. Kom maar eens kijken hoe bij zonnige dagen honderden fietsers langs de Zuid-Willemsvaart fietsen.

Limburg moet massaal -Neen-zeggen aan dit monster en zinloze ERC-project! Als we niet opletten wordt Limburg één pret- en bungalowpark!

Wilfried Rosiers, Neeroeteren

NIET UITSLUITEN

Volgens lezer H.A. uit Turnhout (WIJ, 26 juni j.l.) zou de Volksunie aansluiting moeten zoeken met het Vlaams (?) Blok.

Het *vertrekpunt*: in een gezin waar een zoon 't ouderlijk huis verlaat omwille van een intern geschil, daar moet de vader voor z'n zoon geen knieval doen om terug te willen keren; de VU hoeft geen enkele partij achterna te hollen.

„Vlaanderen & Eigen Volk eerst”. Deze woorden zet de VU in daden om, waar het VB

geen verantwoordelijkheid wil opnemen; straffe uitspraken en met bokshandschoenen zwaaien, zullen Vlaanderen van het Belgisch juk niet verlossen.

Wat hebben die luidruchtige jongens van 't VB er voor Vlaanderen en ons Volk al van teweeg gebracht? Wel, te Brussel hun eigen taal verloochen en om Franstalige kiezers te lokken!

De VU is een volksnationale partij, dat bewijzen o.m. hier en in het buitenland Willy Kuijpers, Walter Luyten en andere mandatarissen; het VB daarentegen heult met de beruchte Franse staatsnationalist J.M. Le Pen.

Wat de dialoog van volk tot volk betreft, meen ik te weten dat het FDF niet heeft willen dialogeren, daar die partij op voorhand wist dat haar voorstellen zouden afgewezen worden.

Ik hoop dat de jonge voorzitter Bert Anciaux met z'n medewerkers in de dialoog,

De redactie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek Wederwoord. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naargelang er plaats beschikbaar is. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redactie.

zullen stand houden, om ten minste het 10-puntenprogramma van de Vlaamse Regering strikt te doen uitvoeren.

J. De Dier sr., Erembodegem

LATEN ZIEN

De reizende Vlaming kan vaststellen dat de kleine Euro-volkeren hun eigen auto-kentekens gebruiken. Dit is het geval in Bretagne, Katalonië, Schotland en bij vele anderen.

Hiermede dus de suggestie dat de Vlamingen ook hun VL-kentekens (of leeuweschild) zouden aanbrengen op hun voertuigen. Deze zelfklevers kan u vinden bij de meeste Vlaamsgezinde organisaties (o.a. IJzerbedevaartsekretariaat). Deze gebruiken ontstonden in de zestiger jaren, toen de VU en de Vlaamse fondsen een hoogperiode beleefden. Het leeft gedurende al die jaren — te beperkt — voort bij zelfbewuste Vlamingen.

Tevens een herinnering tot bevestiging op onze Vlaamse feestdag — 11 juli. Het heeft

een duidelijk belang dat de Vlamingen zelf bewust genoeg zijn om hun Guldensporen-dag te vieren!

Dit volk heeft een zekere mate van zelfstandigheid afgedwongen — men merkt daar openlijk niet zoveel van! Dat diegenen talrijker mogen worden, die resoluut hun Vlaamseheid beklemtonen!

Jos Wouters, Sint-Amands

BOKRIJK

Op een mooie eerste julidag heb ik nog eens in Bokrijk vertoefd. Niets bijzonders zo te zien, maar gedurende de twee uur wandeling ben ik welgeteld twee (zegge en schrijve twee) wandelaars/toeristen tegengekomen.

Met gepubliceerde bezoekersaantallen kan men alles en niets bewijzen. Twintigduizend gratis bezoekers, dertig- of veertigduizend rockers enz. zijn natuurlijk ook bezoekers.

Tijdens de wandeling, langs de ingestorte legerplaatsen van ooit-eens-herop-te-richten-oude hoeven, huizen en schuren, zoekt men dan aanknopingspunten.

1. Waarom liggen er voor honderden miljoenen bouwwerken te verrotten?

2. Waarom wordt Bokrijk niet gepromoot en uitgebaat zoals ten tijde van gouverneur Roppe?

3. Om welke reden(en) wil men Bokrijk doen zieletoegen?

In de „Oude Stad” die er eigenlijk doods en verlaten bijligt krijgt men de indruk in een of andere Ghostcity van het Wilde Westen verdwaald te zijn. Spinnewebben en onkruid zijn de stille getuigen dat hier niet meer geleefd, absoluut zeker niet in geloofd, wordt.

Zowel gouverneur Roppe als konservator Weyns draaien zich om in hun graf om zoveel misprijzen voor hun visie.

Als men dan hoort dat men opnieuw een Oud-België wil oprichten rijst onmiddellijk de vraag of dr. Kluit nog nooit Bokrijk bezocht heeft? Heeft er überhaupt ooit wel een Oud-België bestaan?

Het kan anders toch niet dat men, op drie tot vier kilometer afstand, in één en dezelfde gemeente, iets gelijkaardigs wil konstrueren. Of is het, zoals kwatongen beweren, louter om lukratieve grondspekulatie te doen? Gebouwd wordt er sowieso!

Volgende tip wordt gratis en voor niks aan de betrokken studiebureaus aangeboden: Zou het niet goedkoper zijn om de Provincie Limburg te verplichten dit provinciaal domein kado te doen aan KS, met verplichting het opnieuw „levend” te maken? Het kan toch niet de bedoeling zijn om de ganse Vlaamse Gemeenschap te laten opdraaien voor *be-wuste* fouten en verkeerde voorstellingen?

Missingen en oplichterijen uit het verleden worden beter vergeten. Men moet zich echter hoeden, in andere gewaden, dezelfde fouten te begaan!

Willy-Paul Carlier, Sint-Truiden

AKKOORDEN ZIJN KOMPROMISSEN

De vakantie is begonnen voor een groot deel van de bevolking. Volgens de gegevens van de vakantieindustrie gaan meer dan 65% van onze landgenoten met vakantie. Dit wijst op het hoge welvaartspeil dat we hebben bereikt en de behoefte van de burger om eens wat anders te doen, uit zijn vertrouwde omgeving weg te trekken.

Ondertussen gaan 7 politieke partijen door met de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap waarvan het resultaat normalerwijze moet bekend zijn wanneer dit artikel verschijnt. Ongeacht het resultaat is het de verdienste van Hugo Schiltz om met de vastberadenheid en de hardnekkigheid die hem kenmerkt al het mogelijke te ondernemen om Vlaanderen volwaardige instellingen te verschaffen in het Europa van morgen. Het resultaat zal uiteraard niet perfect zijn en niet voor 100% beantwoorden aan de verwachtingen. Zo is het opmerkelijk dat na de verkiezingsresultaten van 24 november men toch nog voorstelt om een gekoöpteerde senaat tot stand te brengen. Positief is dat het een senaat wordt van de gemeenschappen, negatief blijft echter dat deze senaat nog te veel bevoegdheden overhoudt en bestaat uit gekoöpteerde leden.

Voor de meeste waarnemers is het sinds lang vanzelfsprekend dat het tweekamerstelsel voorbijgestreefd is. Omdat de afschaffing van de senaat geen haalbare kaart blijkt te zijn, nog altijd niet, is er dit nieuwe compromis. Een afgeslankte senaat met gekoöpteerde leden. Een moeilijk te verklaren compromis op een moment dat iedereen in alle partijen de mond vol heeft van meer openheid, grotere doorzichtigheid, een betere democratie. Maar goed, als dit de prijs is voor een compromis, voor ons niet gelaten. In dit land is toch nooit iets definitief, dus ook deze staatshervorming niet, noch de nieuwe structuren die er zullen uit voortspuiten.

(foto VUM)

Veel belangrijker is dat we een rechtstreeks verkozen eigen Vlaams parlement krijgen zonder toegevingen aan de Franstaligen in de Rand. Internationale bevoegdheid en volledige bevoegdheid over de Buitenlandse Handel en Milieubeleid.

Een andere nieuwigheid is de invoering van een „Eko-taks”, teneinde de groene partijen Agalev en Ecolo mee te krijgen. Moe-dig van de groene partijen om een bijkomende taks als voorwaarde te stellen op een ogenblik dat de burger de buik vol heeft van de overmatige overheidsaanslag op zijn inkomen. Een Eko-taks is echter te verantwoorden indien de opbrengst dient om de milieuvraagstukken in de diepte aan te pakken. Men kan echter met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid stellen dat deze taks enkel een bijkomende financieringsbron zal betekenen voor de regionale overheden.

Het oorspronkelijke tienpunten-programma lijkt aardig op weg om geschiedenis te maken, indien niet voor de volle 100 procent dan toch voor een belangrijk deel. Er

zullen de komende uren wellicht nog hartelijke en minder hartelijke woorden vallen, maar een feit is dat de gesprekspartners zo goed als gedoemd zijn om met een globaal akkoord tevoorschijn te komen. Zoniet betekent dit een serieuze bijkomende blijk van politieke onmacht van de politieke klasse. Na de ernstige beschuldigingen aan het adres van een vooraanstaand PS-politikus, waarvan de schuld helemaal nog niet bewezen is, zou een mislukking van de dialoog en de politieke consequenties ervan enkel in de kaart spelen van de a-politieke en poujadistische strekkingen. Daarenboven zou het de regering opzadelen met een zware kater en ongetwijfeld de begrotingsbesprekingen ernstig hipotekeren.

Opvallend stil is het ook de jongste maanden rond de Vlaamse beweging en de verenigingen die hiervan traditioneel deel uitmaken. Het is net alsof er niets meer beweegt, alsof er geen ideeën meer zijn, geen standpunten meer moeten verdedigd worden. Of is het toch juist wat sommige kwatongen beweren, nl. dat de traditionele Vlaamse beweging

geïmmobiliseerd wordt uit angst voor het Vlaams Blok?

Wij hopen in elk geval dat de dialoog succesvol mag zijn, want het is meer dan nodig dat de Vlaamse politici in hun eigen instellingen op een propere lei beginnen, een nieuwe politieke deontologie ontwikkelen en de maatschappelijke problemen aanpakken die de burger ter harte gaan. Er werd al te lang getalmd om een volwaardig zelfbestuur tot stand te brengen.

Het actieve Vlaanderen, de drukingsgroepen, sindikaten, patroonsorganisaties, kulturele verenigingen mengen zich helemaal niet in het belangrijke debat dat aan de gang is, ook dat is onrustwekkend. Er rest de politieke klasse niet veel tijd meer om de geschonden geloofwaardigheid te herstellen. Niet eens twee jaar scheiden ons van de eerstvolgende Europese verkiezingen. Tegen die tijd moet een aantal ingrijpende beslissingen genomen zijn die de nefaste trend in de opiniepeilingen kunnen ombuigen.

Indien de gesprekspartners van de dialoog de komende uren tot konklusies komen moeten deze nog omgezet worden in wetteksten, de konfrontatie met de publieke opinie en het parlement ondergaan vooraleer de nieuwe structuren werkelijkheid kunnen worden. Het zal altijd een compromisoplossing zijn, eigen aan dit politiek moeilijke land waar een akkoord tussen zoveel partijen noodzakelijk is om nog maar eens een grondwetsherziening mogelijk te maken.

Veel kostbare tijd ging in het verleden verloren omwille van het verkeerd begrepen eigenbelang van sommige machtspartijen die te lang gedacht hebben hun belang beter te verdedigen door de bestaande structuren te handhaven. Ze hebben zich schromelijk vergist en dreigen hieraan tenonder te gaan.

Lamoraal

Jan De Nul N.V.

Tragel, 23
9308 Hofstade-Aalst
Belgium

Phone (53) 760.511
Telex 12340 de nul
Fax (53) 78.17.60

ADVERTENTIE

ONS CONTACT GEEFT ENERGIE.

Tientallen keren per dag hebben wij contact met elkaar. Elke keer u het licht aansteekt, de televisie of de verwarming aanzet. Elke keer u elektriciteit of aardgas nodig hebt, voor uw beroep of uw onderneming.

Tientallen keren per dag ervaart u hoe onze 17000 medewerkers steeds klaar staan. Om op elk moment van de dag of nacht de energie te leveren waarop u rekt.

ELECTRABEL

TROTTER: DE NIEUWKOMER IN DE NEDERLANDSTALIGE REISWERELD

Weg van de
platgereden paden,
biedt deze vlotte
reisgids betrouwbare
informatie en brengt
je daar waar je
anders nooit zou
komen

Trotter is de vertaling
van de gerenommeerde
Franse reisgids
'Guide du Routard'

Handig en goedkoop

METEEN 6 TITELS

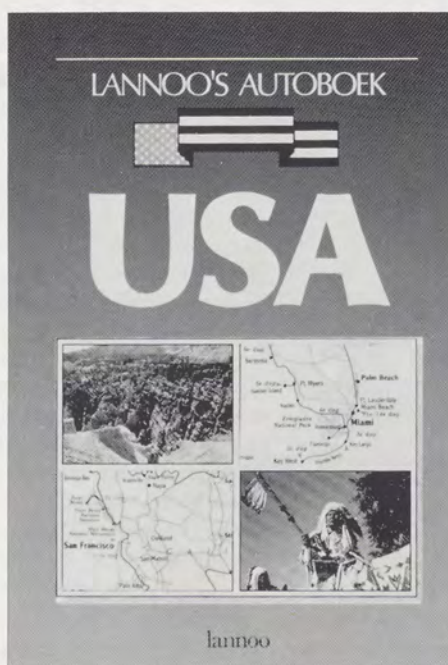
Griekenland
Spanje
Parijs
Indonesië
Groot-Brittannië
Westkust USA/Rocky Mountains

280 à 300 pagina's
boordevol nuttige informatie
met tientallen z/w-kaarten
paperback - 398 BF

LANNOO'S REISGIDSEN VOOR HET COMPLETE REIZEN

NIEUW! LANNOO'S AUTOBOEK USA

Per auto door de USA.
Een kanjer
van bijna 800 blz.
boordevol informatie
Meer dan 120 kaarten
en plattegronden
meer dan
1000 kleurenfoto's
gebonden - 1395 BF

Nieuw in de reeks
LANNOO'S REISGIDSEN

LANNOO'S REISGIDS
DE LOIRE
216 blz. - 850 BF

LANNOO'S REISGIDS
NORMANDIE
240 blz. - 895 BF

LANNOO'S REISGIDS
NEW YORK
128 blz. - 695 BF

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
8700 Tielt
(051) 42 42 72

 lannoo | uitgeverij